calului şi printr'o săritură abilă evitase lovitura. Lungile curele de piele fură trase repede îndărăt, cu o abilitate şi o siguranţă, care te umpleaŭ de uimire.

Se părea că amândouĭ adversariĭ sunt de forţe egale.

De-odată, Pico crezu că a devenit stăpânul situaţieĭ. El îşĭ aruncă lassul cu siguranţă; dar calul săŭ se împiedecă de o tufă de mărăcinĭ şi lovitura devià.

Belevuente nu perdu nicĭ o clipă.

Cu repeziciunea fulgeruluĭ, lassul săŭ zburà prin aer, şi se abătu asupra luĭ Pico, strângându-ĭ cu bruscheţă umeriĭ şi gâtul.

Se auzi lămurit pocnetul vestebrelor cervicale. Belevuente aruncase lassul cu atâta furie, în cât coloana vertebrală a nenorocituluĭ săŭ prieten, fusese sfărmată. Pico căzuse în iarbă, neînsufleţit.

Intristaţĭ, alergarăm cu toţiĭ spre locul în care zăcea învinsul. Ramon alergase înaintea tuturora şi se încerca să desfacă cingătoarea plină de pepitre de aur a luĭ Rico, sub pretext că rănitul se înăbuşia.

Don Belevuente, trezit din beţie, sărise de pe cal, şi alergase ca un nebun lângă bunul sĕŭ prieten.

El se aplecă spre faţa muribunduluĭ şi cu ochiĭ plini de lacrămĭ, ĭĭ zise:

— Pico!... «amigo»!.. Iartă-mă!.. iartă-mă!... Iată revolverul meŭ; vo ştĭ să mă ucizĭ înainte de a muri?

— Nu, răspunse muribundul, cu vocea slabă; te ert, «amigo». Apropie-te.

Ceĭ douĭ bărbaţĭ 'şĭ dădură o supremă strângere de mână, şi cu toate că Pico vorbia foarte încet, îl auziĭ spunând aceluia, care fără de voe devenise asasinul săŭ:

— Te ert... Dar să-l ucizĭ pe Ramon, ca pe un câine!... Dânsul ne-a dat să bem... dânsul ne-a făcut să ne batem.. Voia să ne fure centurele cu aur... E un bandit... Ucide-l!...

Şi Pico îşĭ dădu suflarea din urmă.

Belevuente, îl sărută plângând pe frunte; apoĭ se sculă, şi-şĭ şterse ochiĭ. Foarte liniştit, veni spre Ramon, care căuta să se ascundă.

Dar Belevuente îl ajunse, se opri în faţa luĭ scoase revolverul şi apasă trăgaciul.

Lovitura se perdu în aer... dar Ramon căzu mort!

. . . .

Hangiul tăcu, ca şi cum şi-ar fi sfârşit povestirea.

— Nu înţeleg, exclamaĭ eŭ; lovitura a fost greşită, şi Ramon a căzut mort?

— Da, rĕspunse Alfonso, surîzĕnd a căzut mort pentru că eŭ, i-am aplicat o lovitură puternică în cap.

C. Arg.

Intreprinderea nebună a comandantuluĭ Ferreira

Trebue să recunoaştem că reluarea armelor de către excomandantul de artilerie boer, Ferreira, a provocat o emoţie adâncă în Africa de sud şi în Anglia.

Ne bucurăm că aventura luĭ Ferreira s'a terminat atât de repede şi fără multă vărsare de sânge, căcĭ un noŭ războĭ în Africa de sud ar fi fost foarte periculos şi pentru englezĭ şi pentru boerĭ şi pentru indigenĭ.

Dar să reamintim pe scurt faptele.

In primele zile ale luneĭ Noembre, o telegramă din Capetown anunţă că o bandă de prădătorĭ, trecuse frontiera Africeĭ germane de sud-vest şi invadase teritoriul colonieĭ. In număr de vre-o două-zecĭ, năvălitoriĭ surprinseseră un post de poliţie situat lângă Upington, omorând douĭ geandarmĭ şi rănind maĭ mulţĭ soldaţĭ. Plecând, luară cu dînşiĭ puştĭ şi muniţiunĭ.

Fără să peardă un singur moment autorităţile din Cap luară măsurĭ energice. Pe când maĭ multe garnizoane îşĭ grăbiaŭ mobilizarea, în vederea uneĭ răsvrătirĭ generale, inspectorul de poliţie White pleacă cu un tren special în spre Priestka, avînd cu dînsul patru-zecĭ de oamenĭ, şi misiunea de a intra în contact direct cu năvălitoriĭ.

In intervalul acesta, prădătoriĭ maĭ surprinseseră şi un alt post, punând din noŭ mâna pe maĭ multe puştĭ, şi pe o cantitate oare-care de muniţiĭ şi alimente.

In curînd, spioniĭ indigenĭ veniră să aducă administraţieĭ, informaţiĭ sigure. Identitatea luĭ Ferreira fu stabilită. După ce luptase vitejeşte în tot timpul războiuluĭ, ex-comandantul de artilerie, refuzând a depune jurământul cerut de Anglia, emigră împreună cu alţĭ iredentiştĭ, în colonia germană limitrofă.

Acolo, el fu ataşat la serviciul de transport, şi maĭ tîrziŭ, îndeplini şi alte funcţiunĭ, semi-oficiale. Dar în tot timpul acesta, el nu perdu de loc speranţa de a intra din noŭ în patria sa, ca triumfător, ca cuceritor.

Speranţă nebună!.. Când judecă momentul oportun sosit, el trimese emisarĭ carĭ să sondeze şefiĭ boerĭ.

Primirea ce se făcu acestor emisarĭ fu foarte rece, şi Ferreira ar fi trebuit să rămâe descurajat. Dar bietul om era acuma sclavul împrejurărilor pe care el însuşĭ le provocase. Autorităţile germane, temându-se de ori-care complicaţiĭ internaţionale, îl siliră să evacueze colonia.

Atuncĭ Ferreira ridică cu curaj stindardul revolteĭ, cu speranţa nebună că toţĭ Boeriĭ din Africa australă aveaŭ să îl aclame ca un salvator.

Se ştie care a fost rezultatul aceste încercărĭ temerare: Ferreira şi cea maĭ mare parte a oamenilor săĭ, înconjuraţĭ de forţe superioare, aŭ fost făcuţĭ prizonierĭ.

Maĭ puţin sîngeroasă şi maĭ puţin importantă de cât revolta zuluşilor, întreprinderea nebună a luĭ Ferreira a trecut aproape neobservată de marea mulţime a lumeĭ civilizate.

Să maĭ adăugăm că regiunea aleasă de către Ferreira, era foarte potrivită pentru o răscoală şi pentru un războĭ de hărţuială.

Regiunea aceasta este abia cunoscută, Ea nu numără ca locuitorĭ de rasă albă de cât nişte fermierĭ de origină olandeză, carĭ aŭ cea maĭ mare antipatie pentru englezĭ.

Inainte de marele războĭ, fermieriĭ aceştia se revoltaseră în maĭ multe rîndurĭ.

Eĭ nu scapă nicĭ un prilej pentru a-şĭ arăta iredentismul, şi se ştie cu siguranţă că în timpul din urmă şi-aŭ procurat arme perfecţionate de la negustoriĭ germanĭ de la frontieră.

Oraşelul Upington este situat la confluenţa Orangeluĭ cu Zak. După ultimul recensămînt, el numără abia vre-o mie de locuitorĭ. Imprejurimele sale sunt foarte productive.

Priestka este un oraş tot aşa de mic ca şi Upington. Distanţa dintre aceste două oraşele este străbătută mereŭ de bande de Bushmenĭ, negri piticĭ, carĭ nicĭ o dată nu s'aŭ supus dominaţiuneĭ engleze.

Aceste două oraşele trebuiaŭ să devie baza operaţiilor luĭ Ferreira. Incredinţat că revolta luĭ avea să găsiască răsunet în inimele tuturora, Ferreira avea de gând să cuprindă îndată oraşul Kuman. Posesiunea acestuĭ oraş îĭ asigura deplina dominare a deşertuluĭ Kalahari, unde partizaniĭ aveaŭ să găsească un adăpost, în caz de insucces.

Orĭ-care ar fi soarta pe care justiţia britanică o păstrează luĭ Ferreira, nu putem să nu admirăm curajul acestuĭ om, care-şĭ va plăti acum nebuna sa încercare cu viaţa saŭ cu o eternă închisoare.

Alexandru.

O vânătoare de zimbri în Africa

Zimbrul din centrul Africeĭ este cunoscut sub numele de «Zimbru de Cap». Primiĭ exploratorĭ i-aŭ dat numele acesta şi de atuncĭ l'a păstrat mereŭ, cu toate că de multă vreme reprezentanţiĭ raseĭ zimbruluĭ aŭ părăsit colonia Capuluĭ şi teritoriile sale.

Zimbriĭ aŭ fugit din faţa civilizaţieĭ, care pentru eĭ se rezumă în armele perfecţionate ale albilor. Zimbrul din Cap maĭ există însă în multe părţĭ ale Africeĭ, maĭ ales pe acolo unde condiţiile climaterice sunt maĭ potrivite cu existenţa sa.

Un zimbru superb se apropie în fugă

Zimbrul se împacă cu temperatura ridicată, dar în calitatea sa de erbivor şi de mare mâncăcios, are nevoe de o cantitate considerabilă de erburĭ, pe care o găseşte numaĭ în câmpiile maĭ joase. In câmpiile africane iarba este une-orĭ maĭ înaltă de cât talia unuĭ om. Zimbriĭ ascunşĭ în mijlocul aceste vegetaţiĭ bogate, sunt mult maĭ îndrăzneţĭ de cât fraţiĭ lor de prin cele-l'alte părţĭ ale lumeĭ.

Vânătoriĭ carĭ se aventurează în urmărirea lor, îşĭ primejduesc de multe orĭ viaţa. Zimbrul se bucură de o forţă şi de o agilitate carĭ îl fac foarte temut; leul însuşĭ dă îndărăt din faţa luĭ, şi când se întâmplă une-orĭ să 'l atace, lupta rămâne aproape întot-d'a-una îndoioasă.

Principalul caracter diferenţial dintre zimbrul de Cap şi cele-l'alte speciĭ, îl formează coarnele.

Coarnele zimbruluĭ de Cap sunt foarte largĭ, foarte distanţate la baza lor, şi cu cât se ridică în sus, se apropie; capetele sunt foarte ascuţite, formând o adevărată armă de apărare.

Animalul are o cerbice enormă; corpul îĭ este acoperit de un păr negru-roşietic; aleargă tot aşa de repede ca un cal în galop. Caracterul sĕŭ este foarte insociabil; nicĭ o dată n'a putut fi domesticit.

Işĭ poartă capul plecat, fruntea îndărăt şi coarnele ameninţătoare. Ochiĭ sunt înfundaţĭ în orbite, fapt care contribue să dea animaluluĭ o fizionomie şi maĭ sinistră, o expresiune şi maĭ mare de sălbătăcie şi perfidie.

Vânătoriĭ carĭ ne povestesc incidentul de maĭ la vale, ne asigură că zimbrul nu se desparte de cât cu mare greutate de duşmanul pe care l'a ucis. El se întoarce de maĭ multe orĭ, şi după ce a străpuns corpul victimeĭ cu coarnele, îl calcă bine în picioare şi 'l zdrobeşte cu genunchiĭ.

După cum vedeţĭ, zimbrul se bucură de un foarte prost renume; cu toate acestea numărul indivizilor scade din zi în zi, maĭ ales în centrul Africeĭ.

Inarmaţĭ cu carabine şi cu proectile perfecţionate, vânătoriĭ înfruntă primejdia numaĭ pentru plăcerea de a ucide un animal aşa de frumos.

Ilustraţia noastră reprezintă scena petrecută între un zimbru şi un vânător, care era aproape să-şĭ peardă viaţa în încăerare. Era un german şi vâna într'o câmpie cu erburĭ înalte. Abătuse un zimbru în modul cel maĭ fericit; abia îşĭ încărcase arma, când un zgomot il făcu să întoarcă capul. Un zimbru superb înainta în fugă spre dênsul; germanul îşĭ descărcă arma fără să maĭ ochiască. In clipa următoare se simţi ridicat cu violenţă în aer şi aruncat la o distanţă mare. După aceea fu din noŭ ridicat, străpuns cu coarnele, călcat în picioare.

Spre norocul luĭ, glontele carabineĭ pătrunsese pieptul animaluluĭ şi fiorosul zimbru nu maĭ avu putere să lupte multă vreme; se rostogoli şi el alăturĭ de victima sa.

Negriĭ carĭ întovărăşeaŭ pe german şi carĭ în momentul primejdieĭ nu ştiuseră pe unde să fugă maĭ repede, reveniră acum când văzură că zimbrul era mort.

Germanul fu transportat într'un stabiliment al albilor, unde după multe sforţărĭ fu readus la viaţă.

Didi.

Impresiunĭ din Constantinopol

De câte-va zile ninge — nimic curios pentru unul din România— totuşĭ pentru ceĭ de aci, zăpada prezintă multă curiositate.

Maĭ întâĭ că oameniĭ nu sunt preparaţĭ întru nimic pentru o iarnă propriu zisă.

Viscolul din zilele trecute 'ĭ-a surprins cu galoşĭ, căcĭ şoşoniĭ sunt o raritate. Ceĭ maĭ mulţĭ în pardesiurĭ iar pe d-ne în «tailleur» saŭ cel mult în paletourĭ nevătuite şi neîmblănite.

Frigul predomină maĭ prin toate casele, începând de la bogat până la sărac.

Cauza e pe de o parte construcţia slabă a clădirilor, pe de alta încălzitul prost, din cauza mangalelor, carĭ sunt

prea răspândite. Orĭ-ce familie indigenă trebue să prenumere printre obiectele de lux şi acest zis mangal, care, de altminterĭ se prezintă prea frumos la vedere—tot de aramă, avênd unele o înălţime de un metru—el se aşează în mijlocul camereĭ. Streiniĭ nu pot să se obişnuiască cu acest fel de încălzire; prin casele lor se vĕd sobe de teracotă saŭ de fier.

Foarte răspândite sunt însă şi lămpile cu gaz. Sunt practice întru cât priveşte că se pot transporta cu uşurinţă dintr'o cameră în alta.

Casele cele maĭ de elită fac uz de ele, nu daŭ însă căldură de fel. Şi de şi tremură şi le e frig la toţĭ, totuşĭ nicĭ unul nu vrea să zică că-ĭ iarnă.

Căcĭ aşa e zicătoarea «la Cospoli nu-ĭ iarnă»!

Zăpada aci e primită cu ovaţiĭ. Şcoalele se închid pentru câte-va zile. Se organizează partide de bulgăreală cu zăpada. Cete, cete carĭ sunt formate din vre-o 100 saŭ 200 tinerĭ şi maĭ mulţĭ chiar, umblă pe străzile principale.

Se văd chiar şi grupurĭ de familiĭ, compuse din d-ne, d-şoare şi bătrânĭ, carĭ strigă, fac haz, aruncând cu cocoloaşe de zăpadă în dreapta şi în stânga, fără să ţină cont de nimenĭ. De multe orĭ gluma merge până la cruzime, uniĭ sunt isbiţĭ aşa de tare în cât cel lovit cade ameţit saŭ îl podedeşte sângele.

Maĭ toată lumea poartă bastoane pentru a se sprijini. D-nele şi d-şoarele îşĭ învăluesc capetele în gajurĭ de diferite culorĭ, ceea ce le dă un aspect din cele maĭ fermecătoare. Zăpada nu se obicĭnueşte să se ridice de pe strade; care vrea îşĭ curăţă trotuaru, care nu, o lasă să-ĭ ţie cald lângă zid.

Transporturile sunt foarte dificile în ast fel de timpurĭ, de săniĭ n'aŭ idee pe aci. Tramvaiul s'a întrerupt şi-şĭ va relua cursa când D-zeŭ va bine-voi să trimită soarele la Constantinopol.

Câiniĭ îşĭ menţin vechile domiciliurĭ, dorm pe zăpadă. Caritatea publică iĭ hrăneşte ca şi maĭ înainte, ba unele uşĭ văd că se deschid şi-ĭ invită la o supă preparată pentru eĭ.

Catâriĭ nu pot însă să se obişnuiască cu sezonul de iarnă. Mare parte din eĭ mor, sunt animale plăpânde, învăţute la căldură.

De alt-fel aceeaşĭ mişcare predomină aci, însoţită de maĭ mare animaţie şi o maĭ vădită veselie. Căcĭ cu venirea zăpezeĭ li se dă prilej Constantinopolenilor de a se revedea, de a se întâlni, fie în grădina «Tanim» fie pe «Grande Rue de Pera», strada cea maĭ principală de aci. Cam ast-fel este iarna la Constantinopol.

Virginia Rădulescu

MAŞTILE GALBENE

MARE ROMAN DE AVENTURI

— Urmare —

— Spuneţi-mi-le şi mie!

— Eŭ m'am putut convinge că rochile pe carĭ le urmăreşte d. agent, zac sub formă de cenuşe în soba din camera d-neĭ ducese...

— Era cenuşa unor hârtiĭ...

— Oh, doamnă, văd bine că aĭ fost prudentă... Aĭ avut grije să arzĭ în urmă un pachet întreg de jurnale... Inspectorul de poliţie a putut să se lase a fi înşelat. Dar eŭ m'am plecat maĭ mult.

Şi cum d-na Baroy rămăsese mută, dênsul continuă:

— Precum vedeţĭ, d-nă, vĕ pot satisface dorinţa.... Vĕ voiŭ povesti afacerea pînă în cele maĭ micĭ ale eĭ amănunte.

Satisfăcut de efectul pe care vorbele sale îl produseseră asupra d-neĭ Baroy, romancierul continuă cu oare-care ironie:

— Pe la orele nouă seara, d-ta aĭ deschis uşa de sus... uşa cea condamnată...

— Dar d-ta eştĭ diavolul în persoană!.. murmură supraveghetoarea, dezolată.

— Eŭ am aprins un chibrit şi a n putut observa cu uşurinţă că uşa aceea fu sese deschisă de curênd... Te rog să nu mĕ maĭ întrerupĭ... După aceea aĭ vărsat câte-va picăturĭ de opium în paharul Sidonieĭ.

— Oh!..

— Lucrul acesta nu este de loc uimitor... Dacă Sidonia ar fi fost deşteaptă, ar fi putut să observe trecerea celor două pensionare... Prin urmare, trebue numaĭ de cât ca ea să fie adormită.. După aceea, te-aĭ urcat liniştită în camera d-tale; aĭ stat acolo pînă pe la orele un-spre-zece.

— Pentru ce, numaĭ de cât ora aceasta?..

— Aşa s'a întîmplat. Iţĭ voĭ spune îndată pentru ce..; dar, te rog sĭ nu mă maĭ întrerupĭ...

— Bine...; te ascult.

— Pe la orele un-spre-zece, aĭ eşit decĭ din camera d-tale. Sidonia dormea ca un buştean.

Te-aĭ îndreptat spre camera d-neĭ de la Roche Sonaille şi aĭ deschis uşa.

— Cum puteam eŭ să deschid uşa aceasta?

— Aveaĭ o chee.

— Nicĭ de cum. Aĭ auzit-o şi d-ta pe Sidonia spunând că cheile eraŭ la dênsa, şi că închisese uşa pe dinăuntru, cu zăvorul.

Max înălţă din umerĭ şi începu să rîdă.

— Sidonia spunea adevĕrul.. Numaĭ că dînsa habar n'avea că în timpul concediuluĭ d-tale domnul Ludovic îşĭ fabricase o a doua chee, într'un atelier de la Aix.

— Pentru ce, numaĭ de cât fiul meŭ, şi nu chiar eŭ?

— Pentru că dînsul putea foarte uşor să spue că-şĭ perduse cheia de la o cameră, de la un biroŭ... In cazul uneĭ anchete, faptul acesta ar fi trecut neobservat.

D-na Boroy îşĭ plecă capul.

Pentru aceĭ carĭ nu sunt deprinşĭ cu deducţiile logiceĭ, vederea clară a romancieruluĭ ar putea să treacă drept cine ştie ce dar natural. In realitate însă, lucrul era destul de uşor, pentru orĭcine ar fi voit să-şĭ dea osteneala de a cugeta.

Tocmaĭ puterea aceasta de deducţie, este darul principal al unuĭ scriitor. Fără dênsa, nicĭ o dată nu s'ar putea scrie o operă de valoare.

«Aşa dar, continuă Max, aĭ deschis uşa...

Cele două doamne eraŭ gata. Ele se îmbrăcaseră cu hainele pe care le-aĭ adus d-ta. Nu ştiŭ cum era costumul pe care l'a îmbrăcat d-ra Mona; ştiŭ însă că d-na ducesă era îmbrăcată într'un costum bărbătesc, şi că purta în picioare nişte pantofĭ de fetru.

Supraveghetoarea nu-şĭ putu opri o exclamaţie de uimire.

Prefăcându-se că nu-ĭ observă emoţia, tînărul continuă:

— Cele două doamne nu luară cu ele de cât un mic geamantan, în care îşĭ puseseră obiectele de valoare... V'aţĭ coborît toate treĭ... Când aţĭ ajuns jos, aţĭ îmbrăcat fie-care câte o pereche de pantofĭ, din aceiea care servesc personaluluĭ în zilele de ploae.

— Ah! ce idee!.. bolborosi d-na Baroy, care se încerca încă să maĭ lupte.

— O ideie foarte bună, d-na mea...

— Oh!.. bună...

— Fără îndoială.. Aleia furnisorilor a fost măturată, ca în fie-care seară.....

Dar negustoriĭ vin foarte de vreme dimineaţa.

Urmele papucilor, amestecate cu urmele bottorilor, puteaŭ trece foarte lesne neobservate... In modul acesta aŭ plecat fugarele. De cea-l'altă parte a drumuluĭ, aşteptaŭ fiul d-tale, în trăsură. Cele două doamne s'aŭ urcat şi ţi-aŭ dat d-tale pantofiĭ. Numaĭ că ducesa a făcut o mişcare prea repede, şi a pierdut echilibrul, şi a atins pămîntul cu un picior.

— Ah!.. aşa dar d-ta eraĭ acolo?.... bolborosi d-na Baroy, înlemnită.

Acest ultim amănunt i se părea buneĭ supraveghetoare maĭ extraordinară de cât tot ceea ce-ĭ spusese romancierul până atuncĭ,

Dânsul o linişti cu un surîs.

— Am regăsit urma pe pământul moale; dar am distrus-o îndată.

— D-ta aĭ...?

— Am distrus-o... Era inutil s'o maĭ observe şi alţiĭ, nu-ĭ aşa?

D-na Baroy nu maĭ căută să nege.

— Dar, nu pot înţelege, murmură dânsa... Cum se face că în faţa poliţistuluĭ aţĭ păstrat cea maĭ complectă tăcere?

—Iţĭ voĭ spune îndată... După ce trăsura s'a perdut în depărtare, te-aĭ reîntors în camera d-tale. Bine înţeles că aĭ avut grijă să facĭ aşa, în cât nimenĭ să nu observe că în timpul nopţeĭ aĭ făcut o mică preumblare... Uşa a rămas «condamnată» ca şi maĭ înainte.

Supraveghetoarea făcu un semn afirmativ cu capul.

— Nu eraĭ de loc grăbită, şi ţi-aĭ putut îngădui luxul să te opreştĭ puţin în camera duceseĭ... Atuncĭ aŭ fost arse rochiile pacientelor, şi aĭ avut înţelepciunea să arzĭ în urma lor un pachet de jurnale... In timpul acesta Sidonia dormea adânc... Biata femee nicĭ nu s'a deşteptat până când n'aĭ venit d-ta să-ĭ baţĭ în uşă. Şi d-ta aĭ întârziat anume, pentru ca să-ţĭ poată observa mişcările şi cele-l'alte camarade.... Voiaĭ să fiĭ bine pregătită pentru cazul uneĭ anchete.

D-na Baroy 'şĭ plecă capul în tăcere, resemnată; apoĭ, de-o dată, se hotărî:

— Ar fi absurd să maĭ mint, zise dânsa... Lucrurile s'aŭ petrecut aşa cum aĭ spus d-ta... Sunt în mâinele d-tale şi voĭ face tot ce veĭ voi... Ordonă!...

— Eŭ nu doresc de cât un singur lucru.

— Anume?

— Să aflu ceea-ce nu ştiŭ încă... Voesc să ştiŭ încotro s'aŭ îndreptat cele două fugare.

— Dar nicĭ eŭ nu ştiŭ lucrul acesta, se încercă să spue buna femee.

Dar romancierul o întrerupse:

— Inainte de a-mĭ rĕspunde, zise dânsul, lasă-mĕ să-ţĭ povestesc de ce consideraţiĭ împins am venit aicĭ...

Lasă-mĕ să-ţĭ spun din ce pricină m'am amestecat şi eŭ într'o aventură, care, în cele din urmă, nu mă priveşte nicĭ de cum.

Şi pe scurt romancierul îĭ povesti toată întâmplarea: cum citise jurnalul în care eraŭ învălite florile, cum luase hotărârea de a lămuri misterul acela şi de a veni în ajutorul celor două femeĭ, pe care le ghicea victime.

Dânsa asculta, plină de uimire şi de admiraţie.

Când tânărul ajunse cu povestirea la vizita pe care o făcuse în vila Loursinade, şi la apariţia «Măştilor galbene», dânsa se îngălbeni de moarte.

Romancierul sfârşi ast fel:

— Precum vezĭ, avem în faţa noastră două femeĭ slabe, lipsite de orĭ-ce ajutor, şi înconjurate de duşmanĭ puternicĭ... D-ra Violeta şi cu mine, ne-am hotărât să le luăm sub protecţia noastră şi să le scăpăm din încurcătură... Pentru a putea ajunge însă la vre-un rezultat 'mĭ repet întrebarea de adineaorĭ:

— Incontro şi-aŭ îndreptat paşiĭ cele două fugare?

Tânărul cuprinsese mâinele buneĭ femeĭ între mâinele sale.

Femeile, orĭ de câte orĭ nu este în joc vanitatea lor, aŭ un spirit de intuiţie admirabil.

D-na Baroy înţelese îndată că acela care îĭ vorbea era un om cinstit.

De aceia, ea murmură cu dulceaţă:

—Aĭ dreptate... Iţĭ voĭ povesti tot ce ştiŭ.

«Sărmanele doamne, aŭ mare nevoe de ajutor, pentru că una dintre ele este în adevĕr nebună. Eŭ nu sunt bogată şi n'aşĭ putea să lupt cu nişte duşmanĭ puternicĭ... D-ta şi cu acea tînĕră englezoaică, veţĭ putea să le fiţĭ de un folos real.

Şi coborându'şĭ vocea, ca şi cum s'ar fi temut să n'o audă cine-va, adăogă:

— Plecând de aicĭ, d-na Sara a voit cu orĭ-ce preţ să treacă pe la vila Loursinade...

— Da, da, ştiŭ... ducesa urmărea un plan de multă vreme hotărât; ea spera că o vizită la vilă, va putea-o pune în măsură de a descoperi cheia teribiluluĭ mister a căruia victimă era.

«Şi eŭ am întrerupt-o în mijlocul cercetărilor... De sigur că dânsa a crezut că sunt şi eŭ un duşman... Sărmana femee!... Dar cel puţin, eŭ am mângâerea de a fi descoperit ceva.

— Ce aĭ descoperit?

— Nişte aparate de telegrafie fără sârmă. Dar, vĕ rog, continuaţĭ, d-nă Baroy.

— Fiul meŭ Ludovic, trebuia să le conducă la gară. Ducesa a renunţat la linia Valenţa-Lyon, pentru două motive. Maĭ întâĭ, linia aceasta este mult maĭ frecuentată, şi prin urmare supravegherea va fi maĭ mare.

— E foarte adevĕrat. Ducesa este o femee cât se poate de inteligentă.

— Fără îndoială, domnule. Al douilea motiv era că linia aceasta merge în spre apus; fapt care, ar fi putut determina o criză nervoasă la d-ra Mona.

— O criză nervoasă?

—Da... Nebunia sa o atrage mereŭ în spre răsărit. De câte orĭ se preumbla prin parc, tot-d'a-una alerga pe aleele carĭ aveaŭ direcţia în spre răsărit. Când voia să încerce cine-va s'o îndrepte în altă direcţie, era coprinsă de nişte adevărate crize nervoase.

— Curioasă manie!

— Curioasă, dar e lesne de explicat; sărmana nebună îşĭ urmează îndemnul inimeĭ.

Max o privi cu atenţie.

— Aşa dar, cunoştĭ povestea lor cu toate amănuntele?

— Da. D-na ducesă a avut încredere în mine, şi bine a făcut. Eŭ nu sunt instruită ca d-niĭ judecătorĭ, dar am simţit îndată că dânsa spunea adevĕrul. Eram sigură că vorbele eĭ nu puteaŭ fi numaĭ nişte simple invenţiunĭ de nebună.

— Imĭ veĭ povesti lucrurile acestea îndată. Pentru moment sunt nerăbdător să aflu ce direcţie aŭ luat.

— S'aŭ îndreptat în spre Grenobla. Aŭ intenţia să străbată Italia, şi apoĭ să se întoarcă până în Bohemia.

— Pentru ce?

— Pentru a putea trece prin Stittsheim.

— Ce e Stittsheim?

— O localitate de unde doctorul Elleviousse şi-a comandat toate aparatele pentru cura sa de raze luminoase. Se pare că acolo există o fabrică perfectă.

— Cum se face că ducesa nu se adresează unor rude, unor prietenĭ?

— Ştiĭ bine că rudele eĭ aŭ dispărut. De alt-fel, ducesa nu li s'ar fi adresat nicĭ într'un caz. Nimenĭ nu trebue să ştie unde se află dânsa, de vreme ce, în mod legal, este declarată nebună. Am auzit-o de multe orĭ pe biata ducesă murmurând: «Şi totuşĭ trebue să mergem într'acolo. Dulcea mea Mona, în nebunia eĭ, nu repetă în zadar: «spre răsărit, spre lumină!» Vocea aceasta e vocea uneĭ inspiraţiĭ divine, e un îndemn în spre speranţă. Trebue s'o urmăm. Trebue să ne îndreptăm în spre răsărit, întâmple-se orĭ-ce.»

Urmă un moment de tăcere.

Vîntul trecea cu un murmur uşor printre foile arborilor. Cele două fiinţe, aşa de deosebite una de alta, cu credinţe aşa de îndepărtate, aşa de despărţite prin cultură şi prin ideĭ, eraŭ însufleţite de aceleaşĭ sentimente.

In cele din urmă, Max îşĭ ridică fruntea, şi cu vocea puţin tremurândă, murmură:

— Acuma, d-nă Baroy, îmĭ veĭ spune fără să-mĭ ascunzĭ cel maĭ mic amănunt, tot ce ştiĭ în privinţa celor două doamne.

— Iată, domnule, ceia ce mi-a povestit însăşĭ d-na ducesă:

CAP. X

In care se vorbeşte despre drapelul albastru, şi despre ceĭ douĭ stăpânĭ aĭ sĕĭ

— Maĭ întâĭ de toate, domnule, începu d-na Baroy, trebue să ştiţĭ că d-na ducesă de la Roche Sonaille, născută Lillois, şi soţul eĭ, d. duce Lucian, eraŭ în călătorie de nuntă:

Eraŭ atuncĭ prin Olanda, foarte bine dispuşĭ, cât se poate de fericiţĭ. Făcuseră o mică preumblare într'o luntre automobil, şi se opriseră pe ţărm. Stăteaŭ jos, pe iarba moale, visătorĭ, mână în mână, când nişte vocĭ străine ajunseră până la dânşiĭ. Eraŭ nişte oamenĭ, carĭ nebănuindu-ĭ aşa de aproape de dânşiĭ,

urzeaŭ un complot împotriva uneĭ alte persoane care trebue să treacă pe acolo. Ceĭ doui oamenĭ se numeaŭ: Log, stăpânul, şi Sau, servitorul.

— Log, Sau, repetă Max, căutând să-şĭ graveze pentru tot-d'a-una numele acestea în memorie.

Eraŭ nişte giganţĭ; pe faţă purtaŭ nişte măştĭ galbene.

— Măştĭ galbene?

- Da, d-le... Intocmaĭ ca acelea carĭ te aŭ atacat pe d-ta la vila Loursinade...

— Spune înainte... Afacarea aceasta ia nişte proporţiĭ...

— Nişte proporţiĭ colosale, d-le. Acela pe care îl aşteptaŭ ceĭ douĭ oamenĭ era un oare-care Dodekhau. D. şi d-na ducesă n'aŭ aflat lucrul acesta de cât mult maĭ târziŭ; dar eŭ vi 'l spun de pe acum, pentru uşurinţa povestireĭ.

«Acest Dodekhau, un tînăr foarte drăguţ şi foarte cum se cade, era fiul unuĭ om energic, care luptase toată viaţa sa pentru a uni într'un singur mănunchiŭ toate societăţile secrete din Asia.

— Drace!

— Ştiĭ şi d-ta că în Asia sunt foarte multe societăţĭ secrete.

— Da; ştiŭ lucrul acesta.

— Eĭ bine, tatăl aceluĭ om era şeful suprem al tuturor acelor societăţĭ secrete. Omul acela visa emanciparea completă a Asieĭ, eliberarea eĭ de sub tutela dominătoare a Europeĭ, fără ca pentru aceasta să fie necesar a se vărsa o singură picătură de sînge.

— Da, da, înţeleg; el cerea unirea tuturor societăţilor, silindu-se să le dovedească că numaĭ în modul acesta puteaŭ evita vărsărĭ de sînge.

— La moartea tatăluĭ săŭ, continuă supraveghetoarea, Dodekhau moşteni puterea şi titlul de stăpân al «Drapeluluĭ albastru», pe carĭ le avea decedatul. Trebue să ştiĭ că emblema societăţilor secrete reunite era un drapel albastru cu nişte semne galbene la mijlocul săŭ.

— Curios... foarte curios, murmură romancierul din ce în ce maĭ captivat de povestirea buneĭ femeĭ. Iată-ne decĭ pe urma uneĭ vaste «Asociaţiĭ asiatice»!.. Şi când te gândeştĭ că d-niĭ magistraţĭ...

— Log şi Sau, douĭ bărbaţĭ barbarĭ şi ambiţioşĭ, voiaŭ să pue dînşiĭ mâna pe putere...

Log avea să devie atuncĭ stăpînul drapeluluĭ albastru, şi avea să înceapă marele războĭ împotriva Europeĭ.

«Pentru a ajunge la acest rezultat însă, trebuiaŭ să distrugă maĭ întâĭ puterea luĭ Dodekhau; trebuiaŭ să afle de la dînsul oare-care înţelegerĭ secrete, fără care nimenĭ n'ar fi voit să-ĭ ia în serios.

— Fără îndoială.

Dodekhau salvase odinioară viaţa d-reĭ Mona. Ceĭ douĭ tinerĭ eraŭ înamoraţĭ. Log reuşise să capete încrederea tînăruluĭ şef, şi fusese ales de către el ca locotenent. In modul acesta, a putut trădătorul să-ĭ afle multe secrete, printre care era şi dragosteea luĭ pentru d-ra Mona.

Log făcuse planul răpireĭ luĭ Dodekhau şi a logodniceĭ sale, Mona Labianov. Avea să ĭ transporte pe amândouĭ pînă la un vapor care aştepta în largul măreĭ, şi avea să'ĭ conducă în Asia.

« Acolo, dacă Dădekhau refusa a a le spune ceea ce doriaŭ să afle, aveaŭ s'o pue pe d-ra Mona la torturĭ, sub ochiĭ săĭ.

— Mizerabiliĭ!.. murmură Max cu desgust.

— Da, eraŭ nişte mizerabilĭ, care voiaŭ să se folosească de dragostea tînăruluĭ, pentru a duce la bun sfârşit nişte planurĭ infame.

«După cum v'am maĭ spus, ducele şi ducesa n'aŭ descoperit această intrigă de cât maĭ târziŭ. Pentru moment, crezură că nu era vorba de cât despre o simplă tâlhărie şi cum eraŭ nişte oamenĭ foarte bunĭ, voiră să-l previe pe cel ameninţat.

— Foarte bine.

— Plecară decĭ cu luntrea, şi se opriră la o mică distanţă pe acolo pe unde ştiam că avea să treacă d. Dode Khan.

— Şi s'a întâmplat că nenorocitul tînăr a luat cu totul alt drum! exclamă Max.

Supraveghetoarea clătină din cap:

— Nu, nu, domnule...

El a sosit în adevĕr, la ora indicată de către, criminalĭ. Ducele şi ducesa îĭ eşiră cu grabă în cale, şi începură să-ĭ explice cum stăteaŭ lucrurile... Dar pe când Dodekhan, uimit, îĭ asculta fără să-ĭ poată crede, o şuerătură bizară se auzi prin aer şi ceva ca o pânză, se abătu asupra celor treĭ oamenĭ, care fură trântiţĭ la pământ... Era unul din acele laţurĭ-reţele clorotormate, inventate în timpul din urmă.

Romancierul exclamă:

— Oh!... dar ştiĭ că lucrurile acestea sunt curat ca din poveste!...

— După cum lesne se poate bănui, cloroformul îşĭ produse efectul: cele treĭ persoane fură adormite.

«Când îşĭ revenîră în fire, eraŭ prizonierĭ pe vaporul luĭ Log...

Peste puţin fu adusă şi d-ra Mona. Atuncĭ începu o viaţă de torturĭ... Dodekhan nu voia să dezvăluiască secretele asociaţieĭ gigantice create de către tatăl săŭ.

Şi asta nu făcea din ambiţie, ci din bunătate... El nu voia ca puterea, încre-

derea pe care o câştigase dânsul, favoarea de care se bucura în mijlocul tuturor acelor asociaţiĭ secrete, să fie întrebuinţată de către Log şi San, pentru distrugere, pentru exterminare. Timp de lunĭ întregĭ se dădu o luptă gigantică... Maĭ multe evenimente intervenirâ, care-l împiedecară pe crudul Log de a-şĭ pune în executare planul sĕŭ de a tortura pe d ra Mona.

— Sărmana copilă! murmură romancierul întristat. Cum putea dînsa să reziste unor asemenea încercărĭ?

— A resistat, domnule... Ducesa vorbia mereŭ despre tăria, despre curagiul miceĭ sale prietene... Oh! ducesa o iubeşte din tot sufletul... Aŭ suferit aşa de mu't împreună!..

In cele din urmă însă, Log a reuşit.. El plănuise crucificarea luĭ Dadekhan şi a Monei, unul în faţa celuĭ-lalt.

Max nu putu să-şĭ stăpânească un gest de groază.

— E odios, nu-ĭ aşa, domnule?.. Inchipueşte-iĭ că aŭ bătut în cue mâna stîngă a luĭ Dodekhan, şi că după aceea Log 'ĭ-a strigat:

— Dacă continuĭ să tacĭ, voĭ face la fel şi aceleia pe care o iubeştĭ... In modul acesta veĭ putea maĭ bine să-ţĭ daĭ seama de toate suferinţele pe care le îndură dînsa din pricina ta...

— Era un adevĕrat călăŭ!..

— Un om barbar... Ştia el bine ce face... Când bandiţiĭ se apropiaŭ de Mona, când enormul cuĭ fu sprijinit de mâna tinereĭ fete, dînsul n'avu curajul să lase a se îndeplini o asemenea crimă.

— Drace!.. Inţeleg eŭ bine... Poate fi cine-va viteaz când e vorba despre sine însuşĭ..., dar când e vorba despre aceia pe care-ĭ iubeşte...

— Tocmaĭ... Aceasta era şi speranţa luĭ Log.

— Ce sălbatec!..

— Atuncĭ, Dodekhan îşĭ dădu cuvântul de onoare că va destăinui duşmanilor sĕĭ, toate secretele asociaţieĭ; dar cum n'avea nicĭ cel maĭ mic sentiment de încredere în Log...

— Cu drept cuvânt.

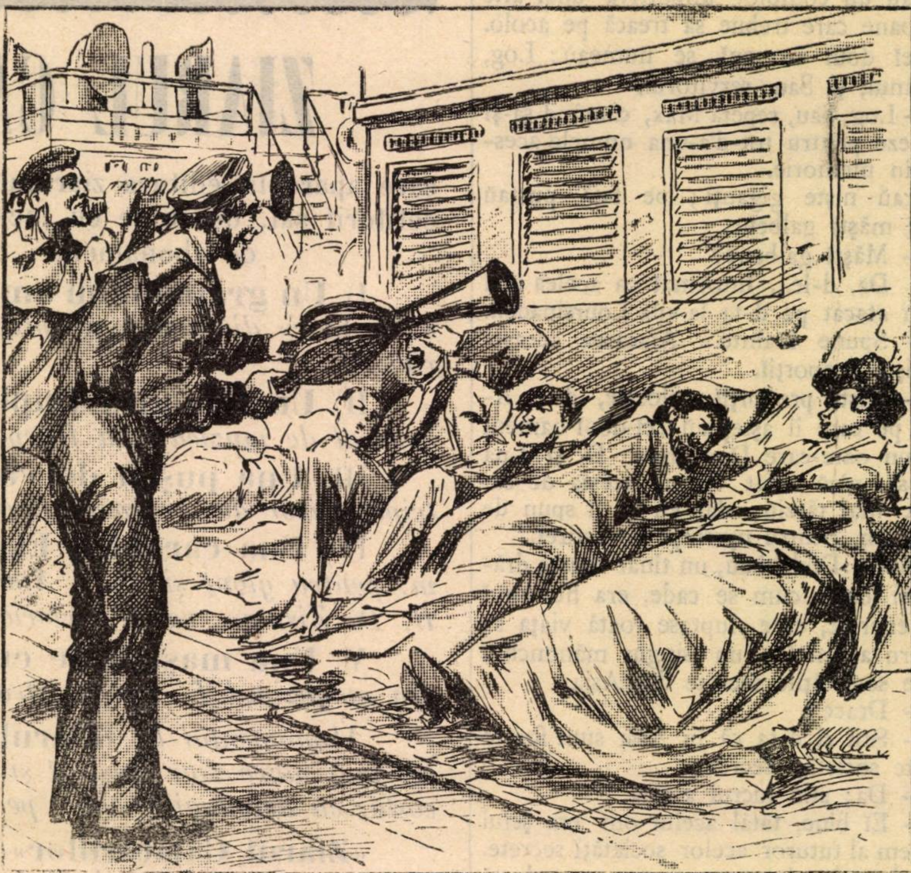
— Iĭ puse condiţia ca cele două femeĭ să fie trimise în Europa... Ducele de la Roche-Sonaille, pentru a uşura tranzacţia, se oferi să rămâe prizonier împreună cu dânsul.

— Era un act foarte cavaleresc.

— Aşteaptă puţin, domnule... Dodekhan împedicase masacrarea francezilor din Tonkin, care fusese pregătit de către Log. Ducele iĭ păstra o recunoştinţă eternă şi prinsese dragoste pentru dânsul.

«Aşa s'a făcut că ducesa şi tovarăşa sa aŭ plecat din Calcuta, îmbarcându-se pe vasul «Oxus».

(Va urma)

DEŞTEPTAREA CALATORILOR

Toţĭ aceia carĭ sunt sedentarĭ saŭ chiar dacă aŭ călătorit cât de mult, aŭ omis să străbată şi regiunile tropicale, nu cunosc de cât într'un mod foarte vag particularităţile carĭ se manifestă în climatul intertropical şi carĭ schimbă într'un mod foarte curios starea fizică şi morală a omuluĭ.

Când soseşte cineva în regiunea tropicelor pe un timp uscăcios, simte părul ridicându-i-se în vârful capuluĭ.

In zadar se încearcă dânsul să se pieptene. Părul scârţie ca şi cum ar fi devenit o baterie electrică; şi în adevĕr, cam aşa s'a întâmplat. In timpul nopţilor calde descărcările electrice. întovărăşite de scânteĭ, izbucnesc într'un mod continuŭ; une-orĭ aceste descărcărĭ zunt însoţite de adevărate dungĭ luminoase.

In timpul furtunelor aceiaşĭ acţuine electrică a atmosfereĭ se observă asupra animalelor. Dar îndată ce plouă, toată supra-abondenţa de fluid electric se scurge aproape instantaneŭ, atât la oamenĭ, cât şi la animale.

Fenomenul acesta se produce maĭ cu seamă în Sahara, în Kalanari şi în Abisinia.

Care cititor al aventurilor de călătoriĭ n'a visat şi dênsul despre dulceaţa oazelor, cu palmieriĭ lor numeroşĭ, cu izvoarele lor proaspete, cu iarba mereŭ verde, care îţĭ lecueşte ochiĭ de nisipul pustiitor cu care te-a orbit câmpia? Care cititor al aventurilor de călătoriĭ n'a dorit şi dênsul să poată gusta măcar odată pacea oazelor aşa de mult cântate de poeţĭ şi romancierĭ?..

In regiunea tropicelor însă, când încercatul călător saŭ caravana a părăsit deşertul pentru a intra în oază, n'a făcut de cât să iasă dintr'un pericol, pentru a intra în altul şi maĭ mare încă. Orĭ-ce oază intertropicală un izvor nesecat de frigurĭ paludiene.

Germeniĭ boaleĭ se nasc aproape instantaneŭ la contactul apeĭ şi al soluluĭ expuse căldureĭ solare.

Şi iată că toată gloria oazeĭ cade dintr'o dată.

De alt-fel, trebue să notăm un amănunt la care nu ne-am fi aşteptat nicĭ o dată: oameniĭ de rasa neagră sunt mult maĭ puţin rezistenţĭ frigurilor paludiene de cât albiĭ; maĭ cu seamă olandeziĭ şi englezĭĭ par a se acomoda destul de bine. Pe lângă acest amănunt, trebue să maĭ adăogaţĭ şi un altul, care de sigur vi se va parea paradoxal: cea maĭ mare parte a cazurilor de dezinterie provin din pricină că sub căldura arzătoare a tropicelor, indiviziĭ îşĭ răcesc stomacul.

In marina engleză se întrebuinţează un instrument, despre care voiŭ vorbi maĭ la vale şi care poate fi numit «deşteptătorul tropicelor» saŭ «cornul de vânt».

Forma sa este cu totul particulară şi mărimea atinge nişte proporţiĭ neobişnuite.

Inarmat cu acest instrument, acela care este însărcinat să deştepte pe călă-

torĭ, se apropie de eĭ şi începe să sune. Bizarul instrument produce nu numaĭ zgomot, dar şi vânt.

E un spectacol curios să vezĭ cum se deşteaptă călătoriĭ mişcaţĭ unul lângă altul, rînd pe rînd. Ochiĭ se deschid, figurile se însenineazä, ca şi cum s'ar fi deşteptat cu toţiĭ sub bătaia uneĭ adierĭ răcoritoare.

Când un vas venind din emisfera boreală se apropie de linia Canceruluĭ saŭ, plecat din regiunile australe, atinge linia Capricornuluĭ, navigatoriĭ n'aŭ nevoe să iasă pe punte pentru a recunoaşte că pătrund în regiunile tropicale.

O pasăre, numită «pasărea tropicelor», vine să salute vasul, aşezându-se în înălţimea catargurilor. Sunetele pe carĭ le scoate această pasăre sunt asemănătoare cu acelea ale « cornuluĭ deşteptător al tropicelor», saŭ poate că chiar după ele aŭ fost imitate.

Faptulse povesteşte de alt-fel şi în mitologie, ast-fel:

Phaeton, fiul soareluĭ, conduse răŭ carul părinteluĭ sĕŭ şi aprinse universul, după cum ne povesteşte şi ovid. Tatăl săŭ, supărat, iĭ făcu vênt din înălţimea caruluĭ. După aceea Phaeton fu transformat în pasăre. Şi pasărea aceasta locueşte mereŭ sub tropice, pentru a rămânea la marginea drumuluĭ pe care carul solar nu-l părăseşte nicĭ odată într'un mod complect, de vreme ce astrul, în cursa sa, anuală, nu se urcă nicĭ odată nicĭ maĭ în spre nord, nicĭ maĭ în spre sud de cât linia celor două tropice.

Ilustraţia noastră reprezintă scena redeşteptăriĭ în regiunea tropicelor.

Ars.

MAŞINA DE EXPLORAT TIMPUL

— Urmare —

O dată însă mi se păru că soarele îşĭ reluase vechia luĭ strălucire; dar asta numaĭ pentru o scurtă clipită, căcĭ aproape îndată îl văzuiŭ reluându-şĭ coloarea sa roşie, lugubră.

Imĭ dădeam seamă că pământul se odihnea acum, cu una dintre feţele sale întoarsă mereŭ spre soare, cum se întêmplă în epoca noastră cu luna faţă de pămênt.

Cu o foarte mare prevedere— îmĭ amintea încă de precedenta mea cădere,— am început să întorc manivela, pentru a mĕ opri.

Acele se mişcară din ce în ce tot maĭ încet, până când acelea care arătaŭ miile se opriră iar acelea care arătaŭ zilele încetară de a maĭ fi un simplu nor pe cadranul lor.

Se mişcară din ce în ce maĭ încet, până când conturuurile vagĭ ale uneĭ câmpiĭ dezolate deveniră vizibile.

«M'am oprit încetinel, cu dulceaţă, şi am rămas la locul meŭ, pe maşină, plimbându-mĭ privirile în toate părţile. Cerul nu maĭ era albastru. Spre nord-est devenise de o coloare neagră ca cerneala, şi în întunericul acesta străluciaŭ cu vioiciune şi încontinuŭ nişte stele palide.

De-asupra mea, cerul era lipsit de stele şi de o coloare roşie spălăcită; spre sud-est, devenea din ce în ce maĭ roşiŭ.

Stâncele eraŭ şi ele roşiĭ, numaĭ câmpiile 'şĭ păstraŭ coloarea lor verde, un verde frumos. intens, renăscător.

«Maşina se oprise în mijlocul uneĭ câmpiĭ înclinate. Spre sud-est se întindea o mare linişte; nicĭ o adiere de vint nu se simţea, nicĭ un val nu se ridica pe întinderea lucie.

«Mi-am simţit capul îngreuiat, şi am băgat de seamă că respiram foarte repede. Senzaţia aceasta îmĭ aminti o experienţă pe care o făcusem odată în nişte munţĭ înalţĭ; am tras concluzia că dealungul timpurilor aerul trebuia să fi devenit cu mult maĭ uşor şi maĭ rar.

«Foarte departe, tocmaĭ la capătul câmpieĭ dezolate, am auzit un strigăt discordant, şi am văzut ceva asemănător cu un fluture mare, alb, care zbura fâlfâindu-şĭ aripele, şi care dispăru îndărătul unor ridicăturĭ.

Strigătul acela fu aşa de lugubru în cât mă înfioraĭ din tot corpul şi mă aşezaĭ maĭ solid la locul meŭ de explorator al timpuluĭ. Privind maĭ cu atenţie în jurul meŭ, am băgat de seamă o masă roşietecă, pe care la început o luasem drept o stâncă, şi care nu era altceva de cât un cărăbuş gigantic.

«Era o fiinţă cu un organizm aşa de variat, aşa de complex în cât cred că toate ostenelile pe care mi le-aş da pentru a vi-l descrie, ar rămânea zadarnice.

«Pe când priviam cu un sentiment de uimire şi de teamă monstrul acela care înainta încetişor spre mine, simţiĭ o gâdilătură pe gât. Credeam că e un fluture; am încercat să-l alung dar insecta a revenit îndată la locul eĭ.

Atuncĭ am întors capul, şi cu un sentiment teribil de groază, am văzut că ceea-ce luasem eŭ drept un fluture saŭ o altă insectă, nu era de cât antena unuĭ alt cărăbuş tot aşa de monstruos, care se apropiase la spate.

Am pus repede mâna pe cârmă, şi am adus o distanţă de o lune între mine şi monştriĭ aceia insecte. Când m'am oprit, i-am zărit din noŭ în depărtare de astă-dată mult maĭ numeroşĭ.

«Imĭ este cu neputinţă să vĕ exprim sensaţia de teribilă dezolare care învăluia lumea; cerul roşu la răsărit, negru la miază noapte, marea moartă şi întinsă, câmpia stâncoasă, plină de insecte lugubre, verdele uniform şi oare-cum ameţitor al vegetaţieĭ,—toate acestea contribuiaŭ pentru a produce unul din cele maĭ dezastroase efecte.

«Am străbătut încă un secol. In faţa mea era acelaşĭ cer roşu, aceiaşĭ mare moartă, aceleaşĭ crustacee lugubre. La apus numaĭ, pe cerul sinistru ca într'o noapte de furtună, am zărit o linie palidă. curbă ca o imensă lume nouă.

«Mi-am continuat călătoria, oprindumĕ din timp în timp, la intervale marĭ, de miĭ de anĭ saŭ chiar şi de maĭ mult, târât mereŭ de dorul de a pătrunde misterele pământuluĭ pândind diferitele transformărĭ ale soareluĭ şi gradata diminuare a vieţiĭ pe pămênt.

Am străbătut astfel maĭ mult de treĭzecĭ de milioane de anĭ; cea maĭ mare parte a ceruluĭ devenise acum întunecată.

«M'am oprit încă odată; mulţimea crustaceelor dispăruse cu totul; câmpia rosiatică părea acum lipsită cu totul de viaţă. Verdeaţa însăşĭ, acea verdeaţă uniformă, dar puternică, se transformase într'un verde spălăcit, închis şi mătăsos ca acela al muşchilor şi al lichenilor.

«Simţiĭ un frig foarte mare cuprinzându-mĕ. Din când în când nişte materiĭ albe şi lungĭ cădeaŭ prin atmosferă, legănându-se. Spre nord-est mi s'a părut că zăresc nişte munţĭ de zăpadă.

Priveam cu atenţie în jurul meŭ pentru a vedea dacă maĭ rămăsese vre-o urmă de viaţă animală. O oare-care impresie, pe care n'o puteam defini bine, mĕ făcea să rămân nemişcat pe şeaua maşineĭ. Dar n'am văzut nimic mişcându-se, nicĭ pe pămênt. nicĭ în cer, nicĭ pe apă. Numaĭ muşchiul verde de pe stâncĭ maĭ era o mărturie că viaţa nu murise încă cu totul. O bancă de nisip se desemna în mijlocul măreĭ şi apele părăsiseră ţărmul. Mi-am închipuit la început, adică mi s'a părut că văd un obiect mişcându-se; dar când am privit maĭ cu atenţie, am văzut că obiectul rămânea nemişcat. Era, fără îndoială. vre-un fragment de stâncă. Stelele licăreaŭ cu putere pe firmament şi tutuşĭ mie mi se părea că licărirea lor este foarte slabă.

«De odată am observat că conturul occidental al soareluĭ se schimbase; o concavitate apăruse în circonferenţa sa. Concavitatea aceasta se mărea din ce în ce tot maĭ mult; timp de un moment am contemplat plin de uimire întunericul care absorbea palida lumină a zileĭ şi am înţeles că o eclipsă începea.

«Luna saŭ planeta Mercur trecea prin faţa disculuĭ solar. La început eram sigur că e luna, dar după ce am observat cu maĭ multă atenţie, m'am convins că nu putea să fie de cât planeta.

«Intunericul creştea foarte repede. Un vânt repede începu să sufle din spre est. Un murmur se auzea venind din depărtarea măreĭ.

«Incolo, lumea era plină de tăcere. Tăcere?.. E foarte greŭ să exprime ci-

ne-va într'un mod exact liniştea care domnea d'asupra pământuluĭ. Tot zgomotul omenireĭ, strigătele turmelor de animale, cântecile păsărelelor, bâzâitul insectelor, toată agitaţia aceea care face parte din însăşĭ viaţa noastră, nu maĭ exista.

«Pe măsură ce se făcea maĭ întuneric şi frigul devenea din ce în ce tot maĭ mare. In cele din urmă, vârfurile albe ale munţilor dispărură în umbră şi vântul deveni glacial. Umbra centrală a elipseĭ se întindea în spre mine. Peste un moment maĭ eraŭ vizibile numaĭ palidele stele; tot restul era cufundat în cel maĭ adânc întuneric; cerul devenise cu totul negru.

«O groază de moarte mĕ cuprinse. Frigul care mĕ pătrunsese pînă la oase, suferinţa pe care mi-o pricinuia răzbunarea, fură maĭ puternice de cât mine. Un fel de ameţeală neînţeleasă mĕ cuprinse.

«Dar în clipa următoare reapăru pe cer conturul disculuĭ solar. M'am coborât de pe maşină pentru a-mĭ reveni în simţurĭ, căcĭ în starea în care mĕ aflam, mĕ simţeam prea obosit pentru a întreprinde reîntoarcerea.

«Pe când stăteam ast-fel, cercând să-mĭ liniştesc spiritul, am zărit din noŭ un obiect mişcându-se.

«De astă-dată nicĭ o îndoială nu maĭ era posibilă; era în adevăr o fiinţă vie, mişcătoare. După câte am putut vedea, aveam în faţa mea un animal oribil, rotund, cu o mulţime de braţe şi tentacule.

«Ameţeala mĕ cuprinse din noŭ şi eram aproape să-mĭ pierd cunoştinţa: dar teama că s'ar fi putut să mĕ perd în timpurile acelea, îmĭ dădu curajul şi puterea îndestulătoare pentru a mĕ urca din noŭ pe şeaua maşineĭ».

XV

Reîntoarcerea exploratoruluĭ

«In chipul acesta m'am reîntors. Fără îndoială că am stat multă vreme pe maşină, lipsit de simţire. Succesiunea zilelor şi a nopţilor începu din noŭ! soarele străluci iarăşĭ şi cerul redeveni albastru.

«După cât-va timp, când cadranul milioanelor ajunsese la zero, am încetinit viteza şi am putut recunoaşte în jurul meŭ o architectură familiară. Acul care însemna miile reveni la puntul sĕŭ de plecare; ziua şi noaptea începură să alterneze maĭ încet. Apoĭ, puţin câte puţin zidurile laboratoruluĭ mă inconjurară. Atuncĭ am încetinit şi maĭ mult încă viteza.

«Am observat un mic fapt care mi s'a părut cu totul bizar. Mi se pare că v'am spus că la plecare, maĭ înainte ca viteza maşineĭ să fi fost prea mare, o femee a străbătut laboratorul. La reîntoarcere eram exact în momentul acela când dênsa ajunsese la uşe. Saŭ poate că intrase din noŭ prin uşa opusă; nu ştiŭ lămurit ce s'a întâmplat; mi se părea chiar că văd obiectele din jurul meŭ răsturnate. Un moment mi s'a părut că-l văd pe Hillxer; dar a trecut repede ca un fulger.

«Atuncĭ am oprit maşina şi am văzut din noŭ în jurul meŭ laboratorul, instrumentele, aparatele, aşa cum le lăsasem; m'am coborât de pe maşină şi m'am lăsat să cad pe un scaun. Timp de câte-va momente am tremurat ca o vargă.

«Apoĭ m'a liniştit; eram fericit că regăsesc laboratorul intact, aşa cum îl lăsasem.

(Va urma)

Broască ţestoasă gigantică din insulele Galapagos.

Fenomenele din insulele Galapagos

La o mie de kilometri distanţă de coastele Peruluĭ, un archipelag răsare din valurile oceanuluĭ. Sunt nişte insule de origină vulcanică, formate din munţĭ de lavă îngrămădiţĭ uniĭ peste alţiĭ.

Se numesc insulele Galapagos, şi sunt renumite prin numeroasele varietăţĭ de broaşte ţestoase, terestre şi marine, pe care le conţin.

Aicĭ se găsesc cele maĭ marĭ broaşte ţestoase terestre din lume.

Insulele Galapagos aparţineaŭ odinioară republiceĭ Equator, care în anul 1885 le-a vîndut Statelor-Unite cu suma de 15 milioane de francĭ.

Insulele acestea aŭ fost descrise cu de-amănuntul în urma expediţieĭ făcută de către vasul englez «Beagle», care avea pe bordul sĕŭ, în calitate de naturalist, pe însuşĭ marele Darwin.

Ilustrul savant a publicat rezultatele observaţiilor sale asupra giganticelor broaşte ţestoase din insule.

Naturalistul afirmă că unele din aceste broaşte sunt aşa de gigantice, în cât trebuesc sforţările a şeapte oamenĭ, pentru ca să fie ridicate de la pămînt.

De atuncĭ, multe din aceste broaşte aŭ fost fotografiate şi cântărite. Unele din ele cântăresc maĭ mult de 300 kilograme.

Hrana acestor monştri este exclusiv vegetală. Prinse şi ţinute în captivitate, trăesc şi nu se simt de loc nenorocite; le place maĭ ales să se întunde prin mlăştinile noroioase. Carapacea care le înveleşte este foarte solidă, şi resistă celor maĭ teribile loviturĭ.

Ilustraţia noastră reprezintă una din aceste broaşte ţestoase gigantice.

Douĭ copiĭ călăresc pe ea, şi buna broască pare că nicĭ nu se resimte.

Didi

OBICEIURI, CREDINŢE, LEGENDE

Regele pădurilor Nordului

Vînătoarea ursuluĭ la populaţiile indigene din Siberia, este cât se poate de interesantă; maĭ cu seamă la «Ghiliaki», locuitorĭ de pe ţĕrmurile Amuruluĭ.

Ursul este poreclit «maffa» (bătrân), şi indigenul îĭ zice de obiceĭ «camaradul sĕŭ»; cu toate că-l vînează, nu-l consideră de loc ca pe un duşman.

După o vînătoare care a avut rezultate fericite, urmează în tot-d'a-una o serbare în familia vînătoruluĭ; la această serbare sunt invitaţĭ şi veciniĭ.

Vînătoarea ursuluĭ se organizează în timpul erneĭ; vînătoriĭ desfăşoară cea maĭ mare abilitate pentru a prinde ursul viŭ; eĭ nu-l ucid de cât în cea de pe urmă extremitate.

Se ştie că pentru a hiberna, ursul îşĭ sapă o retragere subterană ingenioasă, bine astupată cu coloate şi cu frunzişurĭ, bine ferită de toate intemperiile natureĭ. Acolo îşĭ petrece dânsul timpul în lungile lunĭ de iarnă, dormind mereŭ, fără nicĭ o hrană, mulţumindu-se să-şĭ sugă degetile.

Vînătoriĭ se iaŭ pe urmele animaluluĭ, carĭ rămân de multe orĭ întipărite în zpadă, şi îĭ descoperă ast-fel locul de retragere.

Inainte de sfârşitul erneĭ, în epoca când pielea ursuluĭ este cea maĭ frumoasă, vînătoriĭ pleacă la drum în grupe maĭ marĭ; de acum înainte, războiul este declarat «Regeluĭ Pădurilor Norduluĭ.»

După ce intrarea vizuineĭ este descoperită, vînătoriĭ aşează aicĭ un fel de cruce de lemn, foarte simplă dar foarte ingenioasă. In această cruce îşĭ prinde capul animalul, la eşire.

«Regele Pădurilor Norduluĭ» supărat că se vede deşteptat într'un mod atât de nepoliticos, şi maĭ înainte de vreme, se repede înfuriat afară.

Dar îndată ce-şĭ prinde capul în crucea delemn, care este puternic menţinută de şease braţe voinice, ardoarea i se potoleşte.

Teribilul «maffa» poate fi legat acum în voe, şi păşeşte după vînător, blând ca un miel.

Modul acesta de a captura un urs viŭ, nu este de loc considerat ca un fapt important de către adevĕraţiĭ vînătorĭ; indigeniĭ chiar, nu-şĭ arată într'un mod public mândria lor, de cât atuncĭ când aŭ venit să prindă de viŭ, un puĭ de urs, să-l răpească adică, din ghiarele ursoaiceĭ.

Indigenul, îndată ce dă de urmele uneĭ ursoaice cu puiĭ eĭ, nu-şĭ maĭ găseşte odihnă, până nu face ispravă. Dacă n'are nicĭ puşcă, nicĭ lance, întreprinde vînătoarea fără nicĭ o armă, cu mâinele libere.

Procedeul este foarte simplu. Vînătorul se aruncă asupra puiuluĭ, îl prinde în braţe, şi-l strânge la piept. Ursoaica, vĕzând lucrul acesta, pricepe că intenţiile omuluĭ sunt pacifice, şi nu-ĭ face nicĭ un răŭ. Cel puţin, aşa spun vînătoriĭ indigenĭ.

Câte o dată însă, se întâmplă ca vînătoriĭ să se întoarcă în sat cu oare-care lipsurĭ: o ureche ruptă, un ochĭ scos, şi aşa maĭ încolo; în cazul acesta, întreg satul îĭ face o primire entuziastă, ca unuĭ adevĕrat eroŭ.

Ursul capturat de viŭ, este închis într'un fel de cuşcă de lemn, solidă şi făcută ast-fel ca să poată fi transportată din loc în loc.

Ursul este ţinut câte o dată prizonier treĭ saŭ patru anĭ, în care timp este bine nutrit, pentru a se îngrăşa. I se dă maĭ cu seamă peşte proaspăt şi peşte sărat. Hrana aceasta dă cărniĭ un gust cu totul particular; dar se pare că indigeniĭ siberienĭ nu sunt tocmaĭ pretenţioşĭ în materie de gastronomie.

Din timp în timp, ursul prizonier este plimbat pe uliţile satuluĭ, pe unde i se daŭ cele maĭ complecte onorurĭ; toată lumea îl mângâe, şi îĭ oferă mâncările cele maĭ alese.

Indigenul se simte fericit când un urs bine-voeşte să intre în casa sa; în cazul contrariŭ, când ursul se împotriveşte, bietul om nu maĭ ştie ce să-ĭ facă, cu ce să-l ademenească. Refuzul sĕŭ este considerat ca un semn răŭ.

Când ursul este ucis în pădure, este adus în sat întreg; numaĭ după ce l'a vĕzut toată lumea se începe despoiarea.

E un adevĕrat noroc pentru vînătorul care se întoarce în sat cu un urs. Toţĭ veciniĭ, îmbrăcaţĭ în haine de sărbătoare, îĭ ese în cale, şi 'ĭ oferă cadourĭ şi rachiŭ. Se bea, se cântă, în onoarea ursuluĭ mort şi a fericituluĭ vînător.

Se servesc apoĭ, mâncărĭ preparate din carnea ursuluĭ. Petrecerea ţine douĕ, treĭ zile în şir, până când nu maĭ rămâne nicĭ o bucată de carne şi nicĭ o picătură de rachiŭ.

*

Ursul face parte din familia tungusuluĭ; e venerat chiar, se vorbeşte despre dânsul cu respect.

O legendă bine cunoscută de aceste populaţiĭ primitive, dovedeşte chiar înrudirea ursuluĭ cu ghiliakiĭ; naivitatea povestireĭ este cât se poate de pitorească.

Un vînător ghiliak—spune legenda—locuia pe ţĕrmurile fluviuluĭ Amur, într'o colibă acoperită cu pieĭ de cerb şi cu alte blănurĭ.

Tînĕra sa soră trăia împreună cu dânsul, şi se ocupa cu grijile caseĭ, în timp ce bărbatul urmărea zibelinele şi veveriţele prin pădure.

Intr'o zi, sora sa, tremurătoare, îĭ zise «Frate, am avut un vis foarte urât astă noapte; 'mĭ-e teamă, şi te aşĭ ruga să rămâĭ acasă, pentru ca să pot fi maĭ liniştită!» Vînătorul rîse de spaima tinereĭ fete, îşĭ luă armele şi plecă în pădure.

Când se reîntoarse acasă, vĕzu îndată că se întâmplase o nenorocire; coliba era aproape dărâmată şi sora sa nu era nicăerĭ.

Urmele încă proaspete a unor labe, îĭ arătară că duşmanul era un urs, şi vînătorul jură că se va răsbuna.

Luându'şĭ armele plecă îndată pe urmele animaluluĭ; dar o furtună se stârni şi vînătorul perdu calea; timp de treĭ anĭ, spune legenda, a rătăcit prin pădurĭ, prin deşerturĭ, prin mlăştinĭ, răbdând de foame şi de frig.

In cele din urmă, zări o căruţă pe ţărmul fluviuluĭ Amur, şi fără să ştie pentru ce, o emoţie vie îl coprinse.

Deschise uşa caseĭ cu teamă, şi de o dată se vĕzu în faţa suroreĭ sale; aproape nicĭ n'o maĭ cunoştea, atât se făcuse de puternică şi de frumoasă.

Douĭ copiĭ veneaŭ în urma eĭ, şi fratele află că sora sa devenise nevasta ursuluĭ.

Temându-se de mânia acestuia, tînĕra femee îşĭ ascunse fratele în colţul cel maĭ întunecos al caseĭ.

Dar ursul avea nasul fin; când se reîntoarse seara, mirosi aerul şi mormăi furios:

— Femee, e un străin aicĭ!.. De unde vine dânsul, şi pentru ce îl ascunzĭ?..

Vînătorul auzind aceste cuvinte, eşi din ascunzătoarea sa şi înaintând spre urs îĭ zise:

— Maffa, recunosc că tu eştĭ maĭ puternic de cât mine, şi că sunt în puterea ta. Dar pentru ce mi-aĭ luat-o pe sora mea de nevastă, pentru ce mi-aĭ răpit-o, fără să-mĭ plăteştĭ zestrea cuvenită?

— Aĭ vorbit foarte frumos, cumnate, zise ursul cu blândeţe.

Am răpit-o în adevĕr pe sora ta, dar am răpit-o, pentru că ştiam bine că tu n'aveaĭ să consimţĭ a mi-o da... Eram sărac şi nu puteam să-ţĭ plătesc zestrea. Eŭ o iubesc foarte mult şi dânsa mi-a dat douĭ copiĭ, carĭ sunt bucuria zilelor mele.

«Lasă-mi-o, cumnate, căcĭ trăim fericiţĭ împreună; dacă voeştĭ îţĭ voĭ da în căsătorie pe fiica suroreĭ mele, care locueşte foarte aproape de aicĭ.

Vînătorul, fericit că aventurile sale luaseră sfârşit, primi propunerea ursuluĭ şi se căsători cu nepoată sa. Cele douĕ familiĭ trăiră împreună fericite şi legenda spune că aŭ avut mulţĭ copiĭ.

Fără comentariĭ.

Don.

Viziuni funebre

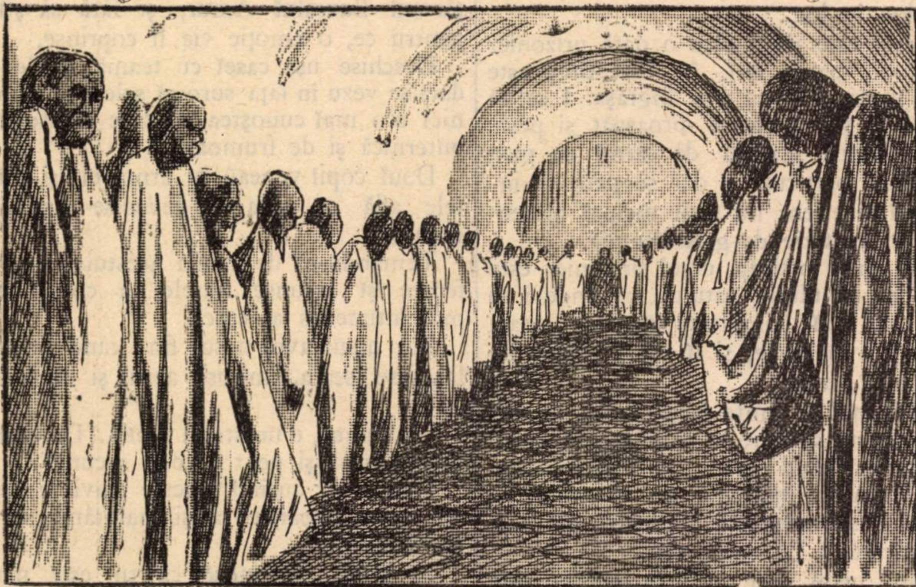
Egalitatea în faţa morţeĭ? Acesta nu este de cât un cuvânt deşert, pentru bietele mumiĭ!

Priviţĭ şi d-voastră, marea diferenţă de consideraţie, pe care o avem faţă de clasele lor. Bătrâniĭ faraonĭ egiptenĭ sunt găzduiţĭ la Luvru, şi toată

lumea științifică a venit să-ĭ admire descoperindu-se cu respect, și cu un soĭ de teamă nelămurită, în fața lor.

Dar... știțĭ unde sunt găzduite mumiile pe care le posedăm de la America veche? Savanțiĭ le numesc mumiile paleo-americane.

Știțĭ în ce azilurĭ aŭ fost găzduite corpurile strămoșilor luĭ Manco-copac și a luĭ Montezuma! Vaĭ! nenorociţiĭ aceştia figurează în muzeul de istorie naturală, alăturĭ de... fosilele animalelor din timpurile trecute.

De alt-fel, trebue să mărturisim că mumiile americane sunt lipsite de ținută și de șic! Ele nu sunt ca mumiile egiptene, îmbrăcate în rochiĭ care aŭ fost altă dată frumoase, și așezate în sicrie care aŭ fost altă dată magnifice.

Nu, ele sunt goale și'șĭ arată fără rușine corpurile slabe, îngrozitoare de văzut.

Ele nu staŭ lungite, într'o atitudine de somn, demnă și onestă, ci staŭ așezate, părând a fi niște mumiĭ de maimuțe. Și aĭ crede în adevĕr lucrul acesta, dacă n'aĭ vedea răspândite în jurul lor diferite ustensile de menaj.

Sunt însă și mumiĭ americane frumoase; trebue însă, să le vedem la locurile lor, în America.

Vechiĭ americanĭ din Mexic, Asiaticiĭ și Folteciĭ, își așezaŭ morțiĭ în caverne, după ce maĭ întêĭ îĭ îmbălsămaseră.

Une-orĭ, ungeaŭ corpurile cu o materie conservatoare, al căreia secret este pierdut astă-zĭ și dispuneaŭ cadavrele goale, în niște grote adâncĭ, așezând în jurul lor diferite ustensile de menaj. Alte-orĭ, din contra, îmbrăcaŭ în hainele lor, morțiĭ care eraŭ destinațĭ să devie mumiĭ. Aceștia eraŭ așezațĭ câte odată în atitudinea unor oamenĭ adormițĭ.

Alte orĭ, morțiĭ eraŭ așezațĭ în șirurĭ lungĭ, lângă peretele caverneĭ, ca un popor de morțĭ, formând garda de onoare a eterniĭ liniștĭ.

Lucrul acesta poate fi admirat, nu departe de Puebla, în Mexic. După cum se poate vedea în gravura noastră, mumiile sunt aliniate în două șirurĭ lungĭ, față 'n față. Toate mumiile sunt îmbrăcate în niște mantale albe, lungĭ, asămănătoare cu acelea pe care imaginația populară le împrumută de obiceĭ, strigoilor.

Lucru curios: pentru a completa într'o galerie un număr de mumiĭ care li se părea neîndestulător, Azteciĭ și Tolteciĭ tăiaŭ în peatră capete omeneștĭ, și le intercalaŭ în serie.

Une-orĭ în loc de a așeza mumiile în grote, construiaŭ anume niște vaste pivnițe subterane, pe care le ornamentaŭ cu numeroase capete sculptate; între aceste capete eraŭ aranjate mumiile, în rândurĭ simetrice.

Eraŭ în adevĕr, niște frumoase viziunĭ funebre!

Lucreția

REGELE REVOLVERULUI

SCENE

DIN VATA CĂUTĂTORILOR DE AUR

— Urmare —

Banditul tresări, și ridicându-se în picioare, îl luă pe Bob de mână, și aducându-l în fața soțieĭ sale iritate, zise:

— Scumpa mea Clarisă, dă-mĭ voe să-țĭ presint pe amicul meŭ Bob Lindleton, care în timpul acestor douĭ anĭ de izolare, pe care i-am trăit departe de tine, mi-a fost ca un adevĕrat frate, și m'a ajutat în împrejurările cele maĭ grele.

Bob se înclină plin de respect, dar femeia, furioasă, răspunse:

— Să facĭ bine să-l pofteștĭ pe domnul acesta afară!.. Nu uita că după stipulațiunile contractuluĭ nostru de căsătorie, suntem obligațĭ să împărțim totda'-una averea noastră pe din două... Prin urmare, jumătate din casa aceasta este a mea!..

— Ah!.. domnul acesta a avut curajul să spue că sunt nebună?.. Afară cu dânsul!..

Și Bob, de teamă ca nu cum-va opunerea sa să agraveze situația, eşi.

Rămasă singură cu John, furioasa femee îĭ zise, cu vocea languroasă:

— Vino de mă îmbrățișează, scumpul meŭ Ionathan!..

CAP. IX.

Din care se vede cum John Fructury a fost declarat în mod oficial ca fiind în adevĕr Ionathan Farenheit

— Dar... d-ta nu eştĭ Ionathan!..

— Cum?.. Ce-aĭ spus?..

— Îțĭ spun că d-ta nu eştĭ Ionathan Farenheit!.. Eştĭ un înșelător!.. un trădător!..

O clipă, John Fructury rămase înlemnit, ca și cum fulgerul s'ar fi abătut la picioarele sale.

Dar aproape îndată îșĭ reveni în fire, conștient de primejdia care-l amenința:

— Ah! mica mea Clarisă!.. murmură dînsul, cu o dulceață prefăcută, dar mi se pare că tu nu maĭ știĭ ce vorbeștĭ...

Dar dênsa, dintr'o săritură, se retrase pînă lângă ușă și strigă:

— Nu te apropia!.. Te opeesc să te apropiĭ!.. Hoțule!.. Asasinule!..

Femeea vorbia cu glas tare, și putea

foarte lesne să fie auzită de vre-un servitor.

— Biata mea soţie a înebunit!.. murmura John, care-şĭ chinuia creerul pentru a pricepe ce s'a petrecut.

— Haide, adaugă dînsul, silindu-se să-şĭ spăpânească emoţia, ce s'a întâmplat?

Eraŭ abia opt zile de când, cu atâta sgomot, sosise voluminoasa soţie a luĭ Ionathan Farenheit. Presupusul eĭ soţ era într'un cabinet de toaletă, pe jumătate desbrăcat.

D-na Farenheit intrase pe neaşteptate, se apropiase de dînsul, şi-ĭ rupsese mâneca dreaptă a cămeşiĭ.

Atuncĭ, Clarisa se învineţise de moarte şi-ĭ aruncase în faţă cuvintele de maĭ sus.

Foarte emoţionat, presupusul Ionathan Farenheit căuta totuşĭ să se ţie bine.

— Explică-te, draga mea, bolborosi dînsul, explică-te!

Dar dînsa, cu dinţiĭ strînşĭ, continuă, ameninţătoare!

— Hoţule!.. Asasinule!..

— Inca o dată, doamnă, eştĭ aşa de bună să te explicĭ?..

D-na Farenheit întinse mâna spre umărul gol al presupusuluĭ eĭ soţ.

— Ionathan, zise dînsa, avea umărul drept acoperit de o cicatrice. Unde este cicatricea aceasta?

John fu incapabil de a răspunde îndată la întrebarea aceasta. Simţia cum se clătină pe picioare, şi fu nevoit să se sprijine de un scaun, pentru ca să nu cadă.

D-na Farenheit crezu că John voia să se repeadă asupra eĭ. Repede ca o pisică, se repezi la fereastră, o deschise, şi sări în curte.

Fugea acum cât o ţineaŭ picioarele, şi striga în gura mare:

— Asasinul!.. asasinul!..

John Fructury fugi după dênsa.

Atraşĭ de ţipetele femeeĭ servitoriĭ alergară; vĕzêndu-l pe stăpânul lor alergând ast-fel, desbrăcat, crezură că fusese cuprins de vre-un acces de furie şi se repeziră la dînsul spre a-l opri.

Văduva luĭ Ionathan Farenheit, maĭ asigurată acum, maĭ liniştită, se opri.

— Mizerabile!.. Ce-aĭ făcut cu soţul meŭ? stigă dênsul apropiindu-se de John.

Şi cum mulţimea servitorilor nu putea înţelege vorbele acestea, dênsa se explică:

— Omul acesta este un înşelător, un asasin!.. Dînsul nu este Ionathan Farenheit!.. Nu ştiu cine e, dar ştiŭ că nu e soţul meŭ!

Acuzarea aceasta era aşa de formidabilă, aşa de grozavă, în cât nimenĭ nu voi s'o creada.

— Vă spun că omul acesta nu este Iohathan Farenheit!.. Nicĭ dînsul singur nu îndrăzneşte s'o maĭ susţie acuma!.. Inşelătorul! Asasinul!.. Da, e un asasin!.. Pentru că, fără îndoială, de vreme ce dînsul se dă drept Ionathan Farenheit, sărmanul meŭ soţ trebue să fie mort.

Şi împreunându-şĭ mâinele, cu ochiĭ plinĭ de lacrimĭ, murmură:

Oh!.. Ionathan!.. scumpul meŭ Ionathan, unde eştĭ tu?

Imprejurul eĭ, lumea începuse să se nelinişteaseă.

— Răspunde, zise cine-va din mulţime, adresându-se luĭ John Fructury. Să vedem, stăpâne... Ce este adevărat în acuzările soţiĭ d-tale?

John cugetase în tot timpul acesta la noua situaţie care-ĭ fusese creată. Işĭ examinase starea cu atenţie, şi văzuse că pentru moment, maĭ bine era să tacă... Nu era dînsul omul care să-fie în stare a înfrunta o asemenea primejdie...

Oh!.. dacă Bob Sindleton ar fi fost acolo! Dînsul l'ar fi scăpat, fără îndoială, din încurcătură!..

Ar fi găsit un răspuns potrivit, care să scoată la lumina zileĭ complecta sa nevinovăţie.

Dar, din ziua în care d-na Farenheit îl dăduse afară, John nu maĭ avea nicĭ o ştire de la Bob.

Cu toate acestea, John trebui să răspundă la întrebările servitorilor săĭ:

— Mă credeţĭ vinovat, murmură dînsul, pentru că maĭ vedeţĭ într'o asemenea stare.

«Faceţĭ ce veţĭ pofti, să nu credeţĭ însă că eŭ mă voiŭ coborî pînă acolo, în cât să mă apăr de acuzările aceste femeĭ, care a devenit nebună.

Servitoriĭ, puţin impresionaţĭ de aceste cuvinte, se priviră nedomiriţĭ, neştiind ce să creadă.

Insă văduva luĭ Ionathan Farenheit exclamă ameninţătoare:

— Luaţĭ seama ce faceţĭ!.. Dacă îl veţĭ pune în libertate, veţĭ deveni complicĭĭ săĭ. Şi cunoaşteţĭ bine legea: complicĭĭ unuĭ asasin, sunt osândiţĭ cu spînzurătoarea!.

D-na Farenheit câştigă din noŭ toate simpatiile; nenorocitul John Fructury fu legat, urcat într'o trăsură şi transportat în oraş.

Ionathan Farenheit, mulţămită avereĭ sale, care din zi în zi devenea tot maĭ mare, era cunoscut de toată lumea; când îl văzură într'un asemenea echipagiŭ, vestea se răspândi ca fulgerul prin tot oraşul, că vestitul Ionathan Farenheit nu este de cât un asasin.

Fie-care dădea amănuntele cele maĭ fantastice; asta din pricină că nimenĭ nu cunoştea adevĕrul.

Din zvon public află şi Bob Sindleton de nenorocirea de care fusese lovit prietenul sĕŭ.

Şi nenorocirea aceasta îl arunca şi pe dînsul într'o nelinişte foarte mare.

La urma urmeĭ, ca să spunem adevĕrul, Bob nu se cam aştepta la aşa ceva. Ştia el bine că într'o zi, maĭ curând saŭ maĭ târziŭ, o furtună trebuia să izbucnească.

Dânsul era acela care făurise situaţia şi formase averea presupusuluĭ Ionathan Farenheit.

Fără îndoială, Bob ar fi putut să ceară justiţieĭ executarea pactuluĭ care fusese încheiat între eĭ; dar pe lângă că justiţia ar fi putut să nu se pronunţe în favoarea sa, se declara el însuşĭ de complice al luĭ Ion Fructury.

Dacă asasinatul luĭ Iohn Fructury avea să fie descoperit vre-o dată, avea să împărtăşească şi dînsul soarta tovarăşuluĭ sĕŭ.

Banditul se înfiora din tot corpul numaĭ la lucrul acesta.

Bob Sindleton era acum într'o cârciumă, cu paharul plin dinainte. In jurul luĭ se vorbea numaĭ şi numaĭ despre evenimentul zileĭ. Se făceaŭ tot felul de comentariĭ.

Cine-va intră, aducând ştirĭ proaspete. Considerând că afacerea era foarte gravă, judecătoriĭ hotărîseră ca juraţiĭ să se adune chiar a doua zi pentru a proceda la judecarea luĭ Iohn Fructury.

Se hotărî ca procesul să fie judecat într'un loc liber, pentru ca toată lumea să poată lua parte. Era primul caz maĭ sensaţional care avea să fie judecat în noul Stat.

Bob ascultase cu atenţie toate amănuntele. Din instinct, el înregistrase numele şi adresele juraţilor, fără să-şĭ dea seamă la ce i-ar fi putut servi lucrul acesta.

A doua zi, pe la orele două după amiazĭ, Iohn avea să fie judecat şi, fără îndoială, condamnat la spânzurătoare.

Şi putea oare dînsul să fie sigur că Iohn n'avea să fie atins de farmecul de a'şĭ face ultima călătorie în tovărăşia scumpuluĭ sĕŭ Bob?..

Era aicĭ o primejdie foarte mare, pe care trebuia s'o înlature cu orĭ-ce preţ.

De pielea luĭ Iohn Fructuri nu prea îĭ păsa luĭ acum, de pielea sa însă îĭ păsa foarte mult...

Dar prin ce mijloace oare ar fi putut acum sa maĭ distrugă frînghia, care era aproape aproape înfăşurată în jurul gâtuluĭ luĭ Iohn?..

De odată îşĭ atinse fruntea cu degetul, ca inspirat de o idee sublimă; trânti o monedă pe masă şi eşi din cârciumă cu pasul nervos.

In strada deşartă şi întunecoasă, Bob îşĭ pipăi cu atenţiune revolverul din buzunar şi constată cu atenţie că cele şease gloanţe eraŭ la locul lor.

Bob se apropie de o fântână, se spălă bine cu apă pe faţă şi pe mâinĭ, apoĭ se înegri bine cu praf de cărbunĭ, carĭ se puteaŭ găsi pe toate cărările. Işĭ fabrică ast-fel un fel de mască, care îl făcea cu totul de nerecunoscut.

Ast-fel transformat, ocoli câte-va străzĭ şi se opri în faţa uneĭ case cu aparenţa destul de frumoasă.

Bob deschise uşa de la stradă fără multă greutate şi porni înainte prin mijcul întunericuluĭ, ţinându-şĭ mâna dreaptă strânsă pe mânerul revolveruluĭ.

Un storăit sonor ajunse până la dân sul şi îĭ arătă calea pe care trebuia s'o urmeze. Binişor, se strecură într'o cameră.

— Cine e acolo? întrebă de o dată o voce înspăimântată.

Dintr'o săritură, Bob fu la căpătâiul celuĭ care dormea, şi îĭ fixă revolverul pe tâmplă.

— Scumpul meŭ domn Dicker, zise dânsul cu o voce cavernoasă, aĭ fost desemnat astă-zĭ, pentru a presida juriul care îl va judeca mâine pe Ionathan Farenheit, acuzat de o femee nebună cum că n'ar fi dânsul Ionathan Farenheit.

Dacă acuzatul nu va fi proclamat în unanimitate inocent şi femeia condamnată să fie închisă într'o casă de sănă tate, îndată după pronunţarea sentinţeĭ veĭ primi un glonte de revolver în inimă.

«Ne-am înţeles?

— Da, bolborosi nenorocitul.

— Dacă cum-va îţĭ va veni în gând să povesteştĭ cuĭ-va acest mic incident, nicĭ nu va maĭ trebui să te osteneştĭ să eĭ parte la judecată; căcĭ pedeapsa îţĭ va urma de aproape imprudenţa.

Acum, te rog să mĕ erţĭ că ţi-am turburat somnul.

Şi Bob dispăru.

A doua zi, pe la orele două, o mulţime formidabilă se îngrămădise în piaţa publică unde avea să se pronunţe judecata. Juriul era compus d'n cincĭ cetăţenĭ de frunte aĭ oraşuluĭ.

Era un juriŭ special, pentru judecarea unuĭ om de o importanţă aşa de mare cum era Ionathan Farenheit.

Spiritele eraŭ foarte iritate împotriva acuzatuluĭ, căruia mulţĭ nu-ĭ puteaŭ erta repedea sa înălţare; mulţĭ dintre ceĭ prezenţĭ, aşteptaŭ cu o nerăbdare febrilă momentul în care Ionathan Farenheit, condamnat la moarte, avea să fie linşat.

In oraşul acesta, care abia atuncĭ se năştea, prilejurile de distracţie eraŭ aşa de rare!..

Iohn Fructury păstră o atitudine demnă de milă; fără să mărturisească ceva, fusese cu totul incapabil de a răspunde acuzărilor pe carĭ i le aduceaŭ vĕduva luĭ Ionathan Farenheit.

Reprezentantul puteriĭ publice pronunţă un rechizitoriŭ fulgerător, după care juraţiĭ se retrăsese pentru a delibera.

Peste cincĭ momente, Iohn Fructury, achitat în unanimitate, era recunoscut într'un mod oficial drept Ionathan Farenheit, pe când vĕduva, declarată atinsă de alienaţie mintală, era condamnată să-şĭ petreacă un timp îndelungat într'o casă de sănătate.

La eşire, Iohn se aruncă în braţele luĭ Bob, plângând ca un copil; mulţimea nehotărâtă, ca toate mulţimile, aplaudă cu frenezie tabloul acela, atât de mişcător.

CAP. X

Din care se vede cât de mult a avut să sufere Iohn Fructury de pe urma asociaţieĭ saie cu Bob Sindleton

Era acuma un lucru hotărât: d. Ionathan Farenheit avea să se căsătorească cu d-ra Ana.

Cererea pe care o făcuse tatăluĭ tinereĭ fete, aprobată maĭ întâĭ de către dânsa, fu bine primit de către pretenţiosul bancher.

— D-ta îmĭ aminteştĭ, îĭ răspunse dânsul, un tînĕr, pe care l'am cunoscut acum cât-va timp şi care şi dânsul ambiţionase să devie soţul d-reĭ Ana.

«Lucrul era aproape hotărât, şi în momentul în care era să se hotărască nunta, am primit de-o dată vestea că tînĕrul era ruinat.

«Am amânat executarea proectuluĭ pentru maĭ târziŭ, de oare-ce tânărul îmĭ părea foarte serios inamorat de fiica mea.

«De atuncĭ, n'am maĭ auzit vorbindu-se nimica despre dânsul; şi, pe onoarea mea, de vreme ce Ana îţĭ place şi d-ta îĭ placĭ dânseĭ, nu vĕd pentru care motiv nu mĭ-aĭ plăcea şi mie.

Ast-fel vorbise tatăl, şi în semnul uneĭ complecte consimţirĭ, îĭ strânse mâna cu cordialitate.

Cât despre tînĕra fată, ea fusese cu dânsul de o sinceritate admirabilă:

— Am cunoscut acum cât-va timp, îĭ spuse dânsa, un tînĕr, care îmĭ plăcea foarte mult. Poate că aĭ auzit şi d-ta vorbindu-se vre-o dată despre dânsul. Iohn Fructury îĭ era numele, şi era cunoscut în lumea petroliştilor.

— Da, da.., tatăl d-tale mi-a vorbit despre dînsul întrerupse John, foarte emeţionat în faţa acesteĭ declamaţiĭ.

— Şi, continuă tînăra fată, ceea ce'mĭ place maĭ cu seamă la d-ta, este asemănarea perfectă aproape, pe care o aĭ cu sărmanul meŭ John.

«Ca şi dênsul, aĭ şi d-ta, privirea vie, nasul îndrăsneţ, gura ironică... Tînărul acela îmĭ plăcea, foarte mult, şi am păstrat în tot-d'a-una despre dînsul cea maĭ frumoasă amintire...

— Prin urmare, voĭ avea şi eŭ norocul de a vĕ fi oare-cum plăcut, murmură aventurierul emoţionat.

D-ra Ana se înroşi şi răspunse turburată:

— Da, aşa cred...

Apoĭ, pentru a schimba vorba, ea adăugă aproape îndată.

— Dar sărmana doamna Farenheit?

— E mereŭ la ospiciŭ... Şi se pare că sănătatea sa nu merge de loc în spre bine...

— Ce va zice dînsa când va afla despre cererea d-tale de divorţ?

John înălţă din umerĭ, şi răspunse cu nepăsare:

— Se va consola foarte repede; era între noĭ o foarte mare nepotrivire de caractere, şi traiul nostru împreună n'ar fi putut să maĭ dureze multă vreme.

«De alt-fel, îţĭ repet că facultăţile eĭ mintale sunt serios atinse, şi că nu e nicĭ o speranţă să se maĭ îndrepte vre-o dată...

Şi cu vocea maĭ dezmierdătoare, adăugă:

— Va fi o sumă fixă pe care va trebui s'o cheltuim în fie-care an din veniturile noastre.

Tînăra fată răspunse, cu un surîs adorabil:

— Ce-mĭ pasă de acest mic sacrificiŭ, de vreme ce, mulţămită luĭ, voiŭ avea fericirea de a deveni soţia d-tale, scumpul meŭ John!

Aventurierul tresări, pe când, îndreptîndu-se, Ana repetă:

— Scumpul meŭ Ionathan.

Şi ast-fel, presupusul domn Ionathan Farenheit, divorţat de soţia sa Izabela Farenheit, deveni în mod oficial logodnicul domnişoareĭ Ana.

Anunţul acesta, publicat în toate ziarele, deschide largĭ aventurieruluĭ, uşile tuturor cluburilor elegante şi a celor maĭ nobile saloane.

John Fructury ducea o existenţă fastuoasă; la creditul sĕŭ personal de bogat proprietar al terenurilor din Cherokee, se maĭ adăugă şi creditul de viitor ginere al milionaruluĭ Bluff.

In sfîrşit, acuma îşĭ atinsese scopul după care de atâta vreme alerga ca un desperat; scopul pentru atingerea căruia, înotase în lacurĭ de sînge şi fusese de zecĭ de orĭ la un milimetru distanţă de frînghia spînzurătoreĭ.

Şi la acest de pe urmă amănunt, se gândia une orĭ cu un tremur intens de voluptate, când seara, în saloanele clubuluĭ săŭ îşĭ făcea siesta, rostogolit într'un fotoliŭ moale şi trimeţând în aer norĭ albaştri de fum aĭ havaneĭ sale delicioase.

Da, viitorul venia spre dînsul, plin de fericire; vedea înaintea ochilor sĕĭ, un orizont senin, plin de linişte şi de mulţămire.

Un singur punct negru apărea pe acest orizont, asociatul sĕŭ, Bob Sindleton.

Bob juca în viaţa luĭ John Fructury rolul pe care l juca în viaţa luĭ Damocles faimoasa sabie suspendată deasupra capuluĭ sĕŭ.

John regretă amar că împrejurările aventuroaseĭ sale existenţe, îĭ impuseseră un tovarăş aşa de primejdios şi de pretenţios cum era Bob Sindleton.

Da, Bob, cu lipsa sa de tact, era exclus pentru tot-d'a-una din clasele maĭ bune ale societăţeĭ, şi Bob, aproape când îţĭ era viaţa maĭ dragă, şi cu un ton care îţĭ arată bine intenţiile pe care le nutria, ridică cele maĭ nebuneştĭ pretenţiĭ.

(Va urma)

Către cititori

Anunţăm pe cititoriĭ noştri că vom publica bucuros orĭ-ce articole interesante privitoare la călĕtoriĭ saŭ vînătorĭ, în ţară saŭ strĕinătate, ce ne vor fi trimise.

Articolele, scrise pe o singură parte a hârtieĭ, in scrisorĭ francate, vor fi adresate redacţiuneĭ «Ziaruluĭ Călĕtoriilor», str. Brezoianu 11, Bucureştĭ.

Reclama este sufletul comerciuluĭ

Dacă voițĭ să CÂȘTIGAȚI O AVERE COLOSALA?

Grăbiți-vĕ de a vĕ abona la ziarul

UNIVERSUL

Cel maĭ rĕspândit din întreaga țară

Cel maĭ bine informat și cel maĭ în corent cu întreaga mișcare politică, economică și financiară din țară și din strĕinătate.

Care are corespondențĭ specialĭ în: **Paris, Berlin, Londra, Viena, Budapesta, Roma, Sofia, Constantinopol, etc.**

Singurul ziar independent și impartial

Cu începere de la **1 Februarie 1907**, ziarul **UNIVERSUL** dă următoarele însemnate premiĭ la abonațiĭ sĕĭ:

1) Un mare premiŭ de **1200 leĭ**. 2) 2 premiĭ de câte **250 leĭ**. 3) Treĭ lozurĭ întregĭ ale Lotĕrieĭ de Stat Român purtând No. 52.583, 52.594, 52.599. 4) 5 premiĭ de câte **100 leĭ**. 5) Patru premiĭ de câte **40 leĭ**. 6) 10 abonamente pe un an la „Universul" **180 leĭ**. 7) 10 abonamente pe 6 lunĭ **91,50**. 8) 10 abonamente pe 6 lunĭ **46,50**.

In cazul cel maĭ norocos se poate câștiga **900,000 LEI** ast-fel că se pot cumpĕra Palate și Moșiĭ.

Cu nimic se poate câștiga o avere enormă!

— UNIVERSUL pregătește frumoase surprize numeroșilor sĕĭ cititorĭ —

Pe lângă acestea abonațiĭ vor maĭ primi gratis un frumos roman intitulat

In Palatul Louvre din Paris

Tipărit înadins pentru abonațiĭ ziaruluĭ „Universul".

De asemenea toțĭ abonațiĭ primesc gratuit «Universul Literar» ziar sĕptĕmânal, care conține, pe lângă o bogată materie literară și o frumoasă ilustrație în culorĭ.

Abonamentele la UNIVERSUL sunt excepțional de eftine:

Pentru un an leĭ 18, Pentru 6 lunĭ leĭ 9,15. Pentru 3 lunĭ 4,65

Abonațiĭ, spre a participa la tragerea premiilor de maĭ sus vor primi: Pentru un an 25 bonurĭ de premiĭ. Pentru șease lunĭ 10 bonurĭ de premiĭ. Pentru treĭ lunĭ 3 bonurĭ de premiĭ.

Anul IX. — No. 508. 10 Bani în toată ţara Miercuri 31 Ianuarie, 1907

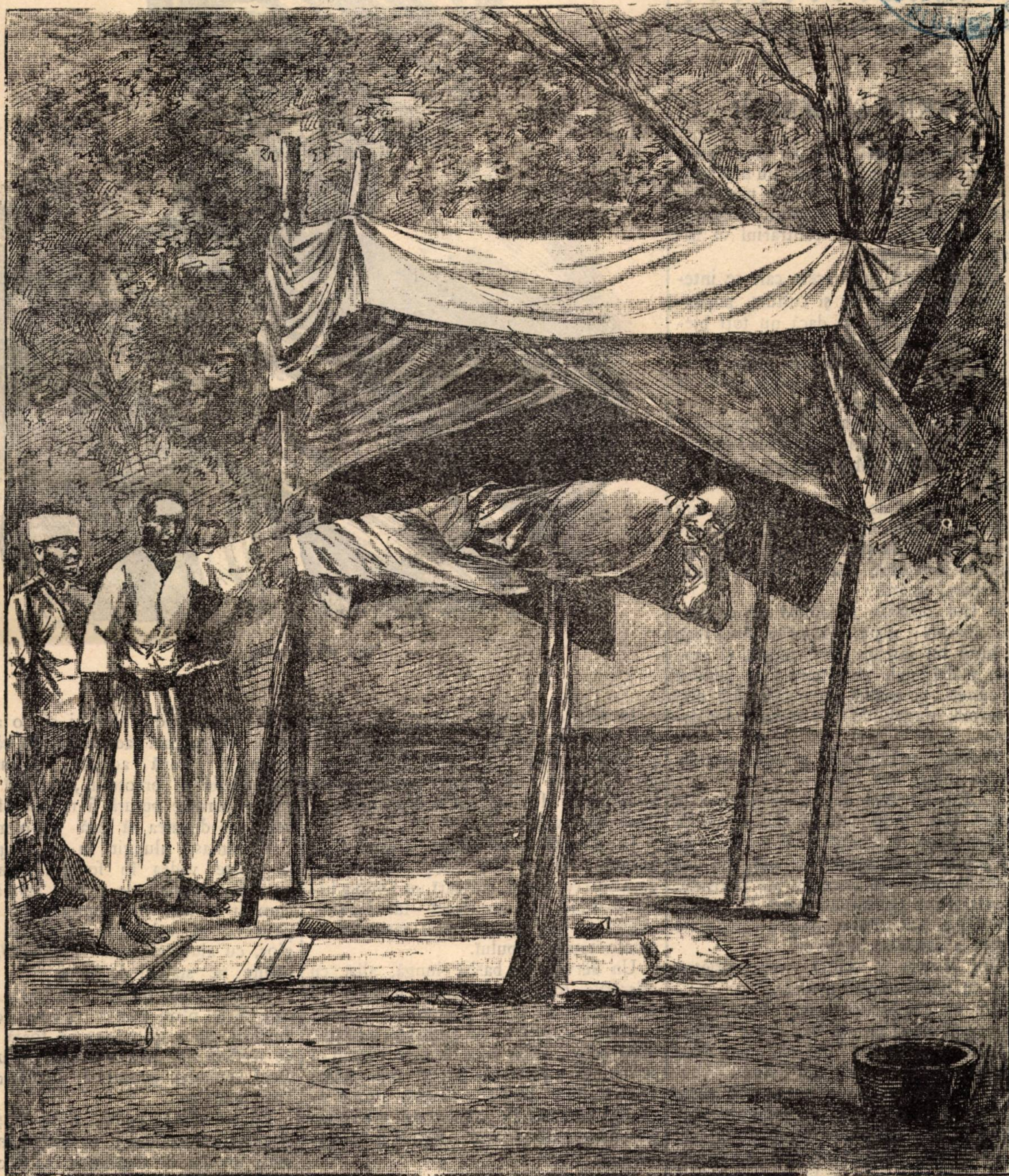
ZIARUL CĂLĂTORILOR

SI AL INTÂMPLARILOR DE PE MARE SI USCAT

COSTUL ABONAMENTULUI
Lei 5. — pe an în toatăţara
« 2.60 « ½ « « «

Redacţia şi Administraţia :
No. 11, Strada Brezoianu, No. 11.

ZIARUL CĂLĔTORIILOR
apare o dată pe sĕptĕmână
— MARŢEA —

Un caz bizar de hipnotizm. — (Vezĭ pag. 1624).

FAKIRI ŞI DERVIŞI

In epoca noastră, un om care spune că a făcut înconjurul lumeĭ, nu maĭ pune în uimire pe nimenĭ, nicĭ nu maĭ stârneşte admiraţie saŭ entuziazm. In curând va veni vremea când contrariul va începe să uimească.

Astă-zĭ mulţĭ sunt aceia carĭ se interesează de obiceiurile şi cultura popoarelor necunoscute; şi dacă nu toţĭ merită numele de exploratorĭ, fără îndoială că multe amănunte aŭ fost culese de la oamenĭ cu o instrucţie mediocră, de la meseriaşĭ saŭ comercianţĭ.

Vreaŭ să vĕ povestesc aicĭ cazul unuĭ francez, pe care l'am întâlnit la Bombay şi care se numea Maxime Labat de Lambert.

Eram vecinĭ de masă la hotelul la care trăsesem amândouĭ. Ziua caldă, înăbuşitoare, era pe sfârşite. Stăteam acum pe veranda hoteluluĭ, bând ceaiŭ parfumat şi fumând ţigărĭ.

In faţa noastră se oprise un adolescent hindus; nişte hulubĭ se învârteaŭ în jurul luĭ într'un zbor repede şi graţios, şi drăguţele zburătoare i se puneaŭ pe umerĭ, pe mâinĭ, pe obrajĭ, fără nicĭ o teamă, ciugulindu-l cu ciocurile lor delicate.

Vecinul meŭ de masă ghicind un prieten în mine, îmĭ zise:

— Este un tînăr derviş, fermecător de păsărĭ. Dar, între noĭ fie zis, farmecile acestea poate să şi le păstreze pentru alţiĭ, nu pentru nişte oamenĭ ca noĭ. Eŭ am văzut în grădinele botanice ale Parisuluĭ adevăraţĭ îmblânzitorĭ de păsărĭ. Un exemplu viŭ e tata «Pol», despre care toată lumea a auzit vorbindu-se.

Am devenit în scurtă vreme prieten bun cu necunoscutul acesta.

Era un comerciant activ, dar în acelaşĭ timp era şi un om cult, care cunoştea multe şi variate lucrurĭ, maĭ mult din experienţă, de cât din cetite.

Mulţumită luĭ, am putut să iaŭ parte a doua zi la o şedinţă de hipnotizm religios în împrejurimile Bombay-uluĭ.

La această şedinţă aŭ luat parte nu meroşĭ fakirĭ şi maĭ mulţĭ dervişĭ şi ne-a fost dat să observăm un caz de catalepsie din cele maĭ cutioase.

«Tip de derviş»

In mijlocul uneĭ locuinţĭ construită din lemn de bambus, se împlântase în pământ un stâlp puţin solid, aproape fragil, al căruia vârf ajungea aproape pînă la mijlocul distanţeĭ care despărţea podişul de tavan.

La dreapta şi la stânga acestuĭ stâlp fuseseră ridicaţĭ alţĭ stâlpĭ maĭ înalţĭ, garnisiţĭ cu perne, pe carĭ un hinduş bătrân—subiectul experienţeĭ—luă loc şi se alungi cu una dintre mâinĭ sprijinită de extremitatea stâlpuluĭ.

Un derviş, cu barba lungă, albă, cu mişcările mistice, inspirate, înaintă. El se urcă pe un scaun şi pronunţă câte-va cuvinte, pe carĭ nu le puturăm înţelege; după aceea, cu o voce în care păreaŭ că se ascund nişte reminiscenţe îndepărtate ale lătratuluĭ câinilor sălbaticĭ, intonă un cântec, un imn de consacrare a forţelor misterioase ale natureĭ... Bătrânul hinduş adormi.

Era o letargie provocată de cântecul dervişuluĭ, ale căruia poale le sărutase acuma rând pe rând fakiriĭ.

Bătrânul hinduş adormi cu o atât de mare înţepeneală cadaverică, în cât zece momente după această turburătoare intervenţie a preotuluĭ, stâlpiĭ lateralĭ şi pernele putură fi retrase, fără ca cel care dormea să facă vre-o mişcare.

El rămase alungit în vid, după cum se poate vedea în fotografia noastră, cu capul sprijinit de mână. Stătea ca şi cum ar fi fost încă sprijinit de perne, păstrând un echilibru în adevăr prodigios, cu ajutorul celeĭ-l'alte mâinĭ, înţepenite pe stâlpul de lemn.

In jurul sĕŭ, fakiriĭ cerşetorĭ, pentru care viaţa n'are nicĭ o valoare, dervişiĭ doritorĭ de a convinge pe toată lumea de teribila lor putere ocultă, se jucaŭ cu şerpĭ veninoşĭ, pe care-ĭ încolăceaŭ în jurul braţelor.

Eŭ am rămas foarte uimit în faţa acestuĭ spectacol; dar tovarăşul meŭ rămase tot aşa de nepăsător ca şi cum ar fi fost în faţa unuĭ număr noŭ, de la un «cafe-şantan» oare-care.

— Lucrurile acestea, 'mĭ zise dânsul,

pe când ne întorceam spre casă, sunt vechĭ pe la noĭ. E opera sugestieĭ, în care se face apel maĭ ales la histeria unor anumiţĭ indivizĭ.

Catalepticiĭ aŭ o foarte mare asemănare cu aceĭ postitorĭ care ca doctorul Tauner, saŭ ca vestitul Succi, stăte ŭ câte 40 de zile fără ăs absoarbă alt nutriment de cât apă.

«Toată lumea ştie însă, că sfânta Caterina de Siena se deprinsese să trăiască fără hrană, şi că a vieţuit aproape douăzecĭ de anĭ în cea maĭ completă abstinenţă.

In momentul acela ne apropiam de porţile Bombay-uluĭ.

Fachirĭ cu ochiĭ scoşĭ veniaŭ în spre noĭ, îndreptându-se spre satul în care se făcuse experienţa.

Unul dintre aceştĭ nenorociţĭ îşĭ deschisese stomachul cu o lovitură de sabie, şi acuma intestinele îĭ atîrnaŭ. Dar, printr'o sforţare de voinţă supra-omenească, sforţare pe care numaĭ fanatismul o poate da hinduşul mergea înainte printre tovarăşiĭ săĭ, carĭ păreaŭ a nu-ĭ da nicĭ cea maĭ mică atenţie.

— Toate acestea, domnule, continuă tovarăşul meŭ, n'aŭ nicĭ o importanţă pe aicĭ, unde nu numaĭ că nu există frica morţeĭ, dar moartea este considerată ca o scăpare, ca un început al uneĭ stărĭ de lucrurĭ maĭ bune.

Şi ideia aceasta este aşa de adânc infiltrată în spiritul fanaticilor hinduşĭ, în cât în fie-care zi se săvârşesc zecĭ de crime, fără alt motiv, de cât acela foarte simplu, de a suprima viaţa.

Cine ştie dacă nu cum-va faimosul Jak spintecătorul, care a gâtuit şi înjunghiat atâtea femeĭ frumoase din liberala Londră, nu era adeptul ideilor dervişe?

In orĭ-ce cas, iresponsabilitatea oamenilor acelora mă făcu să cad pe gândurĭ. De atuncĭ am căpătat dorinţa de a studia misterile fakirilor pînă în cele maĭ micĭ oraşe ale Indiilor engleze şi ale Thibetuluĭ.

Vaĭ!.. cu toate expoziţiile carĭ saŭ făcut în inima oraşelor sfinte, cu toate exploraţiile multiple ale savanţilor, nu cu noaştem încă destul de bine misterele fanatizmuluĭ hinduş.

E cunoscut faptul că un indigen s'a ascuns în apele Gangeluĭ, în părţile în carĭ se scăldaŭ doamnele din Calcuta; se ştie că indigenul a târât pe una dintre ele în fundul apeĭ, că a înecat-o şi i-a furat bijuteriile; dispariţia aceste ĭ femeĭ a fost atribuită crocodililor, şi asasinatul n'a fost descoperit de cât mult maĭ târziŭ.

Aceasta este o poveste veche, pe care o poate găsi orĭ-cine în dicţionarul enciclopedic al doctoruluĭ Dechambre; şi nicĭ n'aş maĭ fi amintit-o, dacă nu mi s'ar fi dat în timpul din urmă o explicaţie cu totul bizară a faptuluĭ, de către un derviş.

După spusa preotuluĭ mahometan, ucigătorul de dame din Calcuta nu lucra din lăcomie. Ucidea pentru că aşa i se poruncise, şi numaĭ pentru că prin moarte se putea ajunge la fericirea supremă. Dacă fura bijuteriĭ, o făcea numaĭ pentru a îmbogăţi moscheele.

Fachiriĭ şi dervişiĭ provoacă în populaţia mahometană din Indiĭ, care numără vre-o 62 milioane de indivizĭ, cazurĭ de hipnotizm şi de sugestie foarte bizare.

Dar câte trucurĭ!.. câte înşelătoriĭ!..

Sfârşind aceste rândurĭ, ne vedem nevoiţĭ să facem o constatare destul de curioasă.

In India, prin forţa unuĭ traĭ împreună de secolĭ, mahometaniĭ şi budiştiĭ aŭ ajuns la înţelegerĭ, la afinităţĭ bizare în domeniul hipnotizmuluĭ.

E singurul punct asupra căruia se înţeleg, şi se pare chiar că s'aŭ luat la întrecere în producerea de cazurĭ din ce în ce maĭ neaşteptate şi maĭ bizare.

Rafael.

RASE DUŞMANE

Săgeata se înşeală

——

Occidentul era roş, Orientul era roş, zenitul era negru, şi toate acestea făceaŭ un cer teribil. Insera şi pe când soarele apunea într'o parte, nişte norĭ de coloarea sângeluĭ acopereaŭ orizontul în partea opusă şi preziceaŭ o furtună spăimântătoare.

Se părea că întreaga natură devenise sinistră, în faţa masacrelor nemaĭ întrerupte, care îngrămădiaŭ cadavre peste cadavre şi umflaŭ cursurile rîurilor.

De la marea neagră până la ţărmurile caspiene, de la Tiflis până la Batum, de la Bakă la Erivaŭ, Armenĭ şi tătarĭ, creştinĭ şi musulmanĭ, se ucideaŭ între eĭ cu o ură adâncă ca şi credinţa lor, sălbatecă ca şi ţara în care trăiaŭ.

Pretutindenĭ pumnalele luciaŭ, pretutindenĭ victimele fugeaŭ urmărite de urlete sălbatece. Casele eraŭ prădate, bătrâniĭ, copiiĭ, femeile, eraŭ gintuiţĭ fără milă.

Lumina lugubră a incendiilor însemna din loc în loc, trecerea lugubră a bandelor oribile, care scăpaŭ mereŭ de urmărirea trupelor regulate trimese de către vice-regele care guverna în numele Rusieĭ.

In pieţile publice, în mijlocul străzilor, morţĭ trântiţĭ uniĭ peste alţiĭ, formaŭ adevĕrate grămezĭ, în jurul cărora se vedeaŭ semănate ca nişte accesoriĭ macabre, braţe smulse, capete tăiate, saŭ chiar numaĭ limbĭ, nasurĭ şi urechĭ.

Nicĭ una dintre cele două părţĭ nu maĭ avea timpul necesar pentru îngroparea morţilor. Indată ce eraŭ zăriţĭ unde-va duşmaniĭ care căutaŭ să-şĭ îngroape morţiĭ, se repezeaŭ asupra lor, şi măcelul începea din noŭ.

Singurĭ corbiĭ trăiaŭ în linişte şi fericire; nimenĭ nu venea să-ĭ supere. A rare orĭ numaĭ, când vre-un vultur maĭ gigantic se abătea prin împrejurimĭ, vedeaĭ ridicându-se stolurĭ întregĭ de paserĭ de pradă, ca nişte norĭ de grindină.

* * *

In casa musulmanuluĭ Muradek, situată în unul dintre cartierele cele maĭ primejdioase şi maĭ răzvrătitoare ale Tiflisuluĭ, maĭ mulţĭ partizanĭ se întruniseră. Obiectul discuţieĭ care se deschisese în acea seară lugubră, era aproapiatul masacru a familieĭ armene Tşomanian, din care făcea parte însuşĭ soţia luĭ Muradek.

Altă dată, fusese o idilă drăgălaşă şi graţioasă, căsătoria luĭ Muradek cu Betşa Tşomanian, şi a luĭ Bedros Tşomaniau fratele Betşeĭ, cu Mârza sora luĭ Muradek.

Cele două familiĭ, de religiĭ diferite, şi chiar duşmane, la început se împotriviseră din toate puterile proectelor celor patru tinerĭ. Dar în cele din urmă, li se păru tuturora, că unirea aceasta ar putea să stingă pentru totdeauna ura şi duşmănia dintre cele două familiĭ şi să deschidă o eră de pace şi prosperitate.

TineriĭI n'avură de cât să se felicite de hotărîrea lor, până în ziua când, un vînt de ură trecu pe de-asupra tuturor capetelor.

Vocĭ pătimaşe, vocĭ cumpărate de aurul blestemat al străinilor, redeşteptară din noŭ vechea ură dintre musulmanĭ şi armenĭ.

Insulte fuseseră schimbate, insulte condamnate prin uciderea provocatorilor. Dar asasinatele acestea strigaŭ răzbunare în urma lor. Sîngele fu spălat cu sânge.

Crimele se îngrămădiră peste chinul şi zilele oribile de teroare şi masacrare, reveniră.

Acuma, Muradek, redevenit fanatic satrop al luĭ Mohamed, îşĭ urâ soţia sa creştină, pe Betşa sa, care era aşa de frumoasă, şi pe care o iubise aşa de mult. El o bănuia că desvălueşte frateluĭ eĭ Bedros, secretul maĭ multor atentate preparate în casa luĭ.

In seara aceia el îĭ dăduse ordin să se ducă la fratele eĭ, şi să nu se reîntoarcă de cât după plecarea tovarăşilor, care în timpul nopţeĭ aveaŭ să hotărască masacrarea vre uneĭ familiĭ armene.

«Te veĭ reîntoarce târziŭ, după miezul nopţeĭ, în spre ziuă.

Dacă ţi se va întâmpla vre-o nenorocire, va însemna că Alah te-a condamnat!..

Betşa ascultă şi se retrase. Dar pe când Muradek şi coreligionariĭ săĭ condamnaŭ la moarte familia Tşomanian, cu singura rezervă că Muradek va rămânea stăpân al vieţiĭ soţiĭ sale, se auzi în sala vecină un zgomot uşor.

Muradek se repezi într'acolo. Camera era goală, dar fereastra era deschisă. El înțelese îndată că soția sa se reîntorsese și le ascultase convorbirea; după aceia eșise pe fereastră.

Muradek se aplecă peste fereastră, dar nu zări nici o formă omenească.

Atunci se reîntoarse în sala complotului și zise tovarășilor săi:

— N'a fost nimic. Dar să ne despărțim. Vă veți reîntoarce, mâine la aceeași oră.

Musulmanii eșiră și se împrăștiară. In acelaș timp, în celalt capăt al străzei, se desluşiaŭ siluetele vagi ale unor trupe numeroase. Eraŭ soldații ruși, cari se folosiaŭ de întuneric pentru a'și lua pozițiunile, pentru ca a doua zi dimineața, orașul răzvrătit să rămâie uimit în fața acelei neașteptate desfășurări de forțe.

In casa lui Bedros Tșomanian și a Mirzei, toată lumea plângea.

Toți vedeaŭ cu o durere adâncă reînceperea ostilităților între cele două familii. Groaza cea mai complectă domnea în jurul acelei case, altă-dată atât de fericită. Mirza nu voise să asculte de legea urei fanatice de rasă; ea își iubia mereŭ soțul.

Cu vocea plină de lacrimi, ea îl ruga să nu plece nică-eri, să n'o părăsească nici o singură clipă; biata femee credea că frații ei musulmani nu vor avea curajul să-l ucidă pe Bedros alături de dânsa.

Roșiața sinistră a apusului din seara aceia, inspiraseră gânduri și mai teribile de groază, sufletelor orientale ale lui Bedros și Mirza.

Iși baricadaseră toate ușile și stăteaŭ în așteptare; de odată, o lovitură venită de afară îi făcu să tresară de neliniște. Putea să fie vre-o cursă, începutul unui atac.

Amândoui soții rămaseră tăcuți. Bedros 'și lipi urechea de ușă, pentru a auzi mai bine ce se petrecea afară.

Se auzi o a doua lovitură și apoi, o voce plângătoare.

— D-zeule!... D-zeule!... oare dânșii nu vor voi să-mi deschidă?... Bedros!.. Mirza!...

Bedros recunoscu vocea sorei sale Betșa. El îl deschise îndată ușa, și apoi așeză în grabă baricadele.

Betșa și Mirza se iubeaŭ ca două surori; ele se cuprinseră în brațe și se sărutară cu dragoste, amestecându-și lacrimele.

Bedros le lăsă să plângă cât-va timp în voe, apoi le întrerupse.

— Betșa, scumpa mea soră, spune-mi, ce s'a întâmplat?... Muradek, care altădată era așa de nobil și de bun, și care acuma a devenit așa de crud, ți-a aruncat vre-o amenințare? Ai venit să cauți refugiŭ în casa noastră. Rĕmâi printre noi; te vom apăra până la cea de pe urmă picătură de sânge.

— Bedros, și tu Mirza, crede-mă că m'aș simți fericită să mor, dacă moartea mea ar putea potoli ura sălbatecă a sectarului Muradek. Dar nu pentru mine tremur...

— Atunci pentru Bedros? exclamă Mirza tremurătoare.

— Astă seară, continuă Betșa, Muradek și principalii masacratori musulmani, aŭ ținut consiliŭ în casa noastră... Soțul meŭ mi-a ordonat să mă retrag aici și să nu mĕ reîntorc de cât a doua zi dimineața...

— Vorbește?... Vorbește repede!... se rugă Mirza.

— Când am plecat, am lăsat fereastra deschisă, pentru ca s'o pot trage pe din afară...

— Și te-ai reîntors?.. Și-ai ascultat?.. întrebă Mirza.

— Da. Am auzit totul. Mâne noapte, musulmanii vor veni să ți-l smulgă pe Bedros din brațe, Mirza... Il vor lua cu dînșii și-l vor crucifica... Așa a cerut Muradek. Tu vei fi închisă în casa lor, și îți vor spune că Bedros a murit în lupta de pe stradă!..

— Ne vom apăra!.. murmură Bedros, cu vocea gravă și hotărâtă.

— Bedros, zise Mirza cu solemnitate, eŭ știŭ care îmi este datoria. Mĕ voiŭ duce eŭ însumi să vorbesc cu fratele meŭ Muradek. Dacă dânsul nu va voi să mĕ asculte, mĕ voi duce la mama noastră. Știi că după religia noastră, cuvântul unei mame are multă influență... Nu este nici un musulman care să nu se teamă de blestemul mamei sale.

— Nu se poate să pleci din casa aceasta, Mirza, exclamară în acelaș timp, Bedros și sora sa. Cartierul acesta este armenesc; până când să ajungi în cartierul musulman, ți se pot întâmpla multe nenorociri. Armenii te urăsc și fără îndoială că te vor maltrata.

— Tu, Betșa, ai avut curajul să vii până aici; și mi se pare că era și pentru tine acelaș lucru...

— Să ne reîntoarcem împreună!..

— Nu, Betșa... Presența ta l'ar supăra și mai mult pe Muradek... Noi trebue sa căutăm a-i potoli mânia.

— Dar eŭ cel puțin, zise Bedros, te voi întovărăși pînă la casa fratelui tăŭ.

Bedros, pe asemenea timpuri, nu trebue ca șeful să-și părăsească casa, nici măcar o singură clipă. Prezența ta este necesară aici; inimile omenești sunt slabe și în lipsa ta, servitorii te-ar putea trăda.

— Mirza, eŭ nu sunt demn de atâta devotament...

— Tu, dragul meŭ soț, trebue să mă lași să-mi fac datoria.

Iși luară rămas bun plângând, și Mirza se perdu în strada întunecoasă.

La început nu se întâlni cu nimeni; noaptea era puțin potrivită pentru luptele civile; nu puteaŭ savura bine rănile pe care le făceaŭ. Și apoi, în mijlocul întunerecului, s'ar fi putut înșela, confundând pe dușmani cu prietenii.

Mai încolo, în colțul străzei, ascuns în umbra unei porți, aștepta Muradek.

După întrunirea de acasă de la dînsul, Muradek luase hotărîrea sălbatecă de a-și pedepsi el însuși soția. Venise s'o aștepte nu departe de casa lui Bedros.

Peste puțin, zări o umbră vagă care trecea pe lângă ziduri.

— Dînsa, trebue să fie, își zise Muradek; infama creștină, trădătoare a soțului ei, va pieri!..

Cerul era acoperit de nori negri, și noaptea era foarte întunecoasă.

Forma omenească care nu putea fi de cât o femee, ajunse în fața ascunzătorii lui Muradek.

Acesta se ridică ca un fulger, întinse sabia și lovi.

Victima căzu fără să scoată un singur strigăt. Muradek, cu o ferocitate diabolică, îi desprinse capul și-l învălui în mantaua sa.

— Voi arăta mâne tovarășilor, murmură dânsul, capul creștinei Betșa. In fața dovezilor unui asemenea curaj, mă vor aclama cu toții de șef necontestat!

Și plecă. In acelaș moment, un fulger sinistru străbătu imensitatea bolței cerești.

Muradek se reîntoarse acasă fără să întâlnească vre-o patrulă în cale, soldații, văzând furtuna care amenința să se deslănțuiască, se retrăseseră prin gherete.

In urma lui Muradek, mai trecură și alți oameni prin locul crimei, lovindu se de cadavrul curagioasei Mirza.

Trupul nenorocitei fu răstignit de stâlpul unei porți și țintuit cu pumnale împlântate în mâini.

* * *

Acum soarele scânte'a la orizont. Orașul era liniștit în dimineața aceea. Zgomotele cari se auzeaŭ pe ici, colo, porneaŭ din campamentele soldaților ruși. Armeni și musulmani stăteaŭ în espectativă, întrebându-se asupra cui era să se abată mânia soldaților.

Tovarășii lui Muradek, socotind că evenimentele eraŭ mai grave, se adunară în timpul zilei. Eraŭ prezenți toți; numai unul singur, Riffat, mai lipsea încă.

Riffat era rivalul lui Muradek, acela care îndrăznea să-i dispute șefia.

— Să deliberăm fără să mai așteptăm pe Riffat, zise Muradek. Poate că prezența soldaților ruși a avut darul să-i calmeze ardoarea.

Unii dintre tovarăși aplaudară; alții încrețiră din sprâncene. Aceștia din urmă eraŭ partizanii lui Riffat.

Dar în timpul acesta apăru și Riffat.

— Amici, strigă dânsul intrând, nu știți încă vestea?.. Să-l felicităm pe Muradek pentru graba cu care a lucrat!... Dacă noaptea trecută am fi asaltat casa lui Bedros saŭ l'am fi atras într'o cursă...

Și Riffat se opri pentru ca vorbele sale să producă și mai mult efectul.

— Ce s'a întâmplat?.. exclamară cu toții.

— Sora lui Muradek, continuă Riffat,

soţia luĭ Bedros, Mirza, n'ar fi fost asasinată astă noapte în apropiere de locuinţa sa!..

— Ce spuĭ tu? urlă Muradek.

— Spun că aĭ lăsat pe armeanul Bedros Tşumanian să-şĭ ucidă soţia şi că soţia luĭ era sora ta!

— Aĭ văzut tu lucrul acesta?

— Acum o oră am văzut pe armean prefăcându-se că 'şĭ găseşte soţia moartă.

Muradek exclamă:

— Minţĭ, Riffat!.. Saŭ chiar dacă printr'o mare nenorocire, pe care nu voesc s'o cred, sora mea a fost asasinată, îndrăznesc a spune că pedeapsa a venit înaintea crimeĭ!

— E o laudă zadarnică, Muradek!

— Eŭ însumĭ am ucis astă noapte pe soţia mea, creştina Betşa, sora câineluĭ de Tşumanian.

— Sărmane Muradek!.. răspunse Riffat. Poţĭ tu să ne dovedeştĭ isprava ta? Fără îndoială că trupul şi capul creştineĭ s'aŭ evaporat, pe când cadavrul Mirzeĭ a fost expus vedereĭ lumeĭ întregĭ!..

— Capul creştineĭ!.. exclamă Muradek. Te înşelĭ dacă crezĭ că aĭ triumfat!.. Veĭ vedea trofeul acesta îndată!..

Şi Muradek se duse să caute capul victimeĭ sale. Se reîntoarse în curând, puse mantaua pe masă şi se pregăti să apuce părul însângerat.

Toţĭ se sculaseră în picioare. Ochiĭ lor arzătorĭ păreaŭ că devorează masa, mantaua şi obiectul macabru care avea să le fie arătat.

Dar braţul luĭ Muradek rămase suspendat; el făcu un pas îndărăt şi scoase un strigăt teribil.

Recunoscuse capul suroreĭ sale Mirza. Tovarăşiĭ începură să murmure; Muradek era luat în rîs, insultat.

— Asasine!.. Tu eştĭ asasinul proprieĭ tale surorĭ!..

Riffat exclamă:

— Omul acesta este nebun!.. El nu maĭ poate să fie şeful nostru!.. E pătat cu sînge nevinovat!.. Să fugim de dânsul şi de casa luĭ blestemată!..

Toţĭ plecară, surîzând în urma lor în semn de dispreţ.

Muradek se lăsă să cadă într'un colţ, ca un animal sălbatic rănit. Plângea şi urla.

El nu văzu pe Betşa intrând; soţia sa venea să-ĭ spue că aflase despre moartea Mirzeĭ şi că durerea luĭ Bedros era imensă.

Betşa zări masa, mantaua, capul... Vederea i se turbură, pleoapele i se lăsară în jos; pronunţă câteva cuvinte încurcate, că e-va silabe fără nicĭ un rost şi se abătu la pământ. Era moartă.

La zgomotul acesteĭ căderĭ, Muradek ridică capul. O recunoscu pe Betşa; ar fi voit să se ridice şi să se repeadă la dânsa pentru a-ĭ împlânta pumnalul în inimă, dar nu maĭ avea putere.

După o clipă o altă femee apăru în prag. Era bătrâna mamă oarbă a luĭ Muradek.

Bătrâna se împiedică de corpul neînsufleţit al Betşeĭ.

— Betşa, copila mea, zise dânsa recunoscând-o; scoală-te!.. Muradek!.. Muradek!. Unde eştĭ tu?..

După aceea se apropie de masă, pipăi mantaua, dădu peste capul ficeĭ sale şi scoţând un strigăt de groază, se trase îndărăt.

Apoĭ se apropie din noŭ, chinuită de o presimţire teribilă; pipăi capul cu deamănuntul şi îl recunoscu.

— Mirza!.. Mirza!.. o fiica mea mult iubită!.. Dar oare-cine a săvîrşit crima aceasta?.. Muradek va răzbuna-o!.. Blestemat, de o mie de orĭ blestemat fie acela care mi-a ucis copila!..

Muradek, care în tot timpul acesta îşĭ ţinuse suflarea, se sculă de-o dată şi esclamă:

— Mama mea, d-ta mi-aĭ dictat ce am de făcut!... Blestemul d-tale este condamnarea mea la moarte!

Şi ridicând pumnalul, şi-l împlântă în piept şi se rostogoli la picioarele mameĭ sale. Moartea nu fu instantanee; Muradek maĭ avea încă câte-va momente de viaţă...

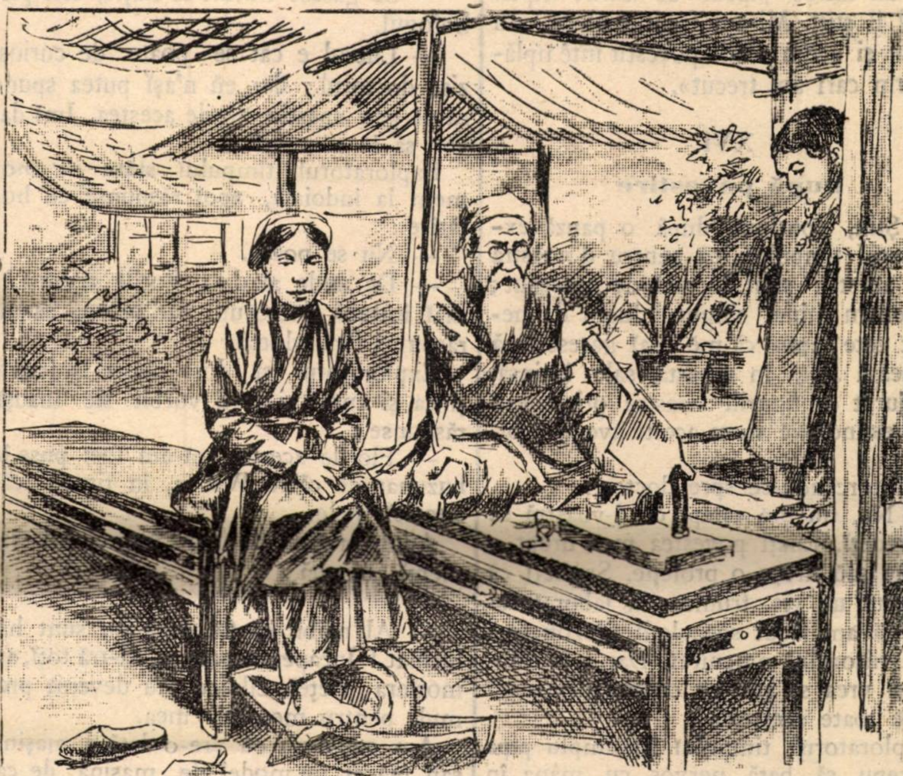
Peste puţin, un zgomot mare se auzi în stradă; eraŭ soldaţiĭ ruşĭ carĭ veniaŭ să-l aresteze. Riffat îl denunţase.

— Te-aĭ pedepsit tu însuţĭ, zise şeful trupeĭ, înaintând spre dînsul. Scelerate, induşĭ în eroare de crima ta nemaĭ pomenită, am arestat şi împuşcat pe nevinovatul Bedros Tşumanian!

Muradek deschise ochiĭ; nu-ĭ maĭ rămăsese de cât o slabă licărire de viaţă. In ultima luĭ suflare, arată, cât de teribilă era ura pe care o nutria pentru armenĭ.

— L'aţĭ împuşcat?.. Mulţumesc!.. Şi-şĭ dădu duhul.

Arg.

Farmacist şi vrăjitor

Meseriile în Indo-China

Sub titlul acesta voim să vorbim despre farmaciştiĭ din Indo-China. In adevĕr, pe acolo, farmacistul este clasat în rîndul celor-l'alţĭ meseriaşĭ şi meseria de farmacist este o meserie de speculă pe faţă, cum ar fi bună oară la noĭ croitoria saŭ cizmăria.

Aproape toţĭ farmaciştiĭ din Indo-China cumulează şi meseria de vrăjitor.

Sunt două soiurĭ de medicamente: unele naturale şi altele... supra-naturale.

Acelaşĭ individ, care, ajutat de soţia sa, fabrică diferite esenţe de rădăcinĭ şi de florĭ, va trebui să fabrice la nevoe şi medicamente maĭ misterioasa. Farmaciştiĭ indochinezĭ vând de asemenea tot felul de hârtiĭ magice şi de mărţişoare atrăgătoare a geniilor bune.

Aproape nicĭ nu maĭ este nevoe să adăogăm, că medicamentele misterioase valorează mult maĭ puţin de cât cele-l'alte, şi sunt vîndute de către farmaciştiĭ anamiţĭ cu nişte preţurĭ prodigioase. Aceasta în virtutea proprietăţilor lor magice. **R. D.**

MAŞINA DE EXPLORAT TIMPUL

— Urmare —

«Fără îndoială că adormisem pe scaunul acela şi tot ce v'am povestit nu era de cât un vis.

Şi cu toate acestea ceva era schimbat! Maşina pornise din colţul stâng al încăperiĭ. Acum era în colţul drept, în poziţia în care aţĭ văzut-o. Depărtarea aceasta vă dă distanţa exactă care despărţea peluza de piedestalul sfinxuluĭ alb, în care Morlokiĭ îmĭ ascunseseră maşina.

«Cât-va timp am rămas nemişcat, cu creerul greoiŭ; apoĭ m'am sculat şi am venit aicĭ. Pe o masă, aproape de uşe, am zărit «Pall Mall Gazette», care purta data de astă zĭ. După aceea un zgomot de farfuriĭ ajunse pînă la mine. Am stat un moment la îndoială; mĕ simţeam aşa de slab şi de suferind!..

Dar în acelaşĭ timp a ajuns pînă la mine un miros plăcut de carne friptă. Restul îl ştiţĭ. Mi-am făcut toaleta, am mâncat şi acum v'am povestit întâmplările prin carĭ am trecut».

XVI

După povestire

— Ştiŭ, continuă după o pauză exploratorul timpuluĭ, că pentru d-voastră toate acestea sunt lucrurĭ de necrezut; dar pentru mine, singurul lucru de necrezut este faptul că mĕ maĭ găsesc încă astă seară aicĭ, în această sală întinsă, înconjurat de figurile voastre prieteneştĭ şi povestindu-vĕ toate aceste aventurĭ bizare.

Şi întorcându-se spre doctor:

— Nu, nu mĕ aştept ca d-voastră să mĕ credeţĭ. Luaţĭ povestea mea drept o ficţiune saŭ drept o profeţie. Spuneţĭ că am avut un vis frumos în laboratorul meŭ, că am făcut speculaţiĭ filozofice asupra viitoruluĭ omenireĭ. Dar... în sfârşit, aşĭ vrea să ştiŭ ce credeţĭ d-voastră despre toate acestea?

Exploratorul timpuluĭ îşĭ umplu pipa şi începu să bată nervos cu mâna în masă.

Urmă o tăcere de câte-va momente. Apoĭ scaunele începură să se mişte şi picioarele să frece covorul. Am început atuncĭ să examinez rînd pe rînd auditorii.

Doctorul părea absorbit în contemplarea exploratoruluĭ. Redactorul-şef îşĭ privea vârful ţigăreĭ cu o încăpăţânare nebună—era a zecea ţigară. Jurnalistul îşĭ consulta ceasul. Ceĭ-l'alţĭ, după cât îmĭ amintesc, stăteaŭ nemişcaţĭ.

Redactorul-şef se sculă suspinând.

— Ce nenorocire că d-ta nu eştĭ scriitor, zise dênsul, punênd mâna pe umărul exploratoruluĭ.

— D-ta crezĭ în povestea mea?

— Dar...

— Ştiam eŭ bine că nu crezĭ!..

Exploratorul se întoarse în spre noĭ.

— Unde sunt chibriturile? — întrebă dînsul.

Işĭ aprinse pipa şi vorbi cu glasul întretăiat:

— Spunându-vĕ tot adevĕrul... Eŭ însumĭ abia cred..... Şi cu toate acestea....

Ochiĭ sĕĭ se opriră întrebătorĭ asupra florilor albe şi veştede pe carĭ le aruncase pe masă. După aceea îşĭ privi una din dintre mâinĭ, pe care se maĭ observa încă o mică rană cicatrizată.

Doctorul se sculă, se apropie de lampă şi examină florile.

— Pistilul este curios, zise dânsul.

Psihologul se apropie pentru a vedea şi el.

— Drace!... zise de odată jurnalistul, dar ştiţĭ că e târziŭ?.. Cum naiba mĕ maĭ întorc eŭ acasă acum?..

— Se găsesc trăsurĭ la staţie, zise psihologul.

— Lucrul e cât se poate de curios, zise doctorul; dar eŭ n'aşĭ putea spune căruĭ gen aparţin florile acestea. Imĭ daĭ voe să le păstrez?

Exploratorul timpuluĭ stătu un moment la îndoială, apoĭ răspunse cu hotărîre:

— Nu se poate.

— De unde aĭ d-ta florile acestea?.. maĭ întrebă doctorul; dar te rog să-mĭ răspunzĭ fără glumă.

Exploratorul îşĭ duse mâna la frunte şi ca şi cum şi-ar fi vorbit sie însuşĭ, răspunse:

— Florile acestea mĭ-am fost puse în buzunar de către Weena, în timpul călătorieĭ mele.

Apoĭ, privind de jur împrejurul cameręĭ, adăugă:

— Al naibiĭ să fiŭ dacă nu sunt halucinat! Incăperea aceasta, d-tră toţĭ, atmosfera vieţeĭ zilnice, aŭ devenit prea mult pentru memoria mea.

Am construit eŭ vre-o dată o maşină, saŭ măcar un model de maşină de călătorit prin timp?...

Saŭ, maĭ curênd, toate acestea n'aŭ fost de cât un simplu vis? Mi se pare că înebunesc!.. Simt nevoia să mă duc să-mĭ maĭ văd din noŭ maşina!...

Se sculă cu bruscheţă, luă lampa şi porni prin coridor.

Il urmarăm cu toţiĭ. A ne îndoi de prezenţa maşineĭ, ar fi însemnat să ne îndoim de simţurile noastre; maşina, celebra maşină a timpuluĭ, era în faţa noastră, rece şi răsturnată.

Exploratorul pipăi cu mâna bara îndouită şi exclamă.

— Foarte bine!... Povestea pe care v'am spus-o, este perfect adevĕrată. Imĭ pare rĕŭ că v'am maĭ adus aicĭ, prin frig.

Reluă lampa, şi în mijlocul celeĭ maĭ complecte tăcerĭ, ne reîntoarserăm în sala de fumat.

La plecare, exploratorul ne întovărăşi în vestibulul, şi ajută redactoruluĭ-şef să-şĭ pue pardesiul.

Doctorul îĭ examina figura, şi îĭ spuse cu oare-care îngrijare, că trebuia să fie foarte surmentat. Exploratorul rîse din toată inima; mi l amintesc şi acuma, aşa cum era atuncĭ... Par'că-l văd în prag, urându-ne la toţĭ noapte bună.

Am luat o trăsură împreună cu redactorul-şef, care judeca toată povestea de maĭ sus drept o invenţie superbă. Intru cât mĕ priveşte pe mine, îmĭ era absolut cu neputinţă să ajung la vre-o concluzie.

Povestea era aşa de fantastică, aşa de necrezut, şi modul în care fusese povestită, aşa de convingător, aşa de grav.

Am rămas deştept o mare parte a nopţeĭ, gândindu-mĕ la toate câte le auzisem, şi făcând planul de a mĕ reîntoarce a doua zi la exploratorul timpuluĭ.

Când am ajuns la dânsul, a doua zi, servitoriĭ mi-aŭ spus că stăpânul era în laborator; cum cunoşteam foarte bine interiorul clădireĭ, m'am îndreptat într'acolo.

In laborator nu era nimenĭ. Am examinat un moment maşina, şi am atins o bară cu mâna. Indată, maşina începu să se agite, ca o creangă bătută de vînt. Atâta nestabilitate mĕ surprinse peste măsură, şi 'mĭ fu teamă. Mi se părea că aud o voce dojenitoare strigându-mĭ:

— Nu puneţĭ mâna!... Am eşit din laborator; m'am întâlnit cu amicul meŭ în sala de fumat. Venea din camera luĭ, şi avea într'o mână un aparat fotografic, iar în cea-l'altă un mic sac de călătorie.

Sunt foarte ocupat cu maşina mea, îmĭ zise dânsul, surâzând.

— Dar nu cum-va e la mijloc vre-o mistificare?... întrebaĭ eŭ foarte serios. Poţĭ străbate în adevăr timpul?

— Da, pot lucrul acesta.

El mĕ privi drept în ochĭ, cu sinceritate. Apoĭ, după ce stătu un moment la îndoială, 'mĭ zise:

— Am nevoe de o jumătate de oră numaĭ; ştiŭ pentru ce aĭ venit aicĭ, şi e foarte frumos din partea d-tale. Iată câte-va reviste. Dacă vreĭ să dejunezĭ împreună cu mine, 'ţĭ voĭ aduce diferite specimene din timpurile viitoare, şi atuncĭ veĭ fi pe deplin convins. Dar te rog să mĕ erţĭ că te voĭ lăsa un moment singur.

M'am învoit, înţelegând bine că amicul meŭ trebuia să fie foarte emoţionat.

Am auzit uşa laboratoruluĭ închizându-se în urma luĭ, şi aşezându-mĕ am început să citesc un ziar cotidian.

Ce avea să maĭ facă oare exploratorul, înainte de ora dejunuluĭ?

Apoĭ, de-odată, un nume cetit într'un anunţ, mă făcu să'mĭ aduc aminte că

dădusem o întâlnire editoruluĭ Ricadron, pentru dimineaţa aceia. M'am sculat, pentru a mĕ duce să-mĭ înştiinţez prietenul.

In momentul în care am apăsat clampa uşeĭ laboratoruluĭ, am auzit o exclamaţie, cu totul bizară, şi un sunet, asemănător cu sunetul clopotelor.

Un curent repede şi vijelios veni pe lângă mine în momentul în care am deschis uşa, şi auziĭ zgomotul unor sticle sparte de podea.

Exploratorul nu era nică-erĭ. Timp de un moment, mi se păru că zăresc o formă fantastică, indistinctă şi transparentă, în cât puteam vedea mobilele caseĭ, uitându-mĕ printr'însa.

Dar, în timpul cât m'am frecat la ochĭ, pentru a vedea maĭ bine înaintea mea, fantasmagoria aceasta dispăru.

Maşina, de asemenea, dispăruse.

In cea-l'altă extremitate a laboratoruluĭ nu se vedea de cât un nor de praf învârtindu-se.

Fără să ştiŭ pentru ce, o teamă nebună mĕ cuprinse.

Simţeam că se petrecuse ceva bizar, dar nu-mĭ puteam da seama anume ce se petrecuse.

Pe când stăteam acolo, nemişcat, uşa din spre grădină se deschise şi un servitor intră. Privindu-l, ideile 'mĭ reveniră.

— Stăpânul d-tale a eşit pe aicĭ? îl întrebaĭ eŭ.

— Nu, domnule răspunse dânsul, nimenĭ n'a eşit pe aicĭ. Credeam că stăpânul meŭ e în laborator.

Atuncĭ, am înţeles. Am uitat de întâlnirea mea cu Ricardron, şi am rămas acolo, aşteptând reîntoarcerea amiculuĭ meŭ.

Eram curiea să-ĭ aud noua povestire.

Dar am început a mă teme că voĭ fi nevoit să aştept toată viaţa.

Exploratorul timpuluĭ a dispărut acum treĭ anĭ, şi după cum ştie toată lumea, nu s'a maĭ reîntors.

XVI

EPILOG

Presupunerĭ putem face câte poftim; nimenĭ nu ne poate opri.

Se va reîntoarce oare vre-odată, exploratorul timpuluĭ?

Fără îndoială că prietenul meŭ se aventurase în trecut, şi căzuse printre sălbaticiĭ băutorĭ de sânge aĭ ereĭ de piatră; saŭ poate că se aventurase în mijlocul reptilelor gigantice din epoca jurasică.

Poate că, în momentul acesta, rătăceşte pe vre-o bucată de coraliŭ oolitic, populată de plesiosaurĭ...

Saŭ, cine ştie, poate că se aventurase din noŭ în vârstele viitoare, în care cele maĭ teribile enigme ale prezentuluĭ aŭ ajuns să fie probleme rezolvate?

Se va maĭ reîntoarce vre-odată?

Il aştept în toate zilele, cu o nerăbdare febrilă, şi n'aş avea altă dorinţă maĭ scumpă nicĭ odată, de cât aceea de a'l revedea din noŭ în faţa mea şi a-ĭ auzi glasul.

Dar se va reîntoarce oare vre-odată? Cine ştie!

SFÎRŞIT

«Ziarul Călătoriilor» va începe în numărul viitor publicarea uneia dintre cele maĭ frumoase povestirĭ care s'aŭ scris vre-odată, povestire intitulată:

Archipelagul Monştrilor

şi datorită peneĭ celebruluĭ scriitor francez Louis Boussenard.

E un mare roman de aventurĭ, în care eroiĭ, scăpaţĭ din Australia — unde trecuseră de multe orĭ prin primejdiĭ de moarte, — sunt aruncaţĭ de o împrejurare dramatică pe o insulă din oceanul Pacific.

Aicĭ, în această insulă pustie şi bătută de valurile furioase ale oceanuluĭ, e

Archipelagul Monştrilor

Luptele celor două eroĭ împotriva elementelor natureĭ, împotriva monştrilor marinĭ, şi împotriva unuĭ alt monstru şi maĭ mare: un duşman de moarte, sunt descrise în nişte scene pline de interes şi de entuziasm.

Archipelagul Monştrilor

e o poveste care s'a petrecut în adevĕr; e înşirarea unor peripeţiĭ de necrezut, care aŭ vĕzut însă lumina zileĭ în apele Pacificuluĭ.

Citiţĭ în numĕrul viitor începutul nouluĭ roman de aventurĭ **Archipelagul Monştrilor**.

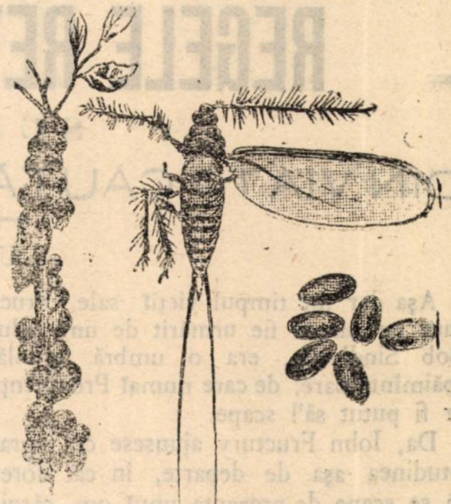
VERMII DE CEARĂ

Intreaga lume ştie despre existenţa vermilor de mătasă; dar foarte puţinĭ sunt aceia carĭ să fi auzit vorbindu-se despre «vermiĭ de ceară». Chiar nicĭ naturaliştiĭ nu cunosc tocmaĭ bine insecta aceasta. Cu toate acestea, biata insectă n'a scăpat de clasificare, şi a fost botezată cu numele de «Ericerus pela».

Insecta aceasta se reproduce exclusiv numaĭ pe o specie de copac «ligustrum lucidum» care nu creşte de cât în valea Chien-Chang din China occidentală.

In toţĭ aniĭ, oamenĭ anume însărcinaţĭ vin de recoltează ouăle lipite de ramurĭ.

Ouăle acestea sunt cu îngrijire închise într'un soiŭ de paner dublu, şi adese-orĭ sunt purtate pe umerĭ până la foarte marĭ depărtărĭ, la fermele de creştere, unde se cultivă pe foarte marĭ întinderĭ, «Fraxinus-ul», pe care insectele

1) Vermele de ceară cu ouă.

îşĭ vor găsi hrana. Recolta ouălor se face în luna Maiŭ; în Septembrie în sectele sunt perfecte.

Numaĭ insectele de partea bărbătească secretează această ceară, pe care o ficsează în jurul rămurelelor.

Rămurelele acestea tăiate şi supuse influenţeĭ uneĭ căldurĭ dulcĭ lasă ceara să se descompue. Producţia anuală se ridică la 5 milioane de francĭ.

2) Un vânător de ouă în costumul săŭ original.

Vânătoriĭ de ouă, după ce şi-aŭ strâns recolta, nu călătoresc de cât în timpul nopţeĭ; căldura zileĭ ar putea grăbi metamorfoza.

In epoca recoltei părţile satelor şi barierile oraşelor sunt lăsate deschise tot timpul anume pentru oamenii aceştia.

Vînătorii de ouă poartă un costum cu totul particular; costum făurit din pae de cereale, care constitue o pătură impermeabilă şi-i apără ast fel de ploae.

Dăm în ilustraţie un verme producător de ceară, o ramură acoperită de ouă, precum şi unul dintre oamenii care se ocupă cu recoltarea acestor produse, în costumul original pe care-l poartă.

Dan.

REGELE REVOLVERULUI

SCENE

DIN VIATA CAUTATORILOR DE AUR

— Urmare —

Aşa dar tot timpul vieţii sale, Fructury trebuia să fie urmărit de umbra lui Bob Sindleton, era o umbră teribilă, spăimîntătoare, de care numai Providenţa ar fi putut să'l scape.

Da, Iohn Fructury ajunsese cu ingratitudinea aşa de departe, în cât dorea să se scape de prezenţa unui om, căruia îi datora întreaga sa avere şi fericire prezentă.

Ce-ar fi devenit dânsul fără îndrăzneala şi geniul aventurier al lui Bob?

Ar fi fost fără îndoială de multă vreme mort de foame saŭ spânzurat.

Şi totuşi era destul să se gândească la Bob, pentru ca gânduri negre să-l apuce.

Ora căsătoriei sale se apropia, şi lui Iohn i se părea imposibil să ajungă la această dată, fără ca să nu mai vadă o nouă furtună deslănţuindu-se asupra capului sĕŭ.

Şi iată că, pe când răsturnat în fotoliul sĕŭ moale, fuma cu nesaţiŭ havana sa delicioasă, pe când se gândea la mijloacele prin care ar putea scăpa de prezenţa supărătoare a lui Bob Sindleton, vocea lacheului care-i oferea o băutură pe o tavă de aur, îl făcu să tresară.

Deschise ochii şi rămase nemişcat; o sudoare rece îi inundase fruntea.

Bob Sindleton era în faţa lui, îmbrăcat în libreaua splendidă a lacheilor clubului, şi oferindu-i pe o tavă de aur nişte fructe glasate şi nişte băuturi răcoritoare.

Nenorocitul Iohn avea senzaţia că o mână nevĕzută îl strângea de gât.

— Tu!.. murmură dânsul, după câte-va momente penibile de tăcere.

— Da, eŭ sunt...

Şi păstrându-şi mereŭ atitudinea sa respectuoasă de lacheŭ, banditul se explică:

— Am nevoe de bani... Am jucat şi am perdut. Şi am perdut nu numai ceia ce aveam eŭ, dar chiar ceaia ce posezi tu însuţi.

«Oh!.. nu mĕ întrerupe!.. lucrul e foarte serios. Am lipit semnătura ta în josul unei procuri şi ţi-am vîndut proprietatea, proprietatea noastră, adică.

— Banditule!.. Hoţule!..

— Să nu ne perdem timpul cu vorbe zadarnice. Ceia ce s'a făcut, s'a făcut... Mai bine ar fi să ne batem capul pentru a eşi din această situaţie nenorocită.

Sîngele rece al mizerabilului, vestea fulgerătoare a ruinei sale, îl înlemniseră pe Iohn.

Ruinat!.. Era ruinat!..

Adio bogăţie!.. Adio fericire!.. Ca un vis frumos, se risipise totul într'o clipă.

Stătea nemişcat în fotoliul săŭ, incapabil să facă o mişcare saŭ să pronunţe un cuvînt.

Bob continuă cu aceiaşi nepăsare:

— Nu cumva ai de gând acuma să-mi faci pe mueraticul?.. Mi se pare că am fost une-ori în nişte situaţii mult mai delicate, şi am ştiut în tot-d'a-una să scăpăm spre deplina noastră onoare.

«De alt-fel, nici nu prea avem multă vreme de stat la vorbă. N'avem de cât trei soluţii în faţa noastră, saŭ mai bine zis, n'avem de cât două soluţii: saŭ ne vom da pe mâna poliţiei, care îşi va da osteneala să ne facă o situaţie, saŭ să încercăm a ne face noi înşine această situaţie...

«Am cugetat că această din urmă soluţie îţi va conveni mai bine, şi de aceea iată ce am imaginat:

«In mijlocul dezastrului nostru, avem norocul nemărginit al logodnei tale; ai un credit enorm, să ne folosim de dînsul mai înainte de a se fi răspîndit zgomotul ruinei tale.

— Zgomotul furtului tĕŭ!.. zi mai bine, banditule!.. strigă John, ridicându-se ameninţător în faţa asociatului sĕŭ.

Mereŭ flegmatic, Bob răspunse:

— Eşti un prost! strigi aşa de tare, în cât vei atrage atenţia lumei, şi te vei perde pentru tot-d'a-una. Pe când dacă vei voi să mă asculţi...

Şi zicând acestea, scoase din buzunarul hainei un pacheţel, pe care i-l întinse misterios.

— Ce e asta? întrebă John.

— Cărţi făcute, răspunse celalt, clipind din ochi.

John se îngălbeni şi murmură:

— Cărţi făcute... Aşa dar, voeşti?

— Voesc să încercăm ca prin câte-va lovituri fericite, să facem banii necesari pentru a ne duce să căutăm norocul aiurea.

Se joacă aici partizi foarte frumoase; am auzit spunându-se că în fie-care noapte se perd averi întregi.

«De ce n'am încerca şi noi să ne recâştigăm averea?...

— Să trişez!... suspină Iohn, cu vocea obosită.

— Ca şi cum lucrul acesta ni s'ar întâmpla acuma pentru întâia oară, răspunse celalt.

Şi apropiindu-se şi mai mult de complicele săŭ, îi şopti:

Mâine dimineaţă, în zori, vom putea pleca de aici cu trei saŭ patru sute mii de dolari în buzunar.

Iohn înălţă din umeri.

Patru sute de mii de dolari!.. Ce însemna suma aceasta, când se gândea la averea enormă pe care credea că o posedă cu o oră mai înainte?

Şi ce putea să facă dânsul acum?.. Ce să facă alta, decât să-şi plece capul în tăcere în faţa fatalităţei, care din noŭ îl zdrobea?..

Câte-va momente după aceea, după ce băuse mai întâiŭ câte-va pahare de alcool, aţâţătoare de nervi, presupusul Ionathan Farenheit se aşeză la o masă de joc pentru a'şi încerca norocul.

La început cu timiditate, apoi din ce în ce cu mai multă îndrăzneală, Iohn Farenheit îşi oferea cărţile preparate.

Puţin câte puţin, biletele de o mie şi de cinci mii de dolari se îngămădeaŭ în faţa lui.

In curênd începu să circule svonul prin saloanele clubului că d. Ionathan Farenheit avea în seara aceea un noroc nebun şi că câştiga ori-ce voia.

Jucătorii cei mai bogaţi, intrigaţi de faptul acesta, veniră să ia loc în jurul covorului verde.

Lupta deveni nu numai interesantă, dar chiar palpitantă. Iohn Fructury numai cu mare greutate reuşea să-şi stăpânească emoţia.

Pentru dânsul era acolo o chestiune de viaţă şi de moarte; când se gândea să reînceapă din noŭ lupta, fără ca să aibă un capital suficient pentru primele lovituri, simţea că nu va mai avea energia necesară.

Nu; mai bine moartea, de cât aşa ceva!

Mai bine s'ar fi dat el însuşi pe mâna poliţiei saŭ şi-ar fi tras un glonte de revolver în frunte, ceea ce era acelaşi lucru.

Trebuia prin urmare să reuşească cu ori-ce preţ; trebuia ca primele raze ale aurorei să lumineze embrionul averei sale viitoare, avere serioasă de astă-dată.

Bob era şi el acolo, preumblându-se prin mijlocul diferitelor grupe, supraveghiându-şi prietenul şi la nevoe făcându-i câte un semn prin ajutorul unei mimice convenţionale.

Hârtiile de câte o sută şi o mie de

dolarĭ se îngrămădeaŭ văzând cu ochiĭ, întrunind averĭ întregĭ în fața fericituluĭ jucător. La spatele luĭ doĭ lacheĭ țineaŭ un fel de p-ner, în care Iohn arunca cu nepăsare moneda măruntă care rezulta din socotelile joculuĭ.

De odată o voce limpede și gravă răsună în sală.

— D-le Ionathan, eștĭ un...

Dar acela care vorbise—adversarul de joc al aventurieruluĭ—se opri și preumblându-șĭ privirile în jurul luĭ, zise :

— D-le, vĕ voiŭ ruga să bine-voițĭ a vĕ retrage.

Un murmur de uimire străbătu sala de la un capăt până la cel-l'alt. Adversarul luĭ Iohn adăogă :

— Exceptând pe patru dintre dumneavoastră — și jucătorul pronunță patru nume — doresc să rămân singur cu d. Ionathan Farenheit.

Iohn Fructury devenise maĭ palid de cât plastronul cămășiĭ sale și-șĭ plimba instinctiv privirile de jur-împrejur, ca și cum ar fi căutat o eșire.

Publicul eși cu părere de răŭ; acela care provocase incidentul se adresă luĭ Iohn Fructury și-ĭ zise cu hotărîre :

— D-le Ionathan Farenheit, d-ta eștĭ un excroc. Oh !.. să nu spuĭ nicĭ un cuvânt. Am dovezile în mână.

«Sunt maĭ multe momente de când te urmăresc, și te rog să fiĭ așa de bun să-țĭ deșerțĭ buzunarele.

Și cum Iohn părea că voește să se revolte, adversarul sĕŭ îĭ îndreptă un revolver spre tâmplă, exclamând :

— D-le, veĭ fi așa de bun să-țĭ deșerțĭ buzunarele.

Ne-având ce face, aventurierul scoase una câte una cărțile pe carĭ i le dăduse Bob Sindleton ; furtul era acum stabilit în mod neîndoios.

— D-le Ionathan Farenheit, îĭ zise atuncĭ președintele clubuluĭ, cum sub nicĭ un cuvânt nu putem tolera un scandal în clubul nostru, nu te vom da afară ; dar cum noĭ nu te socotim capabil de a trăi dezonorat, te vom închide în camera aceasta. Iată, aĭ aicĭ hârtie și cerneală pentru a scrie ultimele tale dorințĭ ; aĭ de asemenea și un revolver pentru a pune capăt existențeĭ d-tale dezonorate.

«Acum sunt orele treĭ după miezul nopțeĭ ; nu vom intra aicĭ de cât pe la orele patru.

Și salutând cu gravitate, cum salută cine-va pe un om condamnat la moarte, ceĭ cincĭ gentilomĭ eșiră din cameră pentru a aștepta alăturĭ momentul în care Ionathan Farenheit avea să-șĭ pună capăt zilelor.

O oră trecu, apoĭ încă una, fără ca vre-o detunătură să vie a le dovedi că aventurierul ascultase sfatul ce i se dăduse.

Când intrară înăuntru, camera era deșartă ; o fringhie legată de fereastră arăta limpede drumul pe care îl urmase așa zisul domn Ionathan Farenheit.

CAP. XI

Asociația dintre Iohn Fructury și Bob Sindleton se lichidează

Panorama care se desfășura în fața ochilor este splendidă. Spre sud, se ghiceaŭ departe foarte departe, în mijlocul cețeĭ, valurile Oceanuluĭ ; spre nord era imensul și tristul Klondyke. Pe icĭ, pe colo, în mijlocul imensuluĭ ținut înghețat răsăreaŭ puncte negre : sapiniĭ eternĭ verzĭ, ca o sfidare aruncată câmpieĭ de ghiață.

In alte părțĭ, alte puncte negre, maĭ micĭ dar mișcătoare, întrerupeaŭ albul apăsător al câmpuluĭ.

Eraŭ aceia pe care dorul auruluĭ îĭ făcea să străbată câmpiile acestea, carĭ cu drept cuvânt se numeaŭ «Câmpiile morțeĭ» ; eraŭ aceia care se îndreptaŭ spre noroiurile înghețate ale Iukonuluĭ, noroiurĭ compuse din zăpadă și din pepite de aur.

Drumul dintre ultimele locuințĭ omeneștĭ, și acest Eldorado, de și puțină vreme deschis, era semănat de cadavre.

Nicĭ un mijloc de transport nu e la îndĕmână căutătorilor; de aur de cât săniile trase de câinĭ, transportul acesta este foarte costisitor, pentru că un câine se vinde cu greutatea sa în aur.

Aceia carĭ nu pot dispune de banĭ destuĭ pentru a șĭ cumpăra niște animale atât de costisitoare, sunt silițĭ să se folosească de mijloacele de transport naturale, adică de propriile lor picioare. Nenorociţiĭ aceștia 'țĭ făceaŭ impresia unor adevĕrate animale ; înhămațĭ la săniile în care eraŭ așezate bagajele lor, asud. țĭ, suflând din greŭ ca niște vite înhămate la o povară prea grea, cu mâinele însângerate, cu pleoapele arse de bătaia prea aprigă a vântuluĭ, 'țĭ provocaŭ milă, și te făceaŭ să te gândeștĭ la mizeria omenească.

Greutatea drumuluĭ era teribilul Cherokel ; aicĭ era punctul suprem al calvaruluĭ. Și trebuiaŭ să facă drumul acesta de două, de treĭ, de zece orĭ, după importanța, după cantitatea bagajelor ce le aveaŭ.

Oh ! ascensiunele acelea teribile, cu căderĭ primejdioase mortale une-orĭ, te făceaŭ să te gândeștĭ la nenorocitul Sisif care 'șĭ urca mereŭ în deal stânca sa enormă.

Mulțĭ 'șĭ găseaŭ moartea aicĭ, mulțĭ închideaŭ ochiĭ cu gândul la frumosul Eldorado, care avea să-ĭ scape de greutățile vieţeĭ, și pe care, de acum, nicĭ-o dată n'aveaŭ să-l maĭ ajungă.

Și cu toate acestea, spre acest teribil Eldorado, hotărâseră să-șĭ îndrepte pașiĭ Iohn Fructury și Bob Sindleton, după dezastruoasa lor aventură din New-York.

In adevĕr, ce-ar fi putut să facă dânșiĭ, după acea cădere teribilă în ghiarele mizerieĭ.

Fără nicĭ un mijloc de traĭ, ne-având ca perspectivă în fața lor de cât ștreangul— ștreangul acela care de atâtea orĭ îĭ amenințase, și care într'o bună zi avea să le atârne definitiv de gât — ceĭ doĭ tovarășĭ hotărâră să se îndrepte din noŭ spre acea Alaskă de atâtea orĭ blestemată, și de atâtea orĭ bine-cuvântată, spre leagănul inițial al bogățieĭ lor.

Cu toate că amândoĭ eraŭ aproape sigurĭ că nu vor maĭ putea găsi un teren aurifer așa de bogat ca acela al căruia proprietarĭ fuseseră rând pe rând Bob Sindleton și Iohn Fructury, se înpreparară tot într'acolo, întocmaĭ cum se îndreaptă o bufniță rănită și moartă de foame la vechiul săŭ cuib.

Plecară decĭ plinĭ de ardoare și de dor de muncă ; dar când ajunseră la Cherokel, tot avântul li se stinse.

Când vĕzură povârnișurile fatale înălțându-se în fața lor, când zăriră siluetele sapinilor în mijlocul câmpieĭ înghețate, se lăsară să cadă descurajațĭ peste sărăcăcioasele lor bagaje, și disperațĭ se priviră drept în ochĭ.

Trebuiaŭ să urce înălțimile acelea grozave !

Ce dezolare !..

Și cu toate acestea, bagajul pe care îl aveaŭ, nu necesita de cât o singură ascensiune.

Dar după aceia trebuiaŭ să străbată lacurile și fluviul și să sondeze noroiurile înghețate, noroiurile acelea carĭ ascund atâtea bucuriĭ și atâtea decepțiĭ.

Fusese de-ajuns o singură privire, pentru ca să înțeleagă amândoĭ că aventura aceasta era maĭ pre sus de forțele lor.

— Ce e de făcut atuncĭ ? murmură Iohn Fructury.

Dânsul era cel maĭ abătut ; păstrase amintirea vie a anilor fericițĭ pe carĭ îĭ petrecuse în mijlocul celuĭ maĭ complect lux, amintirea bogățieĭ, cu care atât de lesne se deprinsese.

Bob, care nu cunoscuse zile atât de frumoase, era maĭ curagios.

— Ce ! exclamă dânsul în cele din urmă ; doară nu suntem femeĭ ! . Să arătăm doamneĭ Providențe, care ne urmărește cu atâta înverșunare, că am rămas mereŭ ștrengariĭ solizĭ din Far-West !..

Și lovindu-șĭ cu putere tovarășul peste spate, adăugă :

— Haide, bătrânul meŭ tovarăș, nu ne-am deșertat încă sacul !..

— Vaĭ !.. murmură Iohn Fructury, sacul nostru este un desăvârșit deșert ! .

— St !.. Nu se poate ca viața să fi pronunțat ultimul cuvânt pentru noĭ ! . Maĭ avem încă de jucat partizĭ frumoase; nu depinde de cât de noĭ să știm a eși învingătorĭ.

«Nicĭ o dată, bunul meŭ prieten, nu mĕ veĭ putea face să cred că în creerul tĕŭ, așa de ingenios de obiceĭ, n'a maĭ rămas nicĭ o singură idee frumoasă.

— Vaĭ !.. Dar ce putem face ?... De ce să ne apucăm aci ?

Bob surîse diabolic ; apoĭ, scoțându'șĭ revolverul din buzunar, adăogă :

— Iată jucăria care ne va da de lucru...

Iohn Fructury, care era puţin cam fricos de felul sĕŭ, tresări; dar îşĭ plecă capul în tăcere, în semn că se învoia cu planul prietenuluĭ sĕŭ.

De vre-o cincĭ-spre-zece zile acum, ceĭ doui tovarăşĭ îşĭ stabiliseră lagărul îndărătul unor stâncĭ, la o mică distanţă de campamentul minerilor carĭ se opreaŭ înainte de a lua cu asalt povârnişurile.

In fie-care noapte, pe când nenorociţiĭ călătorĭ, zdrobiţĭ de oboselile prea marĭ ale zileĭ, se odihneaŭ, Bob Sindleton şi John Fructury se strecuraŭ încetişor, căutând lucrurile de carĭ aveaŭ nevoe.

Şi ceĭ douĭ aventurierĭ nu eraŭ de loc pretenţioşĭ; nu furaŭ de cât atâta cât le era absolut necesar pentru ca să nu moară de foame.

Nu se atingeaŭ de loc de banĭ; ce-ar fi putut să facă cu baniĭ în deşerturile acelea, pe unde nu se vedea nicĭ umbră de cârciumă saŭ de restaurant? Ar fi fost un furt zadarnic.

Furaŭ pâine, cutiĭ cu conserve, haine, băutură, şi atâta totul.

La prima vedere, se pare că furturile acestea ar fi puţin lucru; dar dacă ne gândim că în ţinuturile acelea în carĭ justiţia este cu atât maĭ expeditivă, cu cât aceia carĭ sunt însărcinaţĭ s'o împartă, nu există; dacă ne gândim că fie-care îşĭ face singur dreptate, că furtul uneĭ cutiĭ de conserve, în Alaska, la o sută de leghe distanţă de orĭ-ce centru locuit, echivalează cu o lovitură de cuţit, saŭ cu un glonte de revolver; dacă ne gândim la toate acestea vom înţelege lesne de câtă energie, de cât curaj aveaŭ nevoe ceĭ douĭ aventurierĭ pentru ca să întreprindă comerţul acela periculos.

Dar iarăşĭ, se va înţelege tot atât de lesne, că pentru o bucată de jambon saŭ pentru o cutie de conserve, poate cine-va să-şĭ primejduiască viaţa, de oare-ce, acel care n'are, numaĭ în modul acesta îşĭ poate prelungi existenţa. O cutie de conserve reprezintă douĕ-zecĭ şi opt saŭ patru-zecĭ şi opt de ore de viaţă maĭ mult.

E evident însă, că ceĭ douĭ aventurierĭ nu puteaŭ spera să trăiască multă vreme în modul acesta.

Adevĕrul era că ceĭ douĭ aventurierĭ stăteaŭ şi dânşiĭ la pândă; pândeaŭ un prilej nemerit, pentru ca dintr'o singură lovitură să-şĭ refacă din noŭ averea.

Pândeaŭ pe meneriĭ carĭ treceaŭ pe acolo; iar nu pe aceia carĭ se îndreptaŭ spre noroiurile pline de pepite ale Iukonuluĭ, ci pe aceia, carĭ se reîntorceaŭ, aducând cu eĭ roadele uneĭ muncĭ înverşunate şi îndelungate.

Ceĭ douĭ amicĭ judecaseră că era mult maĭ uşor să caute pepitele de aur de-a dreptul în buzunarele căutătorilor de aur, de cât să se maĭ ostenească eĭ înşuşĭ şi să'şĭ primejduiască viaţa prin noroiurile îngheţate şi aşa de adese-orĭ ingrate, ale Iukonuluĭ.

Căutările acestea însă, prin buzunarele altora, prezentaŭ şi ele oare-care părţĭ neplăcute, dintre care cea maĭ puţin însemnată, era condamnarea la moarte şi execuţia imediată.

Prin timpurile acelea furtul este considerat ca cea maĭ odioasă crimă, şi tâlharul este sigur că nu va găsi nicĭ odată ertarea.

Dar ceĭ douĭ aventurierĭ aveaŭ amândouĭ destulă experienţă a vieţeĭ pentru a cunoaşte adevĕrul dictonuluĭ: «Cine nu primejdueşte nimica, nu poate câştiga nimica». Ştreangul devenea, mult maĭ puţin fioros, când era pus în balanţă cu eventualitatea uneĭ averĭ enorme.

Şi de treĭ săptămânĭ, ceĭ douĭ tovarăşĭ înfruntaŭ toate primejdiile, şi furaŭ mereŭ, îngrămădind pepite peste pepite.

După o lună petrecută în mijlocul acesteĭ existenţe primejdioase, Bob Sindleton zise într'o seară luĭ Iohn Fructury:

— Ştiĭ dragul meŭ, că acuma trebue să fim foarte aproape de milion?

— Crezĭ?...

— Drace!... Sunt sigur... Mă pricep eŭ bine când e vorba de fixat valoarea pepitelor de aur...

«Ce zicĭ, bătrânul meŭ tovarăş?.. Nu-aşa, că câte o jumătate de milion de cap... e frumos lucru!...

Iohn cu privirea întunecată murmură:

— Maĭ bine ar fi să'şĭ aibă fie-care milionul sĕŭ!

Bob răspunse, înălţând din umerĭ:

— Nu trebue să fie cine-va prea ambiţios. Când te gândeştĭ că acum două lunĭ, rămăseserăm amândouĭ fără para chioară, pe drumurĭ, dezonoraţĭ şi huiduiţĭ de lume, şi că acuma ne vedem din noŭ fie-care, în capul uneĭ micĭ averĭ.

— Eĭ!.. zise cel-l'alt, înălţând din umerĭ cu despreţ; frumoasă avere, n'am ce zice!.. O jumătate de milion!

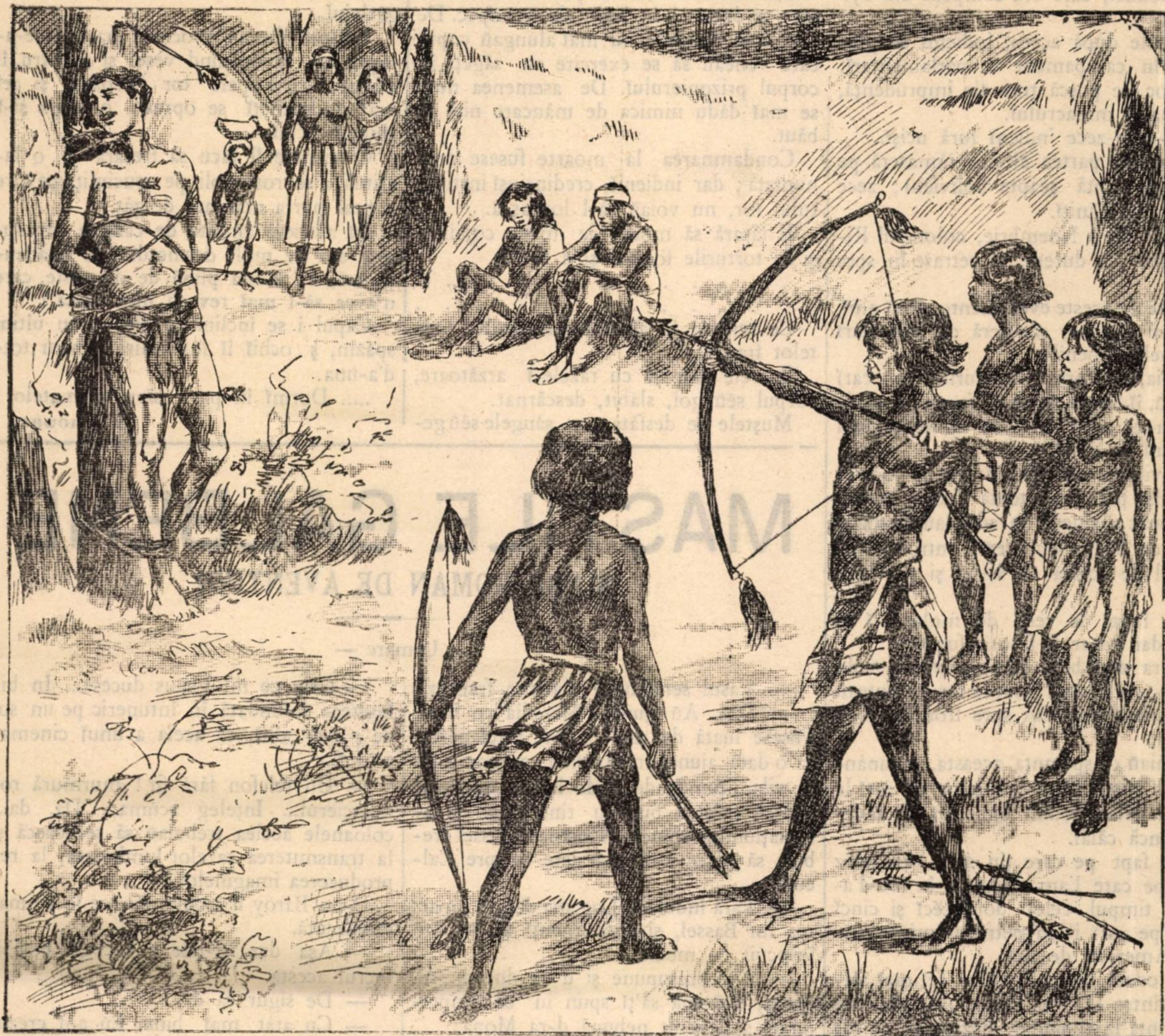
— Flămândule!.... lacomule! glumi Bob, înfundându-se în sacul de blană care-ĭ servea de pat.

Apoĭ, între două căscăturĭ, adăugă:

— Eŭ, dragul meŭ, nu sunt aşa de flămând ca tine; am dinţiĭ maĭ puţin lungĭ; te vestesc că nu maĭ am poftă să merg înainte cu felul acesta de viaţă şi că mâine dimineaţă voĭ cere lichidarea societăţeĭ noastre.

Şi cu aceste cuvinte, îndrăzneţul Bob Sindleton maĭ căscă odată, şi adormi.

(Va urma)

Prizonierul fu lăsat în voia copiilor, cari începură să facă exerciţiĭ cu săgeţile.

DE PE ŢĂRMURILE LUI PILCOMAYO

Masacraţĭ de indienĭ

La frontieră, vestea catastrofeĭ veni ca o lovitură de trăsnet, ca un fulger.

Ştirea aceasta ajunse la «Tarija» în seara de 9 Maiŭ, şi a doua zi, jurnalul «El Trabago», într'un număr special anunţă ast-fel evenimentul, cititorilor săĭ.

Telegramă expresă din Marele Chaco.—Dezastrul expediţieĭ Creveaux

Acesta de pe urmă, împreună cu toţĭ tovarăşiĭ săĭ, aŭ fost masacraţĭ de către indieniĭ Tobas la Tema. Trista ştire, care ne-a sosit erĭ din Marele Chaco, a provocat o adâncă emoţie în capitala noastră.

Indată ce ştirea fu oficial adusă la cunoştinţa guvernatorilor bolivian şi argentin, aceştia hotărâră să trimeată o coloană de ajutor, care să culeagă pe cât va fi posibil, resturile nenorociteĭ misiunĭ.

Printr'un decret special, comandatul argentin Fontana fu însărcinat cu comanda coloaneĭ care avea această însărcinare.

El trebuia să urce cursul luĭ Pilcomayo pe apă; avea la dispoziţia sa un vapor, treĭ bărcĭ marĭ şi proviziĭ pentru timp de treĭ lunĭ.

Excorta se compunea din douĭ ingineri, un naturalist, treĭ mecanicĭ, un pilot, şapte ofiţerĭ, un-spre zece marinarĭ şi 16 soldaţĭ.

Un francez, d. Gustav Marguin, ataşat la serviciul hidrografic din Buenos-Ayres, făcea şi dânsul parte din coloană în calitate de inginer.

După o lună de mers, exploratoriĭ se văzură în neputinţă de a-şĭ duce maĭ departe cercetările din pricina lipseĭ de apă.

Coloana se angajase într'un braţ falş al luĭ Pilcomayo.

In Bolivia, guvernul îl însărcinase pe colonelul Rivas, să ocupe cele maĭ importante puncte strategice de pe ţărmurile fluviuluĭ.

Colonelul îşĭ aşeză campamentul pe ţărmul drept, în locul numit Santa-Barbara.

In noaptea de 3 Noembrie, colonelul puse mâna prin surpriză pe toată cavaleria coloaneĭ, care era compusă din 250 de caĭ.

Treĭ zile după aceea, indieniĭ se prezentară în campament ca parlamentarĭ.

Un foc de puşcă tras din imprudenţă, fu semnalul masacruluĭ.

Patru-spre-zece indienĭ fură ucişĭ.

Dar şi din partea albilor rămaseră pe câmpul de luptă şeapte bolivienĭ; zece oamenĭ fură rănițĭ.

In ziua de 7 Noembrie, colonelul Rivas, nebun de durere, se retrase în spre Caiza.

Inainte de aceste evenimente, douĭ albĭ, Haurat şi Beanco, căzuseră ca prizonierĭ în mâinele indienilor.

Aceştia, conform obiceiurilor pe carĭ le aveaŭ, iĭ lăsară în paza femeilor, mulţumindu-se, ca măsură de siguranţă, să-ĭ lege unul de altul.

Captivitatea aceasta nu era de loc penibilă; îşĭ petreceaŭ toată ziua la umbra unuĭ copac; femeile le aduceaŭ de mâncare şi de băut; seara eraŭ introduşĭ într'un fel de colibă de lemn şi puşĭ sub pază.

Ideia fugeĭ le veni de multe orĭ în minte, dar ce-ar fi folosit fugind?

Nu era maĭ bine oare să aştepte acolo ajutoare, carĭ după părerea lor nu puteaŭ să întârzie a veni din spre frontiera boliviană?

Şi trăiaŭ cu speranţa aceasta, supunându-se ca nişte copiĭ ordinelor pe carĭ le primeaŭ dela stăpâniĭ lor, carĭ nu deveniseră încă călăĭ.

E un fapt pe care ţin să 'l semnalez aicĭ şi pe care l'am observat în tot-d'a-una în timpul celor două-zecĭ şi cincĭ de anĭ pe carĭ i-am petrecut printre indieniĭ Americeĭ de sud.

Nicĭ odată indieniĭ, chiar ceĭ maĭ sălbaticĭ dintre eĭ, nu lovesc un alb care se prezintă la eĭ singur, dezarmat, de cât numaĭ atuncĭ când sunt împinşĭ de beţie.

In toate cele-l'alte împrejurărĭ, conştienţĭ de superioritatea forţelor lor, eĭ respectă prizonierul; slăbiciunea lor le inspiră numaĭ indiferenţă.

La indieniĭ din Marele Chaco şi maĭ cu seamă la Tobas, faptul acesta a fost observat de maĭ multe orĭ.

Uciderea luĭ Haurat şi a luĭ Blanco, după ce cu cât-va timp maĭ înainte un alt prizonier, Zeballos, fusese pus în libertate, constitue la frontiera Boliviei o excepţie unică, fără precedent.

Eraŭ vre-o zece zile de când ceĭ douĭ prizonierĭ trăiaŭ liniştiţĭ printre Matagnayos, când într'o dimineaţă sosiră pe neaşteptate treĭ saŭ patru căpitanĭ Tobas.

Imediat avu loc un fel de conferinţă. Captiviĭ avură un fel de presimţire că convorbirea aceasta avea să le fie fatală.

In adevĕr, îndată după plecarea celor patru strĕinĭ, ceĭ douĭ prizonierĭ fură încătuşaţĭ şi despărţiţĭ unul de altul.

Haurat, rămas singur, înţelese că ceasul morţeĭ sunase. Se aştepta ca a doua zi dimineaţa să fie executat.

Dar lucrurile nu se petrecură de loc aşa; a doua zi fu legat de un copac. De astă dată, femeile nu maĭ alungaŭ copiiĭ care veneaŭ să se exercite cu săgeţĭ în corpul prizonieruluĭ. De asemenea nu i se maĭ dădu nimica de mâncare nicĭ de băut.

Condamnarea la moarte fusese pronunţată; dar indieniĭ, credincioşĭ instinctuluĭ lor, nu voiaŭ să-l lovească.

Il lăsară să moară de mâna copiilor, şi de torturile foameĭ şi a seteĭ.

. . . .

. . . .

Ce teribilă fu agonia sărmanuluĭ matelot francez!

Soarele chinuia cu razele-ĭ arzătoare, corpul sĕŭ gol, slăbit, descărnat.

Muştele se desfătaŭ cu sângele sĕŭ generos, şi corpul întreg iĭ devenise o plagă.

Setea iĭ convulsiona ochiĭ şi limba şi gâtlejul.

Vulturiĭ făceaŭ rotocoale marĭ pe de-asupra luĭ, croncănind vesel şi sinistru, il atingeaŭ cu aripele lor fioroase, şi ceĭ maĭ îndrăzneţĭ se opreaŭ o clipă şi-ĭ ciupiaŭ ochiĭ.

O viziune îl făcu să tresară şi o lacrimă i se rostogoli pe cruciuliţa pe care o maĭ purta atârnată de gât.

Işĭ adusese aminte de casa în care fusese aşa de mult desmerdat, de fata frumoasă, cu inima plină de dragoste, care n'avea să-l maĭ revadă nicĭ odată!

Capul i se înclină pe piept; un ultim spazm, şi ochiĭ iĭ înlemniră pentru tot-d'a-una.

..... Dormĭ în pace, sărmane matelot!

A. Thouar.

MAŞTILE GALBENE

MARE ROMAN DE AVENTURI

— Urmare —

— Vasul serviciuluĭ maritim francez?

— Da... Aŭ ajuns la Marsilia cu bine. Fusese luată de maĭ înainte înţelegerea, că o dată ajunse în Marsilia, se vor duce la vila Loursinade, unde locuia doctorul Bassel, prieten bun cu tînĕrul şef al asociaţiunilor chineze. Doctorul Bassel trebuia să plece fără întârziere în spre Calcuta.

— Fără îndoială, Log ştia despre moartea luĭ Bassel, şi nişte agenţĭ aĭ luĭ l'aŭ înlocuit pe medic.

— Aşa presupune şi d-na ducesă. Acuma, lasă-mă să'ţĭ spun în ce împrejurărĭ a devenit nebună d-ra Mona.

— Ah! ştiĭ şi lucrul acesta?

— Da... Falşul doctor Bassel le-a rugat pe cele două vizitatoare să se considere ca la ele acasă. In modul acesta puteaŭ să primească maĭ curând răspunsul la telegrama pe care aveaŭ s'o expedieze în China. Bietele femeĭ primiră. In timpul seriĭ, sosi răspunsul la telegrama expediată. In răspunsul acesta se spunea că a doua zi, dimineaţă, pe la orele zece, cele două, nenorocite trebuiaŭ să fie în sala biblioteceĭ, spre a asista la o convorbire dintre Dodekhan şi Log, şi la punerea în libertate a duceluĭ Lucian.

— Ah! dar ce 'mĭ spuĭ d-ta?.. Eŭ credeam că dânşiĭ rămăseseră în Asia.

— Fără îndoială că aŭ rămas acolo.

— Atuncĭ, cum puteaŭ să-ĭ vadă în Marsilia.

— Tocmaĭ lucrul acesta a provocat rîsul poliţiştilor.. cu toate acestea, eŭ cred în vorbele d-neĭ ducese.

— Drace!.. Dar explică-te bine.. Ce crezĭ?

— Ceia ce mi-a spus ducesa... In biblioteca înfundată în întuneric pe un soĭ de pânză albă, ca aceia a unuĭ cinematograf...

— Un telefon fără fir! murmură romancierul... Inţeleg acuma... Da, da... coloanele acelea trebuiaŭ să servească şi la transmiterea razelor luminoase, la reproducerea imaginelor.

D-na Baroy il asculta din ce în ce maĭ satisfăcută.

— Aşa dar, d-tale ţi se pare posibil lucrul acesta.

— De sigur că da.

— Cu atât maĭ bine. Eŭ am crezut în vorbele duceseĭ, cu toate că nu-mĭ puteam explica.. Sunt fericită că d-ta nu-mĭ dezminţĭ încrederea.

— Şi ce aŭ vĕzut dânsele pe pânza cea albă?

— Ce aŭ vĕzut?

Foarte emoţionată, cu vocea înăbuşită, povestitoarea continuă:

— Aŭ vĕzut maĭ întâĭ sala unuĭ palat indian, unde eraŭ reţinuţĭ prizonieriĭ. La o distanţă de treĭ miĭ de leghe, aŭ recunoscut foarte bine sala, păreţiĭ, mobilele.

— Şi unde era locuinţa aceia?

— Bunele femeĭ n'aŭ ştiut-o nicĭ o dată; dar după câte cred, trebue să fie cam la vre-o sută kilometri distanţă de Calcuta.

— Bine.. şi după aceia?

— După aceia, pe pânza albă aŭ apărut Log şi Son...

— Ceĭ douĭ giganţĭ mascaţĭ.

— In urmă aŭ apărut Dodekhan şi ducele de la Roche Sonnaille. Şi cuvintele ajunseră până la urechile celor două

femeĭ distincte, cu intonaţia lor naturală ca şi cum persoanele carĭ vorbeaŭ ar fi fost în aceiaşĭ cameră.

— Da, da... telefonul fără fir... Continuă, scumpa mea doamnă Baroy... Totul se explică foarte bine.

Log spunea:

— «Eŭ m'am ţinut de făgăduială... Acum a venit şi rândul tăŭ să facĭ la fel.»

Şi Dodekhan răspunse:

— «Da... Acelea pe carĭ le iubim sunt salvate... ştiţĭ voĭ destăinui secretele pe carĭ voeştĭ să le afli... Dar după aceia va trebui să mor, căcĭ voĭ fi trădat secretul pe care mi l'a încredinţat tatăl meŭ.»

Max era foarte emoţionat.

— Vestea aceasta a uneĭ sinuciderĭ, la o distanţă de treĭ miĭ de leghe... Oh! înţeleg bine cât de mult a trebuit să sufere biata fată...

Supraveghetoarea îĭ făcu semn să tacă.

— Nu e numaĭ atât.

«De o dată, d. duce de la Roche Sonnaille, care pînă atuncĭ stătuse nemişcat, ridică braţul... avea un revolver... Glontele pocni şi monstrul Log se rostogoli la pămînt, în timp ce d. Lucian exclamă:

«— Dodekhan.. eŭ te-am eliberat de cuvântul dat... D-ta aĭ salvat compatrioţiĭ meĭ din Tonkin; eŭ plătesc datoria francezilor cu viaţa mea».

— Viteaz om!..

— Ş'aŭ început să urle... Banditiĭ năvăliră cu grămada în sală... Pumnalele luciră... Dodekhan şi tovarăşul săŭ fură trântiţĭ la pământ.

— Oh!.. nenorocitele femeĭ.. Să asiste ast-fel, de departe, la masacrarea acelora pe care-ĭ iubiaŭ!

— Lucrurile s'aŭ petrecut şi maĭ răŭ de cât aşa, domnule...

De-o dată, în sală s'a făcut întuneric... Bietele femeĭ aŭ fost cuprinse de un soĭ de toropială... Când s'aŭ deşteptat, eraŭ la poliţie, şi d-ra Mona era nebună».

Supraveghetoarea tăcuse.

Max, cu fruntea sprijinită de mână, rămase gânditor, foarte mişcat de povestea bizară pe care o auzise.

El admira căile bizare pe care le împrumută câte o dată oamenilor, întâmplarea saŭ Providenţa.

Pentru că avusese gândul să ofere uneĭ fete care se numia Violeta, un buchet de violete, pentru că din întâmplare îşĭ aruncase ochiĭ pe coloanele ziaruluĭ în care eraŭ învălite florile, se vedea acum aruncat în mijlocul uneĭ aventurĭ îngrozitoare.

Multă vreme, romancierul rămase dus pe gândurĭ. De o dată tresări, şi-şĭ plimbă privirea vagă de jur împrejur, ca şi cum s'ar fi deşteptat dintr'un vis.

— D-nă Baroy, zice dînsul după o scurtă pauză, eŭ mă voiŭ reîntoarce la Marsilia. Nimenĭ nu trebue să maĭ cunoască secretul pe care mi l'aĭ încredinţat mie.

— Oh!.. exclamă buna femee, îţĭ jur că voĭ rămânea mută.

— Dacă s'ar întâmpla să-ţĭ facă cineva întrebărĭ asupra convorbireĭ pe care aĭ avut-o cu mine, voĭ telegrafia îndată semnalmentele aceleĭ persoane, d-reĭ Violeta Fowler, la hotelul Metropol.

— Foarte bine, aşa voĭ face.

— Iţĭ mulţumesc din toată inima. Şi acum, veĭ fi aşa de bună să mă îndrepţĭ în spre eşire.

— Cu cea maĭ mare plăcere.

— Dă-mĭ voe să-ţĭ strîng mâna, ca uneĭ bune prietene, pe care am întâlnit-o pe calea adevĕruluĭ şi a dreptăţeĭ.

— La eşire, zise romancierul, îţĭ voĭ oferi o hârtie de două-zecĭ de leĭ, drept răsplată pentru serviciile d-tale de călăuză. Căcĭ, în ochiĭ tuturora, d-ta nu trebue să rămâĭ de cât o simplă călăuză... Intre noĭ n'a fost vorba de cât despre diferitele dispozițĭ ale aceste ĭ case.

— Foarte bine d-le, îĭ voĭ primi baniĭ d-tale, şi voĭ arde cu dînşiĭ lumânărĭ la icoana sfântuluĭ Anton de Padua, pentru ca rugile d-tale să fie ascultase.

— Bine, răspunse romancierul cu veselie; sfântul Anton de Padua de o parte, eŭ de cealaltă... Sper că amândouĭ împreună vom putea ajunge la vre-un rezultat...

Şi cu aceste cuvinte, se sculă. D-na Baroy îl imită.

Cu paşiĭ înceţĭ, părînd complect aprofundaţĭ într'o discuţie asupra metoadelor phototerapice întrebuinţate în casa doctoruluĭ Ellleviousse, ceĭ douĭ prietenĭ străbătură parcul, îndreptându-se spre eşire.

Cu o deosebită satisfacţie, Max observă că portarul caseĭ îl cerceta de aproape.

— Veĭ fi aşa de bună doamnă, zise dînsul, să ducĭ mulţămirile mele d-luĭ doctor; instalaţia d-sale este în adevĕr, maĭ presus de orĭ-ce laudă.

Supraveghetoarea se înclină cu gravitate, şi tânărul romancier îĭ întinse o piesă de 20 leĭ.

— Pentru osteniala d-tale, murmură dânsul.

Dînsa voi să nu primească, dar romancierul stărui cu gestul şi piesa dispăru în buzunarul buneĭ femeĭ.

Max Soleil se văzu singur pe drum. La câte-va sute de metri maĭ încolo, se zărea un sat. Romancierul se îndreptă în acea direcţie, cu gândul să închirieze o trăsură oare-care, pentru o fi transportat la Marsilia.

CAP. XI

Un fir conducător

— Acuma cunoştĭ tot secretul? Cred că nu sunt indiscretă, întrebându-te ce socoţĭ să facĭ?

— Să plec chiar mâine în spre Stitscheim, în Bohemia. Fugarele trebue să comande de acolo nişte aparate fotografice şi cred că 'mĭ va veni uşor să le daŭ de urmă.

— Am o poftă nebună să călătoresc şi eŭ împreună cu d-ta,

— Nu, nu... Nu uita că «Măştile galbene» trebue să mişune în jurul nostru. Te rog să te întorcĭ liniştită la Nizza, împreună cu geamandanul luĭ Max Soleil, cel-alt eŭ... Indată ce voĭ fi reuşit îţĭ voĭ trimite veste, şi...

— Şi, voĭ pleca şi eŭ împreună cu d-ta şi cu cele două doamne.

— Tăcere! D. Lobster se întoarce.

Conversaţia aceasta era schimbată în salonul de lectură al hoteluluĭ Metropol.

Folosindu-se de o scurtă lipsă a englezuluĭ, Max, care purta mereŭ costumul luĭ Cezar Landrun, povestise tinereĭ englezoaice toate rezultatele expediţieĭ sale.

Când Lobster intră, convorbirea era terminată.

Noul venit se apropie de dânşiĭ cu vioiciune:

— Nu ştiţĭ, zise dânsul rîzând, s'a întâmplat un lucru cu totul comic.

— Povesteşte-ne-l şi nouă.

— Am venit anume pentru asta aicĭ. M'am întâlnit cu Landré... poliţistul.

— Eĭ bine?

— Domnul inspector e în prada uneĭ furiĭ nebune.

— Din ce pricină?

— Din pricină că, cu toate semnalmentele precise pe carĭ le-a trimes dînsul în ţinut, cele două fugare din casa doctoruluĭ Elleviousse, n'aŭ fost recunoscute nicăerĭ.

«Din toate părţile se primeşte acelaş răspuns:

— «Cele două doamne n'aŭ fost observate nicăerĭ».. Şi cu toate acestea, trebue să fi mers pe un drum oare-care, trebue să se fi suit într'un tramvaĭ, într'un tren.

Presupusul Landrun începu a râde.

— D-tră, zise dânsul, judecaţĭ ca şi cum aţĭ avea de-a face cu nişte oamenĭ în toată mintea; uitaţĭ că e vorba despre două nebune, carĭ ar fi în stare să meargă şi pe jos.

— In adevĕr, observaţia d-tale este cât se poate de dreaptă... Voĭ vorbi mâine cu Landré, dar nu'ĭ voĭ spune că ideia a fost a d-tale.

Şi cu un rîs sonor, sir Iohn adăugă:

— Căcĭ, trebue să te înştiinţez...; domnul poliţist este cât se poate de supărat pe d-ta...

— Şi pentru ce?

— Se pare că d-ta l'aĭ contrariat foarte mult, amestecându-te în cercetările pe carĭ le făcea...

— Dar eŭ n'am avut nicĭ decum o asemenea intenţiune.

— Fără îndoială. Dar oameniĭ poliţieĭ sunt foarte vanitoşĭ şi se simt ofensaţĭ la cea maĭ mică vorbă.

— Eĭ bine, supărarea aceasta nu mĕ

va împiedica de loc să dorm astă noapte. Mĕ simt obosit şi şi 'mĭ veţĭ da voe să mĕ retrag.

Ochiĭ albaştri aĭ frumoaseĭ fete spuneaŭ clar că dânsa înţelegea oboseala tînĕruluĭ; dar sir Iohn nu observă dulceaţa aceleĭ privirĭ.

Căcĭ, în cazul acesta, logodnicul după părerea sa, ar fi avut dreptul să se supere.

Privirea aceia era maĭ mult de cât prietenească. Ea era dovada unor gândurĭ comune, a uneĭ înţelegerĭ tacite.

D. Lobster strânse cu putere mâna luĭ Cezar Landrun, şi păru că nu observă cât de mult se prelungea strângerea de mână a tinereĭ fete.

Max se retrase.

Reîntorcându-se în Marsilia, el reţinuse în acelaş hotel o nouă cameră, pe noul săŭ nume.

După o oră, era în fundul patuluĭ şi dormea adânc.

Eraŭ patru-zecĭ de ore, de când îşĭ obosia mereŭ şi corpul şi spiritul; avea mare nevoe de odihnă.

Fericirea somnuluĭ era zugrăvită pe faţa sa, într'un surâs copilăresc.

Şi cine ştie, poate că era legănat de visurĭ frumoase.

Poate că revedea tresăturile graţioase ale Violeteĭ, ţinuta eĭ fermecătoare, ochiĭ eĭ licăritorĭ, înlăcrămaţĭ de emoţie.

Poate că gândul săŭ rătăcea pe urma celor douĕ necunoscute, Sara de la Roche Sonnaille şi Mona Labianov, tânărul prinsese în timpul ancheteĭ sale un sentiment de dragoste frăţească pentru cele douĕ fugare.

Era noaptea târziŭ; liniştea cea maĭ completă domnea în tot hotelul, când, de-odată Max fu turburat în somnul săŭ. Era o gâdilire uşoară la nas, asemănătoare cu bîzîitul uneĭ muştĭ.

Dar se pare că musca aceea avea nişte dimensiunĭ cam prea marĭ, de oare-ce Max se deşteptă.

— Cine e acolo? întrebă dînsul. I se păruse că distinge un zgomot de paşĭ.

Nimenĭ nu-ĭ răspunse, dar se auzi zgomotul unuĭ buton electric întors.

Aproape îndată lumina se răspândi în odae, şi Max vĕzu înşiraţĭ lângă patul sĕŭ, treĭ oamenĭ, treĭ măştĭ pe care le maĭ întâlnise în vila Loursinade.

Eraŭ eĭ fără nicĭ o îndoială; aceleaşĭ haine largĭ, aceleaşĭ măştĭ bizare, galbene, turnate, ca şi cum ar fi fost dintr'o bucată cu faţa; aceeaşĭ ochĭ negri, pătrunzătorĭ şi ironicĭ.

Dar nu, nu era cu putinţă; romancierul trebuia să fie prada uneĭ halucinaţiĭ.

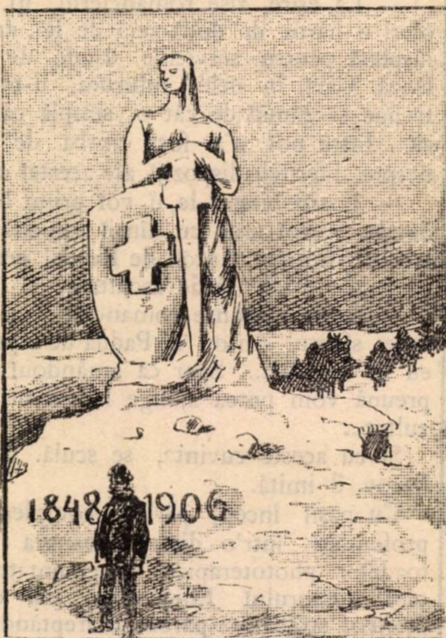
Abia pătrunsese gândul acesta în spiritul luĭ Max, şi fu alungat de un fapt real. Unul dintre ceĭ treĭ necunoscuţĭ vorbise:

— Nu-ĭ aşa că nu te aşteptaĭ de loc să ne vezĭ scumpe domnule?

(Va urma)

STATUE DE ZĂPADĂ

«Oglinda-Alpilor, din masivul Iura neusatelez, este punctul culminant al trecereĭ Chaux-de-Fond, de lângă Neuchatel. Pe drumul acesta a coborât în ziua de 1 Martie 1848 coloana de republicanĭ comandată de către colonelul Girard şi maiorul Couvoisier, pentru a lua cu asalt castelul Neuchatel, în care era reşedinţa autorităţilor regale prusiene. In punctul acesta, situat la o altitudine de 1288 metri, se desfăşoară o panoramă foarte frumoasă, care atrage mulţĭ vizitatorĭ.

Monumentul ridicat în onoarea colonelului Girardin.

In fie-care an persoanele slăbite de boale saŭ de o muncă prea mare, aleg frumoasele pădurĭ de brazĭ de la Neuchatel, pentru a se maĭ restabili puţin, şi a gusta în pace binefacerile uneĭ cure de repaos.

Liniştea şi seninătatea de care se bucură turistul, nu-l împiedică de a practica diferite sporturĭ de iarnă. Unul dintre cele maĭ obicinuite sporturĭ ale localităţeĭ, este construirea a diferite lucrărĭ de ghiaţă, saŭ de zăpadă, care adese-orĭ sunt pline de gust artistic şi architectural.

Ast-fel, în anul 1906, o grupă de tinerĭ, inspiraţĭ de ideĭ patriotice şi aducându'şĭ aminte de evenimentele din 1848, aŭ înfruntat frigul şi tăria vântuluĭ, şi aŭ ridicat monumentul pe care îl reproducem în ilustraţia noastră.

Soclul are latura de 4 metri şi înălţimea de 3 m.; statuia singură are o înălţime de 5 metri.

E o lucrare de adevĕrată artă, care a cerut o răbdare în adevĕr extraordinară. Păcat numaĭ, că ghiaţa este un material atât de efemer.

Andreĭ.

CURIOSITĂŢI
NATURALE

Un viţel cu două picioare

In ziua de 26 Maĭ 1894, s'a născut într'o fermă din Luisiana (statul Misuri din America), un viţel căruia natura vitregă n'a vrut să-ĭ dăruiască decât numaĭ două picioare: cele din dărăt.

Picioarele de dinainte eraŭ representate prin două micĭ ridicăturĭ, care aproape nicĭ nu se observaŭ.

Bietul viţel era prin urmare cu totul lipsit de putinţa de a se mişca şi de a'şĭ împlini în lume misiunea sa, cum făceaŭ toţĭ fraţiĭ săĭ din neamul bovideelor.

Proprietarul viţeluluĭ îşĭ punea întrebarea dacă nu era bine să se lipsească de prezenţa unuĭ animal care nu-ĭ putea aduce un folos oare-care de cât după tăiarea sa, dar un vecin bine voitor îĭ atrase atenţia asupra faptuluĭ că un viţel necomplect constitue o monstruositate, şi că în timpurile noastre, monstruosităţile se vând foarte uşor, şi cu preţurĭ destul de bune.

Vecinul a avut dreptate, pentru că, maĭ tîrziŭ, antreprenorul unuĭ circ s'a prezentat, şi viţelul monstru a fost cumpărat cu suma de 500 dolarĭ (2500 fr). Avînd în vedere micimea viţeluluĭ, în-

Viţelul are numaĭ două picioare.

clinăm a crede cum că preţul unuĭ kilogram de carne ar putea stîrni invidia multora dintre măcelariĭ noştri...

De alt-fel, viţelul monstru din Luisinana nu e de loc unic în felul săŭ, natura a produs pînă acuma multe şi variate monstruozităţĭ. Aproape în fiecare zi, ese la iveală câte una nouă.

Sapiens

Către cititorĭ

Anunţăm pe cititoriĭ noştri că vom publica bucuros orĭ-ce articole interesante privitoare la călĕtoriĭ saŭ vinătorĭ, in ţară saŭ streinătate, ce ne vor fi trimise.

Articolele, scrise pe o singură parte a hârtieĭ, în scrisorĭ francate, vor fi adresate redacţiuneĭ «Ziaruluĭ Călĕtoriilor», str. Brezoianu 11, Bucureştĭ.

Reclama este sufletul comerciuluĭ

Dacă voiţĭ să CÂŞTIGAŢI O AVERE COLOSALA?

Grăbiţi-vě de a vě abona la ziarul

UNIVERSUL

Cel maĭ rĕspândit din întreaga ţară

Cel maĭ bine informat şi cel maĭ în corent cu întreaga mişcare politică, economică şi financiară din ţară şi din strĕinătate.

Care are corespondenţĭ specialĭ în: **Paris, Berlin, Londra, Viena, Budapesta, Roma, Sofia, Constantinopol, etc.**

 Singurul ziar independent şi impartial

Cu începere de la 1 Februarie 1907, ziarul UNIVERSUL dă următoarele însemnate premiĭ la abonaţiĭ sĕĭ:

1) Un mare premiŭ de **1200 leĭ**. 2) 2 premiĭ de câte **250 leĭ**. 3) Treĭ lozurĭ întregĭ ale Lotĕrieĭ de Stat Român purtând No. 52.583, 52.594, 52.599. 4) 5 premiĭ de câte **100 leĭ**. 5) Patru premiĭ de câte **40 leĭ**. 6) 10 abonamente pe un an la „Universul" **180 leĭ**. 7) 10 abonamente pe 6 lunĭ **91,50**. 8) 10 abonamente pe 6 lunĭ **46,50**.

In cazul cel maĭ norocos se poate câştiga **900,000 LEI** ast-fel că se pot cumpĕra Palate şi Moşiĭ.

Cu nimic se poate câştiga o avere enormă!

— UNIVERSUL pregăteşte frumoase surprize numeroşilor sĕĭ cititorĭ —

Pe lângă acestea abonaţiĭ vor maĭ primi gratis un frumos roman intitulat

In Palatul Louvre din Paris

Tipărit înadins pentru abonaţiĭ ziaruluĭ ,,Universul''.

De asemenea toţĭ abonaţiĭ primesc gratuit «Universal Literar» ziar sĕptĕmânal, care conţine, pe lângă o bogată materie literară şi o frumoasă ilustraţie în culorĭ.

Abonamentele la UNIVERSUL sunt excepţional de eftine:

Pentru un an leĭ 18, Pentru 6 lunĭ leĭ 9,15. Pentru 3 lunĭ 4,65

Abonaţiĭ, spre a participa la tragerea premiilor de maĭ sus vor primi: Pentru un an 25 bonurĭ de premiĭ. Pentru şease lunĭ 10 bonurĭ de premiĭ. Pentru treĭ lunĭ 3 bonurĭ de premiĭ.

Anul IX. — No. 509. 10 Bani în toată țara Miercuri 7 Februarie, 1907

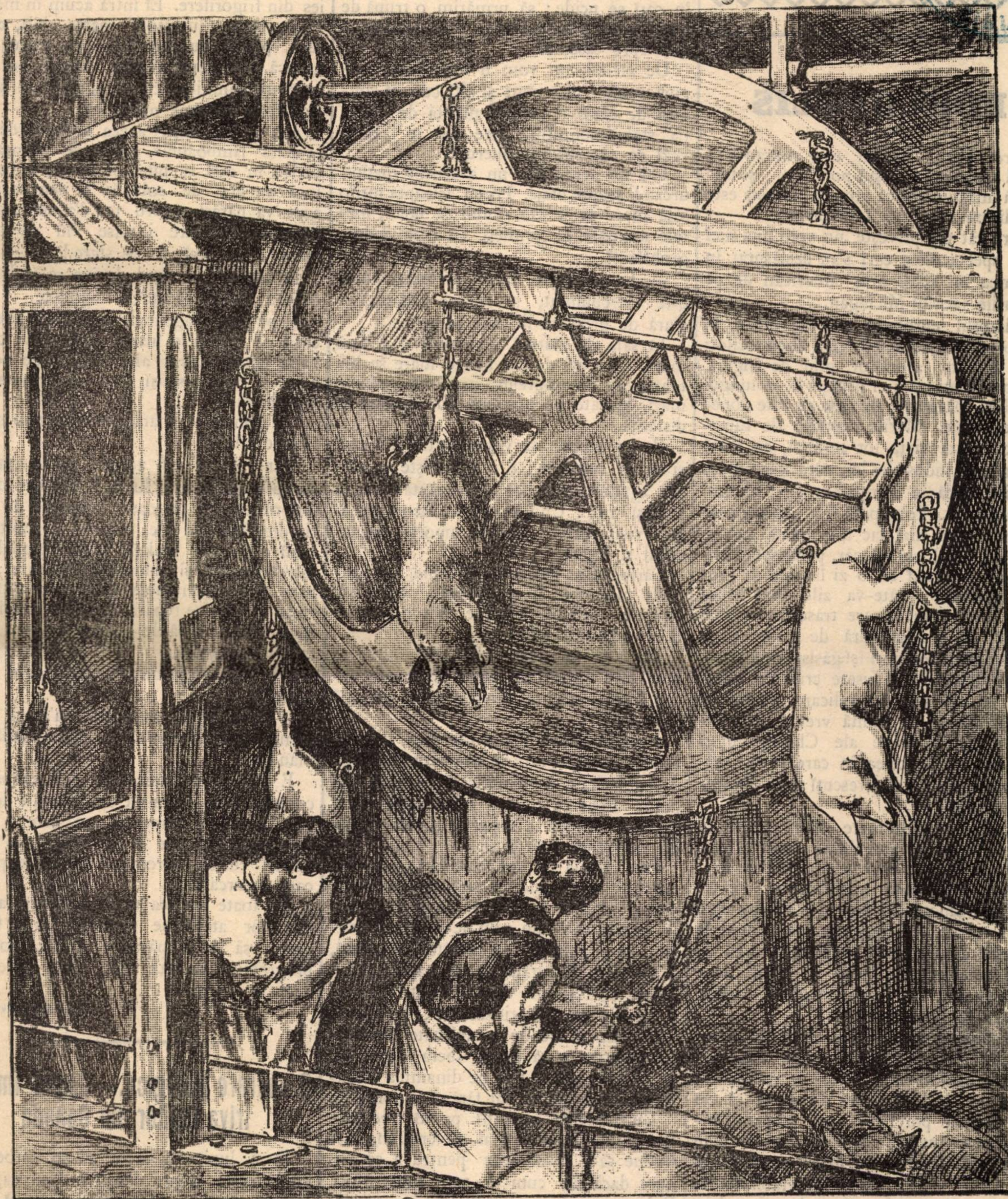
ZIARUL CĂLĂTORILOR

SI AL INTÂMPLARILOR DE PE MARE SI USCAT

COSTUL ABONAMENTULUI
Lei 5. — pe an în toată țara
» 2.60 » 1/2 » » »

Redacția și Administrația :
No. 11, Strada Brezoianu, No. 11.

ZIARUL CĂLĔTORILOR
apare o dată pe săptĕmână
— MARȚEA —

Roata ucigătoare a porcilor. — (Vezi pag. 1640).

PORCOPOLIS

Porcopolis!.. Ast-fel este supranumit orașul Chicago, «orașul porcilor»; și trebue să mărturisim că porecla aceasta este una dintre cele maĭ îndreptățite.

Intru cât mĕ privește, nu voiŭ uita nicĭ odată spectacolele carĭ s'aŭ desfășurat în fața mea în acest oraș american de pe țărmurile laculuĭ Michigan.

Călătorul european rămâne uimit în fața prodigioaseĭ activitățĭ a locuitorilor; e un zgomot asurzitor, plin de frigurĭ, care nu încetează nicĭ o clipă de-a lungul străzilor, mărginite de case cu câte douĕ-zecĭ de etaje. Marile capitale ale Europeĭ, cu toată viața lor intensă, cu toată importanța industrieĭ lor, sunt niște orașe liniștite, dacă le comparăm cu Chicago.

Chicago!... Porcopolis!... Aproape-aproape să nu maĭ fac nicĭ odată cunoștință cu tine!.. In adevăr, părăsisem San-Francisco numaĭ cu o zi înainte de grozava zguduire; câte-va zile după aceea aflam că hotelul la care trăsesem nu maĭ era de cât o adunătură de ruine și că mulțĭ dintre pasagerĭ îșĭ găsiseră moartea.

Dar destinul nu fusese crud cu mine; putea să-mĭ pun în aplicare planul pe care îl aveam de multă vreme de a vizita imensele uzine ale Chicago-luĭ și maĭ cu seamă acelea în care se tae zilnic miile de porcĭ crescuțĭ prin ținuturile vecine.

Aceste oxtraordinare stabilimente aŭ fost de o tristă actualitate anul acesta. Cine n'a citit în ziare sensaționalele destăinuirĭ în privința negustorilor otrăvitorĭ din Chicago? Nu ni s'a spus oare că în cutiile de conserve pe carĭ ni le vindeaŭ comercianțiĭ americanĭ, eraŭ de toate amestecurile, pînă și chiar carne omenească?.. Brr!. numaĭ gândul acesta ne face să ne înfiorăm!..

Trebue să mărturisesc că în timpul reședințeĭ mele la Chicago, n'am văzut nicĭ odată punându-se in cutiile de conserve... carne de om!.. Dar mi s'a părut că ceĭ zece miĭ de porcĭ carĭ sunt preparațĭ într'un mod mecanic în fie-care zi, nu eraŭ examinațĭ tocmaĭ cu multă atenție. Și lucrul acesta este foarte regretabil, foarte îngrijitor, dacă voim să ne aducem aminte de microbiĭ carĭ îĭ poartă într'însa carnea de porc, chiar după ce a fost friptă.

Orĭ cum însă, nu te poțĭ împiedeca de a nu rămânea uimit în fața instalațiilor acelor căsăpiĭ colosale. Gândiți-vă că în aceste abatoare sosesc în fie-care zi sute de miĭ de animale, carĭ sunt transformate fără întârziere în hrană pentru noĭ.

In «Stocks-Yards» sunt 400 kilometri de cale ferată pe carĭ circulă fără întrerupere miĭ de vagoane pline de animale.

Dar, să pătrundem în una din uzinele în carĭ se ucide; să urmărim o trupă de porcĭ grașĭ și bine dispușĭ, carĭ sunt condușĭ spre căsăpie.

De alt-fel, nu vom fi nicĭ odată singurĭ acolo; maĭ sunt și alțĭ curioșĭ condușĭ de către o călăuză plătită de direcția stabilimentuluĭ, care nu te lasă să vezĭ de cât anumite lucrurĭ.

Iată-ne acum într'un ascensor spațios urcând șeapte etaje. Porciĭ așteaptă într'o sală mare să le vie rîndul la tăiat; bietele animale ne primesc cu o salvă de... grohăiturĭ.

— La un porc totul servește, totul este întrebuințat, ne spune călăuza, în afară de grohăiturile sale sălbatice.

In sala de zlăturĭ zgomotul e și maĭ mare. O roată de fier foarte mare se întoarce de jur-împrejur, garnisită cu inele marĭ, așezate pe margine din distanță în distanță.

Roata aceasta servește pentru ridicatul și ucisul porcilor; e o priveliște în adevăr zguduitoare, dar și dezgustătoare în acelașĭ timp. Uniĭ dintre vizitatorĭ și maĭ ales vizitatoarele, nu pot suporta spectacolul și leșină.

Sărmanele animale, ghicind că ultimele momente li se apropie, scot niște strigăte teribile, ascuțite, insuportabile. E un adevărat infern!..

După ce aŭ fost ucișĭ prin ajutorul uneĭ țevĭ gigantice, porciĭ sunt precipitațĭ într'o imensă cuvetă plină cu apă clocotită.

E un procedeŭ foarte ingenios, un procedeŭ mecanic care îșĭ urmează cursul cu o regularitate matematică; dar nu e maĭ puțin drept că trebue să aĭ niște nervĭ de oțel pentru a suporta multă vreme un asemenea spectacol.

Din cuveta cu apă clocotită, cadavrul porculuĭ este apucat de roatele uneĭ mașinĭ și aruncat tocmaĭ în catul al doilea. In urmă trece din noŭ de-a lungul uneĭ țevĭ lungĭ; un șir de lucrătorĭ îl apucă, îl spintecă, îl curăță, îĭ tae capul, etc.... Toate operațiunile acestea sunt făcute cu o repeziciune surprinzătoare; trebue ca lucrătorul să fie de o abilitate desăvârșită pentru ca să poată lucra din fugă. In adevăr, porciĭ trec pe dinaintea lucrătorilor foarte încet, dar fără să se oprească.

După aceste operațiĭ porciĭ trec prin fața unuĭ funcționar al guvernuluĭ, care trebue să-ĭ examineze pentru a se asigura dacă nu cum-va sunt tuberculoșĭ. E de nevoe să spunem însă că inspectorul acesta nu-șĭ face datoria de cât de formă.

In urma inspecțieĭ, porciĭ trec în camerile frigorifere, unde staŭ timp de douĕ-zecĭ și patru de ore.

Niște afișe speciale lipite pe părețĭ recomandă lucrătorilor cea maĭ desăvârșită curățenie. Se putea alt-fel?..

Dar dacă nu v'a cuprins încă teama, să maĭ coborâm încă un etaj

Aicĭ se prepară pielea porcilor; mirosul e așa de puternic, în cât nu poțĭ întârzia multă vreme.

Să ne întoarcem acum la porciĭ carĭ ies din frigorifere. Eĭ intră acum în mâna «tăetorilor», lucrătorĭ foarte abilĭ, carĭ sunt plătițĭ cu câte 2 leĭ 50 ceasul de muncă. Oameniĭ aceștia despică porcul în părțĭ anumite, cu o regularitate și o exactitate aproape mecanică.

Am vizitat după aceea sălile unde se prepară jamboanele, sălile de afumat și acelea în carĭ se pun conservele în cutiĭ. Incă un etaj de coborât și nenorocitul porc va părăsi pentru tot d'a-una stabilimentul în care intrase viŭ cu o zi înainte. Dar vaĭ, în ce stare!..

In adevăr, în catul de jos se văd circulând numaĭ căruțe și vagonete.

Și pe când vagoanele sunt umplute cu cutiĭ de conserve într'o parte, prin cea-l'altă parte sosesc alte rînduri de porcĭ grașĭ și bine dispușĭ, carĭ vor urma acelașĭ drum!..

O!. omenire, marĭ și nenumărate sunt tainele tale!..

Dar vaĭ! Toată această carne așa de științific preparată, lucrată în niște condițiunĭ așa de curioase, lasă mult de dorit din punctul de vedere al calitățiĭ. Uniĭ negustorĭ iankeĭ, puțin scrupuloșĭ, întrebuințează și animalele bolnave; se pare chiar că în unele uzinĭ sunt sălĭ secrete în carĭ se repară cărnurile avariate. Bine înțeles că sălile acestea nu sunt arătate vizitatorilor...

Dar în acelașĭ timp ce progres al mecaniceĭ!..

— D-voastră, europeniĭ, n'avețĭ asemenea stabilimente!.. zic americaniĭ cu mândrie.

E drept; cu industriile sale colosale, cu trusturile, cu casele sale de câte douĕ-zecĭ de etaje, America nu este o țară frumoasă, dar aste o țară bizară, în care vechia rutină europeană se simte puțin cam încurcată.

Cu toate acestea să nu invidiăm americanilor atelierele monstre de la Chicago; să și le păstreze d-lor; noĭ să progresăm pe altă cale, maĭ estetică, dacă se poate.

Alexandru.

O apărare energică.—Lupta împotriva lupilor din Canada

Dacă lupiĭ aŭ făcut să se vorbească anul acesta despre dânșiĭ în Canada, trebue să atribuim faptul temperatureĭ prea riguroase a sezonuluĭ.

La câte-va leghe de Montreal, teribilele carnivore aŭ atacat în plină zi pe sătenii cari se duceaŭ în spre capitală.

Ziarele cari ne sosesc zilnic, sunt pline de fapte diverse cari ne arată că în timpul din urmă Canada a ajuns să nu mai aibă nimic de invidiat stepelor ruseştĭ, unde lupii fac atâtea isprăvĭ.

In ziua de anul noŭ, un canadian englez, numit Wilkens, hotărî să plece de timpuriŭ din satul sĕŭ, pentru a-şĭ petrece ziua la Otawa, în familia fiuluĭ sĕŭ.

De frică ca nu cum-va să piardă trenul, curagiosul octogenar refuză să mai aştepte câţĭ-va tovarăşĭ, carĭ aveaŭ de făcut şi dânşiĭ acelaşĭ drum, şi porni el singur, fără să uite a lua cu dânsul solida sa puşcă de vânătoare.

Mergea acum de vre-o treĭ sferturĭ de oră şi începuse să zărească în depărtare vârfurile clădireĭ găreĭ, când, din instinct, întoarse capul şi la o mică distanţă îndărătul luĭ zări o jumătate de duzină de lupĭ, carĭ veneaŭ în fugă.

Timp de câte-va momente bătrânul putu să se nutrească cu iluzia că lupiĭ alergaŭ la întâmplare şi că nu-l urmăreaŭ pe dânsul.

Incă un chilometru de drum maĭ avea de străbătut pentru a fi în deplină siguranţă, în localul găreĭ.

Zadarnică speranţă!.. Lupiĭ alergaŭ în spre dânsul. Două dintre bestiĭ se desliPiră din grupă pentru a-ĭ aţinea calea, tăindu-ĭ orĭ-ce retragere.

Jak Wilkens nu era însă omul care să-şĭ peardă cumpătul pentru aşa puţin lucru; ca toţĭ canadieniĭ carĭ se respectă, Jak fusese şi dânsul maĭ înainte vreme aventurier şi ştia de minune să mânuiască puşca.

Maĭ ştia din experienţă—pentru că era un profund cunoscător al vieţeĭ de câmpie—că în cazul acesta o fugă nu l'ar fi putut salva şi că prin urmare trebuia să se oprească şi să-şĭ apere pielea.

Dacă ar fi fost vorba despre aceĭ lupĭ de talie mică, carĭ mişună prin jurul satelor, Jak nicĭ nu le-ar fi făcut onoarea de a se opri; şi-ar fi continuat liniştit drumul şi s'ar fi apărat foarte bine, lovindu-ĭ cu patul puşteĭ.

Dar din nenorocire lupiĭ carĭ veneaŭ în spre dânsul eraŭ nişte lupĭ marĭ, cenuşiĭ, particularĭ ţinuturilor siberiene şi canadiene; bietul om ştia din experienţă cât de primejdioase eraŭ acele animale şi abia maĭ avu timpul să organizeze o mică apărare.

Din nenorocire Wilkens nu luase cu dânsul de cât două cartuşe; neglijenţă culpabilă dacă ne gândim la mica distanţă care era de făcut între sat şi gară: abia două leghe!..

Putea dânsul să se gândească oare că într'un spaţiŭ aşa de mic se va întâlni cu o haită de lupĭ?

Schimbându-şĭ direcţia, bătrânul se îndreptă spre un copac bătrân şi cioturos, care ar fi putut să-ĭ fie de oare-care folos. Tocmaĭ atuncĭ se auzi în depărtare fluieratul trenuluĭ care ar fi trebuit să-l ducă la Otawa, dacă blestemaţiĭ aceia de lupĭ nu i-ar fi aţinut calea.

Gândul acesta îl făcu să-şĭ peardă cumpătul şi uitând orĭ-ce măsură de prudenţă, îşĭ descărcă puşca asupra fiarelor, carĭ eraŭ acum la o mică distanţă.

De alt-fel bătrânul n'avu să-şĭ regrete furia. Unul dintre lupĭ fu grav rănit şi porni la goană de-acurmezişul câmpieĭ, urlând.

Tovarăşiĭ sĕĭ îşĭ opriră un moment elanul, timp pe care bătrânul îl întrebuinţă pentru a se apropia şi maĭ mult de copac.

La început se gândea să se agaţe de crengile copaculuĭ, lucru pe care dacă ar fi reuşit să l facă, s'ar fi putut considera pe jumătate salvat.

Dar bătrânul văzu îndată că întreprinderea aceasta ar fi fost bună pentru un om maĭ tînăr, nu pentru un bătrân ca dânsul de opt-zecĭ de anĭ!

Lupiĭ eraŭ prea aproape.

De alt-fel, primele ramurĭ eraŭ prea sus şi pentru ca să le ajungă, bătrânul ar fi trebuit să cuprindă trunchiul cu amândouă mâinele, prin urmare ar fi trebuit să-şĭ părăsească puşca.

Şi totuşĭ ce era de făcut? Lupiĭ se apropiaŭ din noŭ.

Bătrânul se hotărî să încerce urcarea fără să-şĭ părăsească puşca.

După o sforţare care era în adevăr prea mare pentru vrâsta sa, Jak Wilkens reuşi să atingă primele ramurĭ.

Tocmaĭ în clipa aceea un lup se repezise, gata să-ĭ apuce picioarele, carĭ se înălţaseră d'asupra. Un alt lup, maĭ fericit de cât cel d'întâiŭ, reuşi să-şĭ înfigă dinţiĭ în cizmele luĭ Wilkens.

Cât de mult regreta acum bătrânul că nu-şĭ părăsise puşca care îĭ îngreuia foarte mult mişcările!

In sfârşit, cu o sforţare supremă, Wilkens atinse ultima ramură. Era scăpat!..

In acelaşĭ timp alergaŭ în ajutorul sĕŭ şi funcţionariĭ găriĭ, carĭ auziseră prima detunătură.

Cu glontele care îĭ maĭ rămăsese, Wilkens făcu o victimă printre lupĭ.

După o emoţie atât de mare, după ce crezuse un moment că nicĭ odată n'avea să-şĭ maĭ revadă casa şi fiul din Otawa, bătrânul se văzu în fine definitiv salvat.

Acum se îndreptă spre Otawa, ducând ca trofeŭ pielea lupuluĭ pe care îl împuşcase.

A. L.

Un rege al aeruluĭ

Care dintre noĭ, contemplând, — fie sculptate pe vechile monumente, fie gravate în imaginĭ,—seniorii şi damele nobile a timpurilor trecute, urcaţĭ pe caiĭ lor de curse, ţinând în mână vulturul de vânătoare, n'a regretat acele timpurĭ apuse, cu siguranţa că în prezent n'ar maĭ putea admira un asemenea spectacol?

Şi totuşĭ, în unele ţinuturĭ ale Balcanilor se maĭ vânează şi astă-zĭ cu ajutorul vulturuluĭ.

Tot aşa se petrec lucrurile şi în Persia. Kirghijiĭ şi Başchiriĭ urmăresc aproape toate vânaturile, de la epure pînă la lup, cu ajutorul vulturilor. In India, tot cu ajutorul vulturuluĭ, se vânează prepeliţa şi alte păsărĭ. In Sahara chiar, Beduiniĭ se servesc de teribila pasăre rapace pentru a vâna gazela.

Perfecţionarea atât de prodigioasă în ultimul timp a armelor de foc a distrus la noĭ acest soiŭ de vânătoare şi ne-a făcut să credem că el ar fi dispărut de pretutindenĭ.

In timpurile maĭ vechĭ vânătoarea cu vulturiĭ era considerată ca ceva aristocratic; faptul acesta provenea maĭ cu seamă din pricina greutăţilor marĭ ale dresăriĭ.

Vultur de vînătoare, cu capuşon în cap.

Pentru a forma nişte bunĭ elevĭ, trebuiaŭ nişte profesorĭ şi maĭ bunĭ încă; de aceea era o plăcere de care nu se putea bucura toată lumea. Chiar printre nobiliĭ,—carĭ singurĭ aveaŭ dreptul exclu-

siv de vânătoare,—numaĭ senioriĭ ceĭ maĭ bogaţĭ puteaŭ cunoaşte bucuriile acestuĭ sport.

Natural că toţĭ vulturiĭ aŭ apucăturĭ vânătoreştĭ din instinctul lor; dar nu toate speciile de vulturĭ se pot educa. In epoca în care acest soiŭ de vânătoare era în floare, maĭ cu seamă vulturiĭ irlandezĭ eraŭ maĭ mult căutaţĭ de către amatoriĭ bogaţĭ.

Specia aceasta, care se poate lesne recunoaşte după penele sale albe, care o dată cu vârsta devin de un brun negricios, este originară din extremul nord al Europeĭ, Asieĭ şi Americeĭ. Rare orĭ se aventurează prin Germania de nord.

Cu toate acestea ceĭ maĭ bunĭ vulturĭ se găseaŭ în Ţările-de-jos. Satul Falkenswerth din Flandra nu era locuit de cât de crescătoriĭ de vulturĭ, carĭ se duceaŭ să-şĭ exercite meseria pe la diferite curţĭ princiare, în Orient maĭ cu seamă.

Vânătoarea cu vulturĭ nu este originară din Europa. Ea s'a născut în imensele stepe ale Asieĭ, într'un timp cu totul îndepărtat; de acolo s'a răspândit la celel'alte popoare.

Prin secolul al IV-lea şi-a făcut apariţia vânătoarea aceasta şi prin ţinuturile germanice. In timpul cruciadelor, maĭ ales, ea a luat o dezvoltare foarte mare.

Marele împărat Frederik Barbă-Roşie, care iubea vânătoarea tot aşa de mult ca şi războiul, a dus procedeul cu sine în Italia.

Impăratul Frederik al II-lea a trimes un hiuluĭ săŭ preţioasa carte pe care o compusese împreună cu fiul săŭ Manfred şi care era intitulată: «De arte venandi cum avibus» (Arta de a vâna cu ajutorul păsărilor).

Pînă la sfârşitul secoluluĭ al XVIII-a sportul acesta nu-şĭ pierduse nimic din splendoarea sa în Germania. Ţara, de alt-fel, rămăsese complect feudală şi în spirit şi în instituţiĭ.

Regele soldat, Wilhemn I, era şi dânsul vînător pasionat. Mariĭ războinicĭ sunt de obiceĭ marĭ vînătorĭ, saŭ maĭ bine zis, gustul de a omorî animale sălbatice, care vine cel d'întâiŭ, aprinde şi desvoltă gustul de a omorî oamenĭ în războae!

Cu toate că era de o economie straşnică, regele-soldat, ţinea la curtea sa crescătorĭ de vulturĭ, anume aduşĭ din Olanda.

Vînătorile organizate de către acest rege eraŭ nişte adevărate serbărĭ, la care toată aristocraţia îşĭ disputa favoarea de a lua parte.

Astă-zĭ, după un declin simţitor, se fac din noŭ în Germania, încercărĭ serioase pentru a se reinvia sportul acesta, care a fost distracţia cea maĭ iubită a mareluĭ Frederik Barbă-roşie.

Maĭ cu seamă, în Anglia, ţara sporturilor aristocratice, se fac serioase încercărĭ în acest sens.

Din timpurile cele maĭ vechĭ, pentru îmblânzirea vulturilor, s'a întrebuinţat un mijloc foarte simplu: ouăle de vultur eraŭ răpite din cuiburile lor magnifice, şi încredinţate spre clocire, unor... găinĭ!.

Vedeţĭ şi d-voastră ce înjosire, şi ce trădare în acelaşĭ timp!... Sărmana găină!... Tocmaĭ ea să dea viaţă fiinţeĭ aceleia, care maĭ târziŭ îĭ va fi duşman de moarte!. Multe ironiĭ are natura şi soarta vieţuitoarelor!

Vulturiĭ veniţĭ în lume prin paşnica cooperare a găinilor, se pot educa cu cea maĭ mare înlesnire.

In orĭ-ce caz, fără îndoială că ceĭ capturaţĭ din cuiburĭ, nu pot fi îmblânziţĭ, de cât cu mult maĭ multă greutate. Foamea însă, marele argument îmblânzitor, îĭ sileşte pe toţĭ să se supue şi să dea ascultare ordinelor capricioase ale omuluĭ!..

Prima mişcare cu care e deprins vulturul, este să stea pe mâna stângă a îmblânzitoruluĭ, fără a face vre-o mişcare; nu e nevoe să maĭ spunem că aripile pasărei rapace sunt legate, pentru că altfel, cu toate că a fost clocit de către o găină, prima mişcare a pasăreĭ ar fi să-şĭ ia zborul spre sferele senine, spre undele înalte şi libere ale aeruluĭ, unde aŭ predomnit părinţiĭ săĭ.

Vulturul se împotriveşte la început; teama, mândria, mânia, toate aceste sentimente inerente fireĭ sale, umplu inima prizonieruluĭ, şi foamea nu le poate învinge de cât cu greŭ.

Prima mişcare este cea maĭ grea. In urmă vulturul devine maĭ blând, maĭ ascultător; se pare chiar că se distrează în tovărăşia omuluĭ.

Ce frumoasă victorie pentru îmblânzitorul care a reuşit să facă dintr'o fiară rapace şi distrugătoare, un agent de vînătoare, care se înalţă cu mândrie în seninul atmosfereĭ, şi aduce la stăpân prada intactă, aşteptând cu încredere răsplata pe care o merită!

E o adevărată victorie a omuluĭ asupra naturei!

Pe lângă frumuseţa spectacoluluĭ, vulturul poate fi de un real folos pentru orĭ-ce soĭ de vînătoare. De aceia, cu bucurie privim încercările care se fac în diferite părţĭ, pentru introducerea din noŭ a acestuĭ soĭ de vînătoare.

Didi.

REGELE REVOLVERULUI

SCENE

DIN VIAŢA CĂUTĂTORILOR DE AUR

— Urmare —

Peste cincĭ momente, dormia adânc, cu pumniĭ strânşĭ, cu faţa plină de bucurie a omuluĭ care aşteaptă un viitor strălucit.

Atuncĭ Iohn, care de asemenea se cuibărise în culcuşul săŭ, se sculă încetişor, şi fără să facă cel maĭ mic sgomot, păşi în mijlocul cămereĭ lor improvizate.

După ce trase un moment cu urechia şi se asigură că tovarăşul săŭ dormia dus, ridică caseta în care eraŭ ascunse provisiunile şi scoase dintr'o gaură un sac de piele bine umplut. Sacul acesta trebuia să fie greŭ, judecênd după forţa pe care John o întrebuinţase pentru a-l ridica.

Bob dormia mereŭ. Atuncĭ John îşĭ luă carabina, cingătoarea cu cartuşe, îşĭ aruncă o blană pe umerĭ şi murmură ironic:

— La revedere, bătrânul meŭ frate; cred că acuma nu veĭ maĭ avea a te plânge că că n'am făcut lichidarea.

Ajuns afară, ridică sacul cu pepite pe umăr, şi se îndreptă spre campamentul pe care îl stabiliseră căutătoriĭ de aur la o oare-care distanţă.

Cu o zi maĭ înainte, sosise un căutător de aur, al căruia bagaj era încărcat pe o sanie trasă de cânĭ; John observase îndată echipajul acesta.

Hotărîrea de a rupe asociaţia cu Bob Sindleton o luase dânsul de maĭ multe zile, şi nu aşteptase de cât prilejul nemerit pentru a o pune în aplicare.

Sania necunoscutuluĭ constituia un mijloc de locomoţie foarte repede şi nesperat.

Iohn hotărî să nu lase a-ĭ scăpa o ocazie atât de frumoasă.

Cu cea maĭ băgare de seamă, John descărcă materialul de pe sanie şi înhămă câiniĭ.

După aceia se instală comod, şi aţâţă câiniĭ cu o lovitură puternică de biciŭ; sania plecă ca o săgeată, pe luciul gheţeĭ care acoperea solul cât puteaĭ cuprinde cu vederea.

Dar, pornind la drum, câiniĭ, veselĭ că eşiaŭ în sfârşit din neactivitatea în care stăteaŭ de două zile, lătrară cu putere, şi proprietarul lor se trezi din somn.

La strigătele luĭ, întovărăşite de câte-va focurĭ de carabină, întregul campament fu în picioare, şi porni în urmărirea hoţuluĭ.

Bob, trezit şi dînsul din somn de acest tumult, sări în sus.

La început îşĭ închipui că Iohn eşise şi dînsul să vadă ce se întâmplase, dar când află ce se întâmplase, o presimţire ciudată îl cuprinse. Numaĭ un singur

om putea fi autorul aceleĭ loviturĭ îndrăzneţe; şi omul acela era Iohn.

Ca un nebun, se reîntoarse în locuinţa lor comună şi când văzu că sacul cu aur lipsia de la locul luĭ, scoase un urlet sălbatic.

Iohn fugea în sanie; Iohn avea o distanţă bună înaintea luĭ.

Dar ce-avea a face! Bob avea să-l ajungă, saŭ dacă nu, avea să moară.

Cât aĭ clipi din ochĭ, îşĭ îmbrăcă cizmele sale marĭ, îşĭ luă carabina, şi o luă în goană de-alungul câmpieĭ de gheaţă, cu repeziciunea uneĭ săgeţĭ.

In unele momente, s'ar fi zis că Bob Sindleton avea să se prăbuşească într'un abis, atât de repede era viteza curseĭ sale, şi atât de numeroase eraŭ gropile şi hârtopurile pe care le întâlnea în cale. Si alerga mereŭ, fără o clipă de popas, din ce în ce maĭ repede. In zadar îĭ biciuia obrajiĭ vîntul de gheaţă, în zadar îĭ apăsa pieptul răsuflarea sa înfierbântată; Bob Sindleton nu voia să ştie de nimica; îşĭ întrebuinţa toată energia de care era capabil, şi înainta mereŭ.

Insfârşit, în depărtare zări un punct negru pe întinderea lucie a câmpieĭ de gheaţă, punct care se lămurea din ce în ce tot maĭ bine, şi care nu putea fi de cât sania luĭ Iohn.

Bob prinse curaj şi cursa îĭ deveni şi maĭ vertiginoasă încă.

Acuma câştiga mereŭ teren şi era sigur că dacă avea să maĭ poată continua cursa încă câte-va momente avea să ajungă sania.

Şi alerga, alerga mereŭ, apropiindu-se tot maĭ mult de trădător; acum sania se destingea foarte bine, şi Bob putea să-l vadă pe Iohn biciuindu-şĭ câiniĭ, care eraŭ sfârşiţĭ de oboseală.

Dar Bob era sfârşit şi dânsul de oboşeală şi o furie nebună îl cuprinse, când constată că era incapabil să maĭ înainteze.

Atuncĭ, o inspiraţie nebună îĭ ilumină spiritul: se opri, apucă carabina sa cu repetiţie, şi descărcă şease focurĭ, unul după altul.

Bob era un vînător foarte abil, şi n'avea obiceiul să-şĭ strice gloanţele pe vrăbiĭ; unul câte unul, ceĭ şease câinĭ, carĭ formaŭ echipagiul luĭ Iohn Fructury, căzură fulgeraţĭ.

— Ura! strigă Bob înveselit de acest spectacol, acuma îl am în mână.

Vorbea dânsul oare despre Iohn, saŭ despre sacul cu aur? Poate că şi despre unul, şi despre cel-l'alt.

Se avântă cu curaj înainte, sigur acuma că va putea să dea necredinciosuluĭ săŭ prieten, pedeapsa pe care o merita.

Dar Bob avea a face de astă-dată, cu un adversar pe care nenorocul nu-l surprindea aproape nicĭ odată; maĭ ales acuma, când perspectiva de a-şĭ vedea milionul răpit îĭ surescita imaginaţia.

Câiniĭ îĭ lipseaŭ; foarte bine!.. Avea să se serviască de vînt!.. Sania sa fu transformată în barcă, cât aĭ clipi din ochĭ. Un baston solid formă catargul, mantaua sa servi de pânză, şi barca astfel improvizată, începu să alerge furioasă pe luciul măreĭ de zăpadă.

Cu toate acestea Bob maĭ avea încă timpul să ajungă şi să apuce capătul uneĭ frânghiĭ care atârna îndărătul sănieĭ transformată în barcă.

Dar John băgă de seamă ce remorcă tîra în urma sa.

— Ei!.. bătrânul meŭ frate, murmură dînsul, n'aş voi nicĭ de cum să-ţĭ primejduesc într'o asemenea cursă nebună; de aceea, îţĭ voĭ spune la revedere!.

In acelaş timp tăiă frînghia, şi Bob căzu neînsufleţit la o distanţă enormă, zdrobindu-şĭ craniul de o stâncă de ghiaţă.

Şi ast fel, încă o dată, şi intr'un chip neîndoios, era făcută dovada că norocul iubeşte pe ceĭ îndrăzneţĭ.

John Fructury, care cu o seară maĭ înainte, nu era decât un biet nenorocit, devenise dintr'o dată unul dintre milionariĭ cu care aşa de mult se mândreşte democrata şi libera Americă.

CAP. XII.

In care se vede în ce împrejurărĭ se intâlneşte din noŭ Bob Sindleton şi John Fructury faţă în faţă şi care sunt împrejurările care urmează.

Era, la cercul internaţional, după masă.

Toţĭ aceia pe care marchizul de Talapra îĭ invitase în seara aceea, eraŭ reuniţĭ în bibliotecă, unde, într'un mod excepţional, se servise cafeaua.

Prin ferestrele deschise, sosiaŭ miile de zgomote nedesluşite ale echipagiilor care urcaŭ în trap spre parc.

In bibliotecă, comeseniĭ, cu creerul puţin cam încălzit de abundenţa vinurilor, fumaŭ în mijlocul uneĭ tăcerĭ pline de elocvenţă; eroul serbăriĭ, contele de Valaverde, deşerta cu un aer de religiozitate un pahar de şampanie.

Contele de Valaverde era un tip bizar şi impresionant.

Inalt, slab, uscăţiv, avea în figura sa ceva care aducea cu tipul luĭ don Quichotte. Mustaţa de asemenea aducea puţin cu caraghioasele apendice nasale ale ilustruluĭ cavaler medieval.

Ca semn particular şi caracteristic, pe care trebuiaŭ să-l înregistreze toate paşapoartele sale, contele de Valaverde purta o bandă de mătase neagră peste ochiul stâng. Afară de asta îĭ maĭ lipsiaŭ treĭ degete de la mâna dreaptă.

Aceste două infirmităţĭ nu-l puteaŭ împiedeca de a fi un om foarte elegant, şi cercul internaţional se mândria că-l poate număra printre membriĭ seĭ temporarĭ.

Când sosise în Paris, cu treĭ săptămânĭ maĭ înainte, precedat de o reputaţie datorită maĭ mult succeselor sale la joc, maĭ multe cercurĭ din Paris şi-l disputaseră.

Un om ca dînsul trebuia să redeştepte într'un mod fatal energia jucătorilor şi să-ĭ recheme de pe la staţiunile balneare, unde eraŭ împrăştiaţĭ.

De aceea noul venit, îndată ce descinse la hotel, fu obiectul celor maĭ înalte şi maĭ cordiale vizite.

El se hotărâse pentru cercul internaţional, a căruia reputaţie de ţinută ireproşabilă şi de excelentă bucătărie, trecuse oceanul.

Indată ce se răspândi vestea contele de Valaverde, fostul şef al revoluţieĭ victorioase din Paraguay, fusese prezentat la cercul internaţional, saloanele acestuĭ cerc se umpluseră de jucătorĭ. Somptuosul stabiliment cunoştea acum din noŭ nopţile pline de frigurĭ ale jocurilor celebre.

Reveni din noŭ serile, în care jucătoriĭ, după ceasurĭ întregĭ de perderĭ colosale, aşteptaŭ zoriĭ zileĭ, pentru a zice un etern adio pământuluĭ şi omenireĭ.

Antreprenoriĭ cercului se îngrăşaŭ de bucurie, căcĭ veniturile mergeaŭ crescând din ce în ce tot maĭ mult.

Contele se folosise de prilejul reîntoarcereĭ în Paris a prinţuluĭ de V***, pentru a organiza o mică serbare intima, în timpul căreia avea să fie prezentat prinţuluĭ.

Serbarea avu cea maĭ perfectă reuşită şi la cuvintele măgulitoare ale prinţului contele răspunse într'o franţuzească destul de corectă.

— Voĭ duce cu mine amintirele cele maĭ plăcute despre Franţa, şi maĭ cu seamă despre Paris.

Cine-va, din mulţime, se aplecă la urechea unuĭ vecin al săŭ, şi murmură cu o voce sarcastică.

— D. conte uită să adauge că duce cu sine şi o frumoasă legătură de bilete de bancă.

In adevĕr, am uitat să spunem, că d. conte de Valaverde avea un noroc nebun la toate jocurile; la bacara, la ecarté, la poker şi la orĭ care alt joc.

Uniĭ pretindeaŭ că era la mijloc maĭ mult oare-care abilitate a mâinilor, decât norocul; dar aceştia eraŭ jucătorĭ de cavaţĭ, şi se ştie că jucătoriĭ de specia aceasta sunt gurile cele maĭ rele.

Adevărul este că d. conte poseda toate calităţile cerute unuĭ adevărat jucător. Poseda un sânge rece admirabil, neîntrecut.

Perderile cele maĭ formidabile îl lăsaŭ cu totul nepăsător. Posesor al unor teritorĭ considerabile din Paraguay, teritoriĭ carĭ îĭ aduceaŭ nişte veniturĭ de miliardar, putea să-şĭ ofere luxul de a pierde o sută de miĭ de leĭ pe o singură carte.

De alt-fel, norocul sĕŭ obişnuit, norocul sĕŭ legendar nu întârzia de a-ĭ reveni şi câştiga în câte-va momente tot ce pierduse într'o oră de neşansă. In modul acesta câştigase la Montevideo, la Balisa, la Santander şi chiar în Havana

sume considerabile. Şi acum, de treĭ săptămânĭ de când juca la cercul internaţional din Paris, avea un noroc de necrezut. Avea să plece în adevĕr cu buzunarele umflate de bilete de bancă.

Din pricina aceasta se auzeaŭ prin unele părţĭ ale salonuluĭ oare-care murmure de supărare.

— Scumpul meŭ conte, zise de odată preşedintele clubuluĭ, nu abuzez prea mult de bunătatea d-voastră, rugându-vă să ne povestiţĭ şi nouă împrejurarea în care v'aţĭ pierdut cele treĭ degete?

Eroul zileĭ, plin de modestie, răspunse:

— Imĭ faceţĭ prea multă onoare, d-le marchiz; împrejurarea aceasta nu este de loc interesantă...

Fapta pe care am făcut-o eŭ atuncĭ, ar putea fi făcută de orĭ-care dintre soldaţiĭ d-stră francezĭ.

Printul interveni:

— Cu toate acestea, dacă nu credeţĭ că vă veţĭ obosi prea mult.

Contele de Valaverde se înclină, şi răspunse:

— Eŭ nu pot face alt-fel, de cât să vĕ satisfac dorinţa...

«Iată:

«Era în timpul revoluţieĭ celeĭ marĭ din Paraguay, pe la sfîrşitul anuluĭ 1895. Eram la proprietăţile mele din Culebra, când, pe neaşteptate, am primit o telegramă de la prietenul meŭ, Antoniu Pomerate.

«Mă înştiinţă că se pregătia o revoluţie şi mĕ întreba dacă aş fi dispus să mă pun în fruntea liberalilor din Paraguay.

Contele se opri un moment; dintre toţĭ auditoriĭ, prinţul era acela care îl asculta cu maĭ multă atenţie.

«Eŭ, continuă dînsul, mă războisem aproape pretutindenĭ, şi căpătasem în noul continent, reputaţia unuĭ bun om de arme.

«Cele treĭ degete, care-mĭ lipsesc de la mână, le-am perdut în timpul unuĭ asalt teribil; un soldat mi le-a tăiat cu o lovitură de sabie.

«Bietul om a căzut fulgerat de glontele revolveruluĭ meŭ, dar şi eŭ am rămas numaĭ cu două degete.

«Nu e vorbă, tovarăşiĭ meĭ mĭ-aŭ făcut în urmă o manifestaţie entuziastă... Am fost purtat în triumf!..... Şi-apoĭ, poate trăi cine-va foarte lesne, şi numaĭ cu şeapte degete la mâinĭ, în loc de zece.

«Trebue să recunosc însă, că lovitura de sabie a soldatuluĭ a fost bine îndreptată...

— Eŭ credeam că povestea aceasta este cu mult maĭ simplă, întrerupse prinţul, cu cel maĭ mare sânge rece. Auzisem vorbindu-se despre un oare-care cufăr.

Contele de Valaverde tresări şi se îngălbeni de moarte.

— Da, domnilor, continuă prinţul auzisem vorbindu-se despre un cufăr, în care d. conte de Valaverde avusese imprudenţa de a-şĭ introduce mâna. S'a întâmplat însă ca lada aceasta să fie înzestrată cu un oare-care mecanizm secret, pe care d. conte nu-l cunoştea.

— Insolentule! strigă contele, ridicând palma.

Toată lumea era emoţionată. Numaĭ prinţul rămăsese nepăsător. El îşĭ ţinea mâna dreaptă fixată în buzunarul haineĭ, şi-şĭ ţinea privirea fixată mereŭ asupra d-luĭ conte.

— Haide, d-le Iohn Fructury, continuă prinţul, destul atâta comedie... A sosit vremea să-ţĭ recunoştĭ amiciĭ de odinioară.

In acelaş timp, îşĭ smulse peruca care-ĭ acoperea craniul; atuncĭ apăru figura roşiatică a luĭ Bob Sindleton.

— Bob! strigă cel-l'alt, cu vocea gâtuită.

— Da, frate, eŭ sunt; poliţia din New-York, al căreia agent secret sunt, m'a însărcinat să...

Dar Bob n'avu timpul să sfârşească.

O detunătură izbucni, urmată aproape îndată de alta.

Contele şi prinţul, adică, maĭ bine zis vechile noastre cunoştinţe, Iohn Fructury şi Bob Sindleton, se rostogoliră la pământ, într'un lac de sânge.

O dezordine teribilă se produse în hotel.

Iohn Fructury, lovit în inimă, murise instantaneŭ; invitaţiĭ aceluia care îşĭ spunea contele de Valaverde putură să-l vadă pe Bob Sindleton, care maĭ avea încă, o scânteere de viaţă, ridicându-se într'un cot şi murmurând cu vocea stinsă.

— Mor... Cu ştrengarul acesta, ar fi trebuit să fiŭ maĭ cu multă băgare de seamă.

In cuvintele nenorocituluĭ era maĭ multă duioşie de cât ură.

— Da, frate Iohn, era scris că vom face marea călătorie împreună... Eŭ maĭ întârziĭ puţin, pentru a povesti d-nilor acestora.

Bob nu putu să sfârşească; cu ultimul cuvânt pe care-l pronunţase, îşĭ dădu şi ultima suflare.

Ast-fel fură uniţĭ şi în moarte, aceia carĭ fuseseră atât de uniţĭ în aventurile vieţeĭ.

Işĭ făcuseră eĭ singurĭ dreptate.

— SFÂRŞIT —

Un palat din Ialta

Coasta de azur rusă

Când ne vorbeşte cine-va despre Coasta de azur, avem îndată viziunea uneĭ ţărĭ feerice, cu o vegetaţie luxuriantă, cu un soare mereŭ arzător, cu o mare mereŭ albastră. Fără de voe, numirĭ ca Nisa, ca Menton, ca Monte-Carlo şi Cannes, ne vine pe buze. In acelaş timp nu ne putem opri, par'că un sentiment de invidie pentru oameniĭ aceia fericiţĭ, carĭ se încălzesc mereŭ la soare, pe când noĭ înotăm în noroĭ şi îngheţăm de frig.

Franţa nu este singura ţară care posedă o coastă de azur. In Rusia, ţara cu climatul aşa de riguros, există de asemenea un colţ fermecător, în care oameniĭ bogaţĭ, — clasele înalte ale socie-

tăţeĭ maĭ ales— găsesc un refugiu împotriva frigului. Ţinutul acesta privilegiat se găseşte în Crimeia şi se întinde de la baia Aluşta, până la Balaklava.

Un soare de aur, un cer de opal, o mare de azur; maĭ încolo, un punct alb care se desemnează lămurit pe fondul acesta magic; capul Fiolente.

Indărătul nostru, un şir de coline, învăluite într'o lumină albastră, nesigură, plutitoare, Jaila Dagh cu munţiĭ Pietriĭ şi Taşir Dagh. Pretutindenĭ florĭ şi verdeaţă.

In faţa acestuĭ decor de colorĭ strălucitoare, călătorul se simte cuprins de o fericire dulce, şi absoarbe încetinel aerul parfumat, care îl îmbată.

Iată maĭ întâĭ Balaklava, în fundul uneĭ biĭ elegante. Imprejurimele maĭ cu seamă, sunt fermecătoare; ţinutul este cât se poate de pitoresc, păduricele, colinele, câmpiile se întretae la fie-care pas.

Din timp în timp străbatem satele tătare.

In faţa caselor lor joase, femeile alimentează samovarul; icĭ o turmă de mieĭ este păzită de un cioban tînăr, care scoate dintr'un fel de flaut particular. nişte sunete de o dulceaţă infinită.

Suntem acuma la o altitudine de 900 de metri; jos, marea se zdrobeşte de stâncele Foros, şi valurile albastre ţâşnesc spumegânde.

Drumul este încadrat de o vegetaţie tropicală: florĭ roşiĭ, florĭ albe, florĭ verzĭ, se amestecă de la o laltă, cu foile de un verde intens, bogat, sănătos

Maĭ încolo, iată şi Alupka; casele sunt maĭ drăguţe ca orĭ unde. Aproape toate aŭ terase cu florĭ splendide, în care locuitoriĭ leneşĭ îşĭ fac cu poftă siesta întinzându-se la soare.

Vegetaţia temperată se amestecă cu vegetaţia equatorială, şi în aer se înalţă nişte parfumurĭ în adevĕr îmbălsămate.

Castele vesele, ascunse sub frunzişurĭ, răsar pe icĭ, colea, ca nişte arătărĭ magice, făcându-te să te opreştĭ în loc.

Sosim la Livadia, apoĭ la Ialta, altă staţie favorizată, supranumită cu drept cuvânt Nisa Rusieĭ.

Ţara aceasta de visurĭ se continuă încă până la Billa şi Dranandra, unde ţarul şĭ-a construit un foarte frumos castel.

Ajungem în sfârşit la Aluşta, punctul terminal al coasteĭ de azur ruseştĭ. Aluşta este ascunsă între pădurĭ de pinĭ şi de cipri, în care vizitatoriĭ se adăpostesc de razele prea ferbinţĭ ale soareluĭ. Pe când sus, în platourile norduluĭ, miĭ de mizerabilĭ rătăcesc fără adăpost şi mor de frig.

Emil

INTR'O ŢARĂ REVOLTATĂ

Ocupaţia americană in Cuba

Să fie un bine oare?.. Să fie un rău?

Evenimentele carĭ s'aŭ desfăşurat în Cuba, nu ne interesează de cât într'un mod indirect; dar suntem în drept să ne întrebăm dacă Americaniĭ, ocupând din noŭ vechea colonie spaniolă, aŭ lucrat pentru binele Cubanilor, saŭ numaĭ pentru a 'şĭ satisface propriile lor interese.

Aceste două ipoteze sunt de mare interes şi merită să fie examinate.

Cititoriĭ noştri cunosc istoricul revoluţieĭ, care s'a terminat prin demisia generaluluĭ Palusa şi prin debarcarea trupelor americane în principalele porturĭ ale insuleĭ.

E lucru necontestat că mare parte dintre cubanĭ sunt satisfăcuţĭ de regimul stabilit. Fără îndoială însă, că partidul de la putere a falsificat alegerile generale.

Dar care este oare ţara constituţională, în care să nu se practice candidatura oficială?

Este în adevĕr o singură ţară în care lucrurile staŭ alt-fel, dar numaĭ una singură: Anglia.

Numiţi-mĭ încă una, dacă maĭ cunoaşteţĭ.

Fără îndoială că cetăţeniĭ cubanĭ nu cereaŭ alt-ceva de cât să poată trăi în pace, pentru a putea repara dezastrele provocate de zece anĭ de războae civile.

Dar o bandă de politicianĭ, nemulţumiţĭ de a vedea toate sinecurile în mâinile partiduluĭ de la putere, începu o agitaţie, care degeneră repede într'o revoluţie armată.

Şefiĭ revolteĭ se purtară în interiorul insuleĭ, ca într'o ţară cucerită. Caĭ, provizií, muniţiĭ de războĭ, fură rechiziţionate de către locuitorĭ. Aveaŭ să înceapă din noŭ oare, grozăveniile războiuluĭ de zece anĭ?

Americaniĭ aŭ fost primiţĭ ca nişte salvatorĭ; şi de fapt, de când stăpânesc eĭ insula, lucrările s'aŭ reînceput aproape în toate marile plantaţiĭ. Poporul respiră.

Rămâne acum de ştiut, dacă nu cum-va, Statele-Unite aducênd un serviciŭ poporuluĭ cuban, s'aŭ lăsat călăuzite în primul rând de către interesele lor personale?

La întrebarea aceasta, trebue să răspundem afirmativ.

Nu cred că Americaniĭ să se gândească a anexa insula, de şi proiectul acesta ar avea foarte mulţĭ partizanĭ la New-York; dar probabil că insula va avea soarta Tunisieĭ, adică va deveni un protectorat american.

Spre fericirea saŭ spre nenorocirea sa, Cuba ocupă o poziţie strategică de primul ordin, de vreme ce comandă marilor căĭ de comunicaţie, dintre cele două Americĭ pe de o parte, dintre golful Mexic şi Europa, pe de altă parte.

Importanţa aceste poziţiĭ va creşte din an în an, odată cu deschiderea canaluluĭ de Panama.

Fortăreţe puternice stabilite în Cuba, ar putea fi de mare folos în caz de războiŭ.

Să presupunem că peste cât-va timp un războĭ ar izbucni între Germania şi Statele-Unite, lucru care se poate foarte bine întâmpla.

Cuba rămasă liberă, Germania şi-ar constitui îndată acolo o puternică şi permanentă bază de operaţie.

Se vede prin urmare că Statele-Unite, prin însăşĭ orientarea politiceĭ lor, sunt silite a pune mâna pe Cuba, sub formă de posesiune, saŭ sub formă de protectorat.

Dar orĭ-cum se va face această luare în stăpânire, se vor ridica puternice protestărĭ. Americaniĭ aŭ făgăduit solemn să-şĭ retragă trupele, îndată ce poporul îşĭ va fi dat un noŭ guvernământ.

Făgăduiala aceasta este primită cu neîncredere, maĭ cu seamă printre liberalĭ, carĭ aŭ fost provocatoriĭ recenteĭ revoluţiĭ.

Eĭ aŭ început de pe acuma să trezească în Cubanĭ ura în contra năvălitorilor.

Avem sub ochĭ un exemplar al ziaruluĭ «Lucha», organ al partiduluĭ liberal progresist. Ziarul acesta conţine un articol al d-luĭ Juan Gomez, leaderul cubanilor de rasă neagră, care ameninţă pe americanĭ cu o nouă revoluţie, dacă nu se vor grăbi să-şĭ retragă trupele.

In acelaş timp, aproape, la o întrunire publică, generalul Linez de Castillo, care se bucură de o mare popularitate, declara în mijlocul aplauzelor sgomotoase ale asistenţeĭ:

«Americaniĭ apasă asupra noastră ca un blestem».

In aerul Cubeĭ suflă, fără îndoială, vânturĭ de revoltă, carĭ maĭ curând saŭ maĭ târziŭ, îşĭ vor găsi o întrupare.

Cristian.

Reînvierea Druizilor

Cezar, în ale sale «Comentariĭ asupra războiuluĭ galic», ne spune că triburile galice eraŭ împărţite în treĭ caste: războiniciĭ saŭ nobiliĭ, preoţiĭ saŭ druiziĭ, şi poporul de rând compus din agricultorĭ şi păstorĭ, carĭ prin munca sa, nutrea cele-l'alte două clase.

Acestea din urmă trăiaŭ într'o stare continuă de duşmănie, şi'şĭ disputaŭ stăpânirea plebeĭ. Lucru curios: clasa războinicilor se supuse maĭ repede Romanilor, de cât clasa preoţilor.

Druiziĭ stârneaŭ mereŭ nişte revolte teribile în potriva învingătorilor, şi Ro-

Druiziĭ moderni în mijlocul unei serbărĭ.

manii nu scăpară de dânşiĭ, de cât esterminându-ĭ complect.

Aceia dintre druizĭ care scăpară de urmărirele sângeroase ale Romanilor, se refugiară în Marea-Britanie, unde carta lor era înfiinţată de multă vreme. Se ştie că eĭ constituiseră o erarchie şi un învĕţământ. Invĕţământul acesta era numaĭ oral; druiziĭ respinseseră orĭ-ce sistem de scriere.

Cezar afirmă că această clasă de preoţĭ făcea sacrificiĭ omeneştĭ; după spusa sa, istoriciĭ aŭ repetat ocuparea. Romaniĭ aveaŭ interes să prezinte cartea pe care o persecutaŭ, sub cel maĭ odios aspect.

Religiunea acestor preoţĭ consta în personificarea zeificată a tuturor forţelor, a tutulor fenomenelor natureĭ de aceia, preoţiĭ păgânizmuluĭ roman, nu găsiră mare deosebire între religia lor şi religia galilor. Nu rămânea de cât să se facă o substituire de nume.

Druiziĭ refugiaţĭ în Marea-Britanie, părăsiră provinciile de la sud, unde Romaniĭ începuseră să-ĭ ajungă din urmă, şi se refugiară maĭ în spre nord, saŭ în Irlanda.

Eĭ se perpetuară prin instituţia barzilor saŭ poeţilor cântăreţĭ. Religia creştină îĭ persecută la rândul eĭ. Ultimiĭ barzĭ dispărură repede lăsând din loc în loc urmele panteizmuluĭ druidic.

In Marea-Britanie s'aŭ născut druiziĭ, acolo aŭ murit dânşiĭ şi tot acolo reînvie în zilele noastre.

Reînvie cu erarhia lor întreagă şi se pare ce aŭ devenit destul de numeroşĭ, de vreme ce, vara aceasta, în templul de la Stoehenge, aŭ celebrat în numĕr de 700, riturile cultuluĭ lor.

Templul de la Stoenhenge, despre care, s'a maĭ vorbit şi altă-dată în coloanele ziaruluĭ nostru, a fost indicat de către un popore care profesa cultul soareluĭ. Oare din cultul acesta s'a născut religia druizilor?... Chestiunea aceasta arzătoare, a rĕmas până acuma fără răspuns.

In luna August, aŭ început să fie clădite în câmpia care înconjora templul, colibe marĭ în care veniră să se îngrămădească oamenĭ în costumul de călătorĭ.

Populaţia de prin împrejurimĭ, care se adunase pentru a contempla bizarul spectacol, văzu eşind din corturile acestea, nişte oamenĭ îmbrăcaţĭ în nişte haine lungĭ, grave, cusute cu semne cabalistice.

Oameniĭ aceştia purtaŭ toţĭ bărbĭ falşe, foarte lungĭ şi multicolore, eĭ mergeaŭ încet şi maestos ţinând nişte bastoane, lungĭ în mână şi cântând nişte imnurĭ bizare, pe nişte melodiĭ şi maĭ bizare încă.

Eraŭ druiziĭ reînviaţĭ; eĭ înconjuraŭ pe marele lor pontifice şi colegiul sĕŭ de marĭ preoţĭ.

Pontificele suprem purta o barbă albă maĭ lungă de cât toţĭ şi în mână avea un soĭ de halebardă impozantă. El se opri în curând în faţa unuĭ altar, în care ardea nişte spirt figurând focul sacru, şi pronunţă o cuvântare foarte călduros primită.

Printre rochiile lungĭ, preoţeştĭ, apăreaŭ şi uniĭ bărbaţĭ îmbrăcaţĭ în redingotă, cu pieptul acoperit de decoraţiĭ şi eşarpe.

Se proceda la recepţia în ordin a douĕzecĭ şi douĭ de noviciĭ, printre care era şi sir E. Hutropus, proprietarul loculuĭ pe care era zidită catedrala.

Această reconstituire a casteĭ druide, e maĭ mult un fel de fantezie.

Oameniĭ care 'şĭ permit luxul de a o face, aŭ maĭ mult în vedere scopurĭ de bine facere; şi de aceia, înainte de a exprima cea maĭ mică critică împotriva gustuluĭ lor, trebue să le rĕmânem recunoscătorĭ şi să le mulţumim.

Vetor.

ARCHIPELAGUL MONŞTRILOR

ROMAN DE AVENTURI

DE

LOUIS BOUSSENARD

PRIMA PARTE. — **Doamna Ionas**

CAP. I.

Vizitarea unuĭ vas de plăcere.—Mirarea unuĭ tânăr care nu prea are obiceiul să se mire. — O plecare care ar semăna maĭ curând cu o înmormîntare.—Vasul Morgan şi echipagiul sĕŭ.— Superstiţia numĕruluĭ 13.--Viaţa pe iachtul unuĭ miliardar. — Strâmtoarea Torrès. — Moarte subită? — Asasinat?

Inhămat cu douĭ caĭ superbĭ, un echipagiŭ de mare ţinută se oprise pe cheiul «Barm Cove» în Sydney.

Treĭ adolescenţĭ— nişte copiĭ am putea spune —se coborîră repede din trăsură. Maĭ întâĭ, o fată frumoasă, de vre o cincĭ-spre-zece anĭ, apoĭ douĭ tinerĭ, care puteaŭ să aibă câte şeapte-spre-zece anĭ.

Alb ca o lebădă, strălucitor de aur ca o pagodă, graţios şi robust ca un torpilor de ocean, un iacht splendid era cantonat în cheĭ.

Unul dintre ceĭ douĭ tinerĭ, care avea privirea lucitoare de inteligenţă şi pe a căruia figură vedeaĭ îndată un caracter hotărît, zări îndată iachtul, şi fără să-şĭ oprească admiraţia pe care i-o stîrnia această privelişte, exclamă în limba franceză, cu vocea curată şi vibratoare:

— Ah! ce frumos vas, amiciĭ meĭ!.. ce frumos vas!..

— Voeştĭ să-l vizitezĭ? întrebă tovarăşul sĕŭ, rîzînd.

— Mĕ maĭ întrebĭ dacă voesc!..

— Din întâmplare, sunt prieten cu căpitanul.

— Să mergem atuncĭ numaĭ dacă nu cum-va miss Nelly are de făcut vre-o obiecţiune.

— Dar eŭ mă învoesc cu cea maĭ mare bucurie!.. zise la rîndul eĭ, tînăra fată.

Şi ceĭ treĭ vizitatorĭ, fără să maĭ stea la îndoială, se apropiară şi trecură pe puntea vasuluĭ.

Un ofiţer îĭ vĕzu, se apropie de eĭ, şi-ĭ salută surâzând:

— Miss Nelly—zise dînsul — vĕ rog să primiţĭ respectuoasele mele omagiĭ.

— Bună ziua, domnule Harry.

— Bună ziua, căpitane Harrisson!.. Dă-mĭ voe să-ţĭ prezint pe cel maĭ bun prieten al meŭ... un francez din Paris, D. Totor, cel maĭ sincer şi maĭ vesel tovarăş pe care l'ar putea avea cine-va vre-o dată.

— Toate complimentele mele, domnule. Fiĭ bine venit pe bordul acestuĭ vas.

Işĭ strînseră mâinele prieteneşte şi căpitanul adăugă:

— Domnişoară, domnilor, sunteţĭ aci ca la d-tră acasă.

— Atuncĭ, ne vom apuca să vizităm vasul, zise Totor.

— Cum veţĭ voi!.. răspunse ofiţerul depărtându-se, cu discreţă.

Tînărul care răspundea la numele de Harry, se îndreptă spre scara cea mare, coborî treptele, deschise o uşă şi zise:

— Iată apartamentele.

In faţa luxuluĭ nemaĭ pomenit, care se oferia privireĭ sale, Totor ridică mânele într'un gest de uimire şi exclamă:

— D-zeule!.. Cât e de frumos!.. O adevĕrată minune, ca în «O mie şi una de nopţĭ»; un palat feeric, ca în poveştĭ.

— Ţi se pare?

— Cum asta: «mi se pare»?.. Dar nu vezĭ că am rămas încremenit pe loc şi că nu maĭ găsesc cuvinte pentru a'mĭ striga admirarea?

«A!.. ştiŭ că proprietarul acestuĭ capo-d'operă nu e un om care îşĭ perde timpul în zadar!..

«Şi când mă gândesc că eŭ, am rămas de atâtea orĭ uimit în faţa vaselor noastre franceze! Dar în comparaţie cu vasul acesta, cele maĭ frumoase dintre ele, rămân cu mult în urmă.

«Oh!.. ce iact, minunat!.. Multă vreme voĭ rămânea cu gândul la dînsul.

Şi Totor, extaziat, contempla sala de mâncare, cu masa eĭ masivă de lemn de trandafir, cu zidurile eĭ, în care cedrul roşiu, tekul, abanosul şi lămâiul, eraŭ încrustaţĭ într'un mod atât de feeric, ornamentaţĭ cu drugĭ de aur, cu trofee, cu cristale, cu argintăriĭ...; contempla salonul, cu covoarele, cu picturile, cu pianul sĕŭ; contempla oglinzile, florile, aparatele electrice, sculpturile.

Prietenul sĕŭ şi tînăra fată, rîdeaŭ de această uimire, care de altmintrerĭ era foarte legitimă, pentru că vasul acela era în adevĕr unul dintre cele maĭ minunate specimene de architectură nautică.

Câte-va momente trecură, când de o dată, parizianul auzi un sgomot care i se păru bizar. El sări în sus şi exclamă:

— Pe onoarea mea!.. S'ar zice că vasul s'a pus în mişcare!.. Ia să vedem ce să întîmplă!

Şi urmat de tovarăşiĭ săĭ, care rîdeaŭ ca nişte nebunĭ, urcă treptele în fugă, patru câte patru, şi se opri pe punte, uimit.

Vasul se pusese în mişcare; oamenĭ alergaţĭ din toate părţile, se îngrămădiseră pe cheĭ, strigând «ura»!

O şuerătură puternică despica aerul. Sirena mugi. Căpitanul se aplecă înainte şi strigă cu vocea puternică:

«Go ahead!»

Valurile spumegaŭ în urmă; ca o gigantică pasăre de mare care se pregăteşte să-şĭ ia zborul, iachtul se înfioară, ca şi cum ar fi făcut o sforţare prea mare.

In acelaş timp, douĕ ghiulele de tun detunară, şi stindardul Statelor-Unite fâlfâi cu mândrie îndărăt.

— Nu m'am înşelat, murmură Totor, cu vocea tremurătoare de emoţie; vasul s'a pus în mişcare... Am plecat!..

«E o plecare ca în balade, nu e aşa?

— Ca în balade, dacă voeştĭ, răspunse Harry, cu un ton enigmatic.

Vasul luneca acum repede pe valurĭ; soarele îşĭ scălda razele sale multicolore asupra valurilor, asupra munţilor, asupra pădurilor, asupra caselor, asupra întreguluĭ decor feeric în care se odihneşte în pace Regina Australieĭ.

De treĭ orĭ, stindardul înstelat se apleacă în faţa cuirasatelor din port; vasele de războiŭ răspundeaŭ la salut, pe când de pe cheĭ, care rămăsese acum în urmă, departe maĭ veneaŭ încă urale entusiaste şi puternice:

— Ura!.. ura!.. Noroc «Morgau!..»

«Morgan» for ever!.. ura!.. Morgan for ever!..»

Totor deosebi numele acesta, şi cu o spaimă şi maĭ mare încă, adăugă:

— Oameniĭ aceştia strigă: «Morgan!» Dar acesta este numele vasuluĭ tĕŭ.

— Şi vasul însuşĭ!..

— Eŭ îl credeam în America!..

— A sosit în Australia, şi acum e în serviciul tĕŭ!..

— Aşa dar, patronul şi amiralul... eşĭ tu!..

«Vasul acesta, care n'are păreche în lume, este proprietatea ta!..

— Proprietatea mea şi a ta...; este vasul nostru şi suntem liberĭ să mergem cu dânsul unde vom crede de cuviinţă!..

— Ah!.. mi se pare că mĕ voiŭ îmbolnăvi de bucurie!..

— Pentru un lucru aşa de mic!..

— Aşa dar, noĭ suntem acum pe drum, serios?

— Cât se poate de serios!.

— Dar nu mi-am luat rămas bun de la părinţiĭ tăĭ.

— In anumite împrejurărĭ, intenţia valorează cât şi fapta.

— N'am trimes veste nicĭ părinţilor meĭ, la Paris, în strada Montmarte.

— Le-am trimes eŭ în locul tĕŭ, o telegramă lungă, pe care am semnat-o Totor.

— Şi răspunsul?

— Trebue să fi sosit pe bord înaintea noastă... Iată!..

Un lacheŭ în haine negre înainta, purtând o hârtie pe o tavă de argint.

Parizianul ceti adresa:

— Totor, iachtul Morgan, Sydney, Australia.»

El desfăcu hârtia și străbătu rândurile în o privire:

— Scumpul nostru copil, călătorie bună. Complimente familieĭ Stone. Te sărutăm cu drag, mama ta și eŭ. Friquet.

Cu ochiĭ umezĭ de lacrimĭ, cu buzele întredeschise într'un surâs fericit, Totor strânse mâna tînăruluĭ săŭ prieten și adăugă:

— Ah!... dragul meŭ tu eștĭ idealul prietenilor... Iţĭ mulţumesc din toată inima.

«Și-apoĭ, știĭ că eștĭ uimitor!.. Te gândeștĭ la toate... Așa dar părinţiĭ meĭ la o distanţă de maĭ bine de patru miĭ de leghe, știaŭ de plecarea mea, maĭ înainte de a ști eŭ însumĭ.

— Era o surpriză pe care ţi-o pregăteam.

— O adevĕrată surpriză... Dar acum explică-te puţin... Să vedem și noĭ despre ce e vorba?

— D-le Totor, întrerupse cu răutate, tînăra fată, ia seama!.. Fratele meŭ va începe un discurs lung... Știĭ că un American poartă în tot-d'a-una cu dânsul un mic săcușor cu elogvenţă, gata să facă explozie...

— Dar tocmaĭ lucrul acesta îl voesc și eŭ, miss Nelly!

«Haide, dragul meŭ, poţĭ să vorbeștĭ în voe.

— Maĭ întâiŭ de toate să ne așezăm unde-va maĭ comod.

Și după ce luară loc toţĭ treĭ in niște fotoliĭ legănătoare, Harry începu să vorbească în timp ce iachtul străbătea încetișor imensa bae Port-Jackson:

— Eĭ bine, iată... Tatăl meŭ, d. Stone, regele lîneĭ, recunoscând serviciile pe care mi le-aĭ adus, și care, după părerea mea sunt maĭ mult de cât imense...

— Oh!.. imense...

— Fără îndoială...

«Spuneam decĭ, că tatăl meŭ voia să-ţĭ arate recunoștinţa sa.. Atuncĭ s'a gândit că ar fi bine să-ţĭ dea dânsul mijloacele de a-ţĭ termina într'un mod maĭ ușor și maĭ confortabil, călătoria ta în jurul lumeĭ.

«In scopul acesta, a trimes aicĭ vasul «Morgan», care era la San-Francisco.

Prin urmare călătoria noastră este asigurată...

«Cât despre banĭ, tatăl meŭ a fost foarte prevăzător... Caseta iachtuluĭ cuprinde în numerar suma de treĭ sute de miĭ de dolarĭ.

— Drace!... Un milion și jumătate de francĭ în stăpânirea noastră!..

«Știŭ că e darnic, tatăl tăŭ!..

— Un adevĕrat tată american..

«Știind că dolarul este cheia războaelor și a călătoriilor tatăl meŭ, în afară de suma pe care mĭ a dat-o în numerar mĭ-a deschis un credit ilimitat pentru toate stabilimentele financiare din cele două emisfere. El a sfârșit cu următoarele vorbe:

— D. Totor, care a făcut din tine un bărbat, și pe care-l iubesc ca pe copilul meŭ... nu poate să călătorească singur... Intovărășește-l și tu!... Duceţĭ vă prin toate părţile, cheltuiţĭ fără să număraţĭ, și spune d luĭ Totor că-ĭ vom rămânea tot-d'a-una îndatoraţĭ.

«Atuncĭ sora mea Nelly a manifestat intenţia formală de a veni și ea cu noĭ... In tot timpul zboruluĭ nostru de-a curmezișul lumeĭ, se va adăuga prin urmare și graţia sa femenină.

«Vom călători toţĭ treĭ, și vom călători ca niște miliardarĭ.

«Iată, scumpul meŭ Totor, aceasta este toată esplicaţia.

«Acuma, îmĭ veĭ maĭ ţinea în nume de răŭ, răpirea pe care am efectuat-o?

— Merinos!.. tu eștĭ un adevĕrat american și te porţĭ cu mine ca un adevĕrat frate...

— Nu sunt oare fratele tăŭ?..

«Acuma, să-mĭ daĭ voe să-ţĭ prezint în bloc vasul «Morgan» și personalul săŭ.

«Opt sute de tone și o mie două sute de caĭ!... Goeleta cu treĭ catargurĭ.., opt-spre-zece nodurĭ pe oră...

«Două-zecĭ de mateloţĭ de elită și opt oamenĭ pentru marină, un doctor pentru bolnavĭ... Ca comandant, cel maĭ bun căpitan al marineĭ americane... Pentru serviciul nostru, douĭ bucătarĭ, douĭ lacheĭ și o cameristă pentru sora mea.

«Avem pe bord două tunurĭ Maxim, cincĭ-zecĭ de carabine Winchester și o sută de revolvere Colt; maĭ avem săbiĭ, cuţite, topoare... toate acestea pentru domniĭ piraţĭ. Maĭ avem și o duzină de puștĭ de vînătoare.

«Apoĭ, haine, cărţĭ, medicamente, aranjamente, pentru cazul când ne va veni vre-o dată gustul să călărim...

«Eĭ bine, scumpul meŭ Totor, ce crezĭ tu despre toate acestea?

— Cred că tatăl tăŭ este un om bine-cuvîntat, și că ne face să călătorim ca niște archiducĭ!..

«Maĭ adaug că uimirea aceasta este și maĭ mare încă, în mediul acesta în care respirĭ bogăţia, forţa, liniștea...

«Cu toate că... totușĭ...

— Ah!.. așa dar, este și o umbră pe luciul tablouluĭ?..

— Da, o mică umbră...

— Este ceva care iţĭ displace?

— Oh! nu... numaĭ că... dar te rog să nu-ţĭ baţĭ joc de mine...

M'am gândit că plecăm în ziua de 13... Aceasta este umbra...

Harry și sora sa izbucniră într'un hohot de rîs plin de veselie, și tînăra fată exclamă:

— Ah!.. domnule Totor, se spune de obiceĭ că francezĭ sunt spirite sănătoase, și d-ta aĭ superstiţia număruluĭ 13!.. D-ta domnule Totor, eștĭ un om superstiţios?.. Oh!. asta n'așĭ fi crezut-o nicĭ o dată!..

— Nu sunt superstiţios nicĭ de cum; totușĭ, numărul 13...

«Ce voiţĭ să fac? nu-mĭ place de loc. Șĭ pot să vă declar că treĭ sferturĭ de francezĭ sunt ca și mine.

«Dovadă vie o avem în faptul că nicĭ odată companiile de navigaţie franceză nu'șĭ pornesc vapoarele în ziua de 13..

Miss Nelly, oprindu-șĭ cu greutate rîsul, răspunse:

— Lucrul acesta mi se pare foarte bizar! In Statele-Unite, din contra, numărul 13 este la ordinea zileĭ!

«Așa de exemplu, America a fost descoperită în ziua de 13 Octombrie 1492.

— Și cu toate acestea, destinul nu s'a arătat răŭ de loc cu dînsa!

— Dar nu este numaĭ atâta... Numărul 13 defilează în multe împrejurărĭ.

«Republica noastră, la origina eĭ cuprindea 13 state, și primul săŭ drapel număra 13 stele și 13 dungĭ.

Deviza statuluĭ:

«E pluribus unum», cuprinde 13 litere. Emblema sa, imaginea libertăţeĭ, poartă 13 stele in cap. Vulturul american strânge cu ghiara sa o ramură de măslin cu 13 frunze.

«Și cu toată această abundenţă a număruluĭ 13, trebue să recunoască orĭcine, că ţara noastră îșĭ continuă mereŭ în lume, drumul eĭ glorios.

— Da, da, miss Nelly, văd bine că aĭ dreptate, de o sută de orĭ dreptate. Dar ce voeștĭ? Teama mea pentru numărul 13, este maĭ mult instinctivă.

«In zadar îmĭ șoptește raţiunea că n'am dreptate. Eŭ nu mă pot apăra de această teamă.

Harry și tînăra fată rîdeaŭ să se prăpădească, și în cele din urmă, Totor însușĭ începu să rîdă de copilăroasa sa superstiţie.

Vaporul mergea cu toată viteza. Peste puţin, clopotul sună amiazăzi. Era ora dejunuluĭ. După masă, care fu una dintre cele maĭ strălucite manifestaţiĭ ale talentuluĭ gastronomic american, ceĭ treĭ tinerĭ vizitară iachtul maĭ cu de-amănuntul.

— Inspecţia proprietaruluĭ! exclamă Totor rîzênd.

Parisianul, din firea luĭ, după ce a deșertat o jumătate de butelie de șampanie, are o poftă nebună de vorbă. Totor făcu cunoștinţă cu tot personalul: cu al douilea căpitan, d. Rocoland, cu inginerul d. Smith, cu doctorul, d. Field, îĭ fu presentat de asemenea și șeful echipagiuluĭ, Alik, un gigant, a căruia figură era plină de inteligenţă și de bunătate.

— E un om în care putem avea toată încrederea zise Harry, aplecându-se la urechea prietenuluĭ săŭ; maĭ cu seamă de când s'a logodit cu Mary, camerista suroreĭ mele, ne-a devenit și maĭ devotat încă.

Şi Totor, care o întrezărise în fugă pe frumoasa cameristă a d-şoareĭ Nelly, răspunse plin de convingere:

— Va fi o pereche cât se poate de potrivită!

— Cât despre matelоţĭ, îĭ poţĭ vedea tu însuţĭ cât de voinicĭ sunt!

— Drace! In comparaţie cu dînşiĭ, noĭ avem înfăţişarea unor adevăraţĭ piticĭ.

— Afară de asta, sunt toţĭ nişte oamenĭ foarte inteligenţĭ şi foarte drepţĭ. De alt-fel sunt bine plătiţĭ, şi noĭ ne purtăm cu dînşiĭ ca cu nişte bunĭ prietenĭ.

— Da, e un echipagiŭ model. Ţi-ĭ maĭ mare dragul să-ĭ priveştĭ în faţă.

«Dar, o figură care nu-mĭ place de loc, este aceea a d luĭ Dick.

— Se poate să aĭ dreptate. Şi eŭ am avut aceiaşĭ impresie, cu toate că Dick este cât se poate de corect în servicul săŭ.

«De alt-fel, cu toate că e în serviciul meŭ intim, mărturisesc că eŭ nicĭ nu-l prea cunosc bine. Mĭ-a fost procurat de către tatăl meŭ, după recomandaţia unuia dintre prieteniĭ săĭ intimĭ...

«L'am luat ca om de încredere, pentru că toată lumea n'are de cât cuvinte de laudă pentru dînsul.

(Va urma)

BUDDHA ŞI BUDDHIŞTII

In diversele sale incarnaţiunĭ, dintre carĭ cea maĭ principală este «Cakya Muni», Buddha este raţiunea pură, supremă, absolută, inteligenţa perfectă, fără nicĭ o lipsă şi fără marginĭ.

«Cakya Muni», care maĭ este numit şi Buddha Gantma, este originar din India, şi fiŭ al principeluĭ Bahar, din familia regală Cakyas.

El s'a născut prin anul 622 înaintea ereĭ creştine.

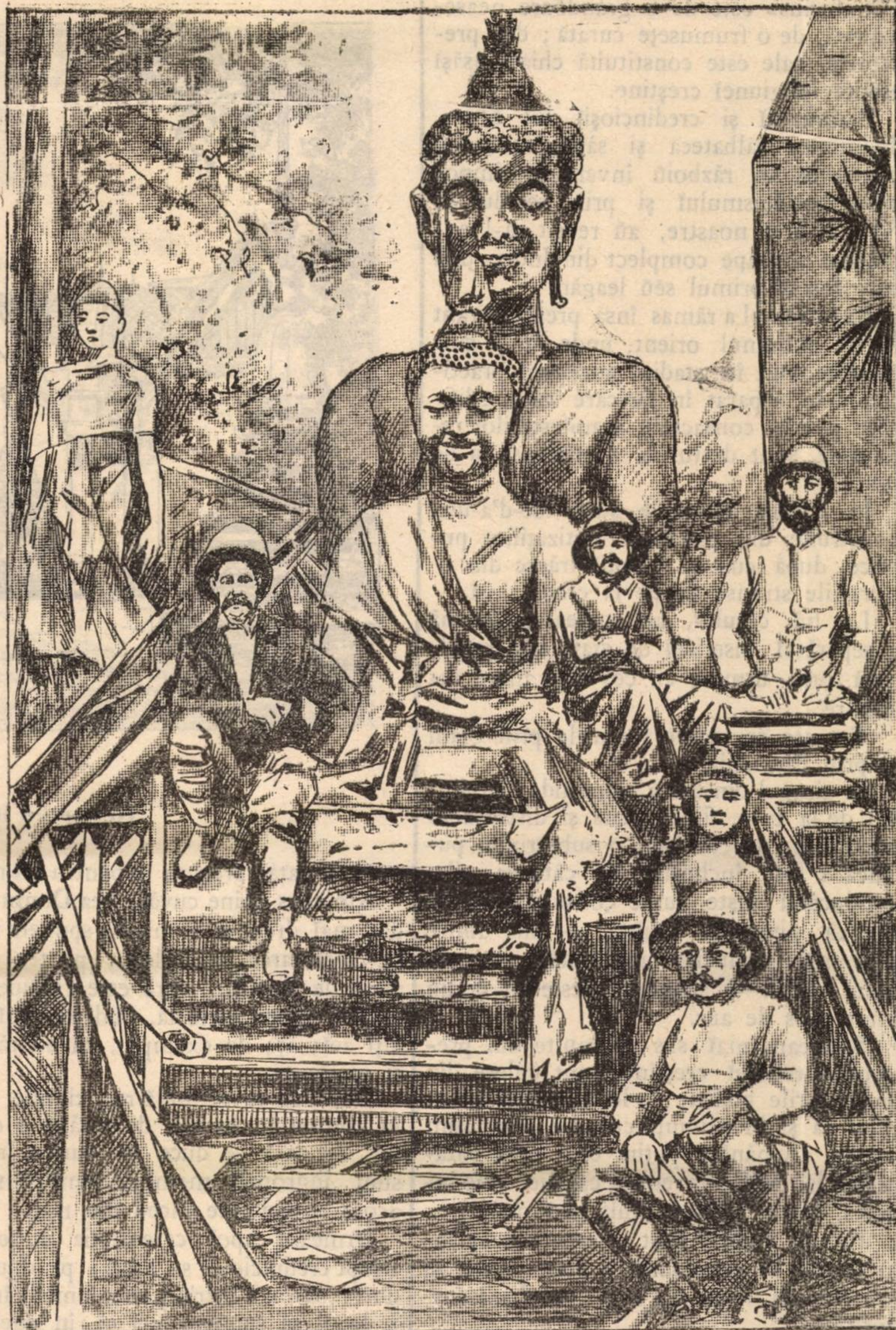
La vârsta de 24 saŭ 30 de anĭ, s'a făcut anachoret, şi a început să trăiască în cea maĭ completă singurătate, meditând şi rugându-se până în momentul în care s'a crezut ajuns oare cum la perfecţie.

S'a vĕzut atuncĭ într'însul cea de a patra incarnaţie a luĭ Buddha; notorietatea sa, influenţa sa asupra triburilor, prestigiul săŭ, deveniră în scurtă vreme considerabile.

Numĕrul discipolilor sĕĭ ajunse la o proporţie extraordinară; în provincia Caşimir, şi în provinciile vecine, mulţimea alerga cu entuziasm pentru a asculta cuvintele sale sfinte.

Istoria saŭ legenda ne spune că profetul s'a urcat pe un copac, şi că a rămas acolo două lunĭ şi jumĕtate fără nicĭ o hrană; absorbit în meditaţiile sale religioase, acolo a murit; acesta s'a întâmplat în anul 542.

* * *

Statuĭ dintr'un templu ruinat.

Buddhismul, care numĕră maĭ bine de 200 milioane de aderenţĭ, poate fi considerat ca una dintre cele maĭ răspândite religiunĭ de pe glob.

El a luat naştere în India, şi maĭ cu seamă în provincia Caşimir, unde şĭ-a propăvăduit doctrina Cakya-Muni.

Cu toate că acesta din urmă este Dumnezeul actual al Buddiştilor, buddhismul născut din brahmanism, este anterior luĭ «Cakya-Muni», de vreme ce sectariĭ acesteĭ religiunĭ îl consideră pe profetul solitar ca pe cea de a patra încarnare a raţiuneĭ supreme.

Din Caşimir, Buddhismul s'a întins în China, apoĭ, rând pe rând, a pătruns în Coreea, în Japonia, în Thibet, în ţerile anamite, în ţinuturile Cambodjienilor, Birmanilor şi Siamezilor, şi chiar în Mongolia, puţină vreme după moartea teribiluluĭ Gengis-Khan.

Doctrina buddhistă este eminamente spiritualistă; ea conchide la imperfecţia şi la realitatea existenţeĭ terestre; afirmă că lumea materială şi sensibilă nu este de cât o iluzie a simţurilor, de care sufletul trebue să se desprindă, pentru a se înălţa spre scăpare, spre emancipare, spre «Nirvana,» care este un fel de paradis, un fel de domeniŭ al lumeĭ imateriale şi adevărate; acolo sufletul se confundă cu supremul Buddha, cu raţiunea perfectă, situată de-asupra spaţiuluĭ luminos, într'o regiune eternă şi indestructibilă.

Morala buddhistă, maĭ cu seamă a-

ceia pe care a afirmat-o şi a înălţat-o «Confucius» este de o grandoare neasemănată, de o frumuseţe curată; din preceptele sale este constituită chiar însăşĭ esenţa religiuneĭ creştine.

Brahmaniĭ şi credincioşiĭ luĭ Shiva, divinitatea sălbatecă şi sângeroasă, aŭ întreprins un războiŭ înverşunat împotriva buddhismuluĭ şi prin secolul al XIV al ereĭ noastre, aŭ reuşit să-l expulzeze aproape complect din India, ţară care fusese primul sĕŭ leagăn.

Buddhismul a rămas însă preponderant în tot extremul orient, unde de şi cultul este încă în stadiul ancestral practicându-se separat în fie-care casă, edificiile publice consacrate manifestărilor religioase, sunt destul de numeroase şi de luxoase.

In China, templele sunt tot-d'a-una construite din produsul cotizaţiilor publice, după cum şi preoţiĭ trăesc din onorariile strânse de pe la credincioşĭ.

La fiiĭ ceruluĭ, arzătoarea problemă a separăreĭ bisericeĭ de stat, este rezolvată prin urmare cu cea maĭ mare înlesnire.

Tot aşa se petrec lucrurile prin Siam şi prin Birmania.

In timpul din urmă, piramida templuluĭ de la Ivee, fiind lovită şi distrusă în parte de un trăznet, o subscripţie publică a fost încheiată în câte-va zile, producând nişte sume considerabile. Se ştie că piramida aceasta, — una dintre cele maĭ strălucite manifestărĭ ale cultuluĭ budist—e acoperită peste tot de un strat gros de aur.

Spuneam maĭ sus că multe din preceptele religieĭ creştine sunt culese din învăţăturile budiste; e locul aicĭ să adăogăm că şi în privinţa cultuluĭ chiar sunt multe asemănărĭ puţin cam prea bătătoare la ochĭ,—la cultul catolic, bine înţeles, într'o măsură mult maĭ mare.

Preoţiĭ budiştĭ sunt crescuţĭ şi eĭ într'un fel de seminarĭ şi sunt datorĭ să observe în viaţă cea maĭ complectă austeritate.

Anul religios buddist se împarte în un număr oare-care de sărbătorĭ; sărbătorile semănatuluĭ, ale recolteĭ şi ale strămoşilor, carĭ se celebrează la sfârşitul fie-căruĭ an.

Este ceremonia cea maĭ importantă, cea maĭ pompoasă, cea maĭ populată; un budist din orĭ-ce clasă a societăţiĭ ar face parte, este ţinut să ia parte la această serbare.

Respectul pentru străbunĭ, cultul pentru trecut, este dus de către budiştĭ pînă a cel maĭ înalt grad; străbuniĭ veghiază asupra tuturora, eliminând, îndepărtând spiritele rele.

Voiţĭ poate să ştiţĭ ce se petrece în ziua acesteĭ marĭ ceremoniĭ?

Din zoriĭ zileĭ bonziĭ şi credincioşiĭ se adună în partea de răsărit a oraşuluĭ; preoţiĭ fac rugăciunĭ şi invocaţiĭ, carĭ sunt repetate de mulţime; eĭ cer binecuvântarea Domnuluĭ pentru toţi ceĭ carĭ sunt în viaţă, precum şi pentru ceĭ morţĭ.

In curtea interioară a unuĭ templu.

Am spus «bine cuvântarea Domnuluĭ», dar maĭ drept ar fi fost să spunem: «bine-cuvântarea zeităţilor», pentru că, în afară de Buddha, care este raţiunea supremă, fiinţa perfectă, budiştiĭ maĭ aŭ şi alţĭ zeĭ; aşa de exemplu, eĭ adoră boul şi maimuţa.

După ce se termină rugăciunile făcute în comun în partea de răsărit a oraşuluĭ, fie care se duce în partea în care sunt îngropaţĭ membriĭ familieĭ sale şi acolo rugăciunile încep din noŭ.

Urmează apoĭ ceremonia în templu. Drept credincioşiĭ se aşează pe două rîndurĭ: bărbaţiĭ într'o parte, femeile în alta. E locul să spunem aci că în unele din bisericele noastre, recent de tot, s'a luat această măsură ca o prevedere pentru o maĭ complectă respectare a celor sfinte; budiştiĭ o practică de veacurĭ!..

Preoţiĭ intră în acelaşĭ timp prin maĭ multe uşĭ laterale şi se aşează în jurul altaruluĭ.

«Nişte luminărĭ de ceară sunt aprinse».

Principalul oficiant al slujbeĭ apare îmbrăcat în haine de mătase galbenă şi pronunţă rugăciunile de rigoare. La anumite pasagiĭ, drept credincioşiĭ se închină saŭ maĭ bine zis se prosternă.

După aceea se aduce preotuluĭ un porumb de hârtie, pe care se lipesc diferite inscripţiĭ, cuprinzând dorinţele, rugile, cererile credincioşilor; preotul arde pasărea de hârtie şi suflă cenuşa în aer. In modul acesta dorinţele drep credincioşilor sunt duse zeităţeĭ eterne, luĭ Buddha.

Frumos simbol, nu-ĭ aşa?

Pentru a-şĭ atrage bună-voinţa zeităţilor, credincioşiĭ aŭ grije sa aducă la templu diferite ofrande, carĭ sunt destinate, bine înţeles, să rămâe proprietatea bonzilor.

După cum vedeţĭ analogiile dintre aceste manifestaţiĭ ale cultuluĭ budist şi acelea ale cultuluĭ creştin nu pot fi puse la îndoială.

Sunt însă unele ceremoniĭ cu totul diferite; aşa de exemplu ceremonia căsătorieĭ.

In ziua nunţeĭ tînăra fată budistă chineză, care, dacă aparţine uneĭ familiĭ onorabile, n'a părăsit nicĭ o dată casa părinţilor şi pe care bărbatul o ia în căsătorie fără s'o cunoască, îşĭ părăseşte domiciliul şi se urcă într'un palanquin.

Acum e condusă direct în casa logodniculuĭ eĭ; înainte de a pătrunde aicĭ după cererea rituluĭ, trebue să adreseze câte treĭ îngenunchierĭ celor patru puncte cardinale. După aceia, cu capul acoperit, intră în cea maĭ vastă şi maĭ luxoasă încăpere a locuinţeĭ; acolo, în faţa unuĭ preot, se celebrează căsătoria.

Ceĭ douĭ soţĭ beaŭ vinul pe care li-l oferă părinţiĭ, ascultă sentinţele pioase pronunţate de către ceĭ bătrânĭ, şi primesc urările entuziaste ale asistenţeĭ.

La Buddhiştĭ lucrurile nu se fac ca pe la noĭ!

In timpul ceremonieĭ, tînăra femee rămâne tot timpul voalată' şi după aceea este despărţită îndaiă de soţul eĭ.

Abia acum este autorizat bărbatul să contemple trăsăturile femeeĭ care i-a fost dată de soţie.

Trebue să ştiţĭ că religia budistă nu admite nicĭ odată ca femeea să aducă

vre-o zestre în căsătorie; averea pe care ar aduce-o femeea, ar putea fi de natură a o face să peardă noțiunea adevăratei sale condiții și a datoriei sale, care este de a rămânea în tot-d'a-una simplă și modestă, de a fi ascultătoare, de a nu se amesteca nicĭ odată în afacerile exterioare ale caseĭ.

După cum se vede, Cakya-Muni și Confucius aŭ conceput cu totul alt-fel morala căsătoriei. Poate că dintr'un punct de vedere, morala lor să fie maĭ modestă de cât morala noastră.

In afară de templele din marile centre, care sunt de o splendoare și de un lux nemaĭ pomenit, aproape fie-care sat 'șĭ posedă pagoda sa.

Afară de asta, în multe părțĭ ale Anamuluĭ, ale Birmanieĭ, ale Siamuluĭ se găsesc statuĭ a luĭ Buddha. Trebue să maĭ adăugăm după cum am spus și maĭ sus, altarele casnice, care aŭ o foarte mare importanță.

Abundența locurilor în care se celebrează cultul budist, explică cu înlesnire greutățile pe care le încearcă misionariĭ catolicĭ și protestanțĭ, când voesc să introducă religia creștină printre budiștĭ.

Discipoliĭ luĭ Buddha sunt cu atât maĭ refractarĭ doctrinelor străine, cu cât manifestările religieĭ lor străbune se reînoesc maĭ des, cu cât templele în care sunt adorate zeitățile lor sunt numeroase, amintind ast-fel fără încetare respectul pentru marele Buddha.

C. Lora.

MAȘTILE GALBENE

MARE ROMAN DE AVENTURI

— Urmare —

Romancierul tresări; recunoscuse vocea vizitatoruluĭ Felix.

Și fu de-ajuns descoperirea aceasta, pentru ca să'șĭ recapete toată prezența de spirit.

El măsură din cap până 'n tălpĭ pe acela care vorbise, și răspunse cu cea maĭ mare liniște:

— Pe onoarea mea că nu mă așteptam de loc la așa ceva, domnule Felix; credeam că astă-zĭ cel puțin, nu trebuia să ne maĭ întâlnim.

Max repetă îndată cuvintele acestea. Necunoscuțiĭ tresăriră. Acela care se numea Felix, se întoarse spre tovarășiĭ săĭ și rămase într'o atitudine care aștepta un ordin.

Cel maĭ înalt dintre ceĭ treĭ oamenĭ ridică mâna în semn de tăcere; apoĭ, vorbi la rîndul săŭ. Vocea aceasta îĭ era de asemenea cunoscută luĭ Max; o maĭ auzise la vila Loursinade.

Și vocea aceasta pronunță numaĭ câte-va cuvinte; câte-va cuvinte care răsunară în tăcerea nopțeĭ sinistre, ca o condamnare la moarte.

— E foarte primejdios să fim recunoscuțĭ.

Se simția sub cuvintele acestea o hotărîre rece, pe care nimic n'ar fi putut-o înlătura.

Cu toate acestea, Max înălță din umerĭ. A înfrunta o primejdie este aproape o victorie. Cu sânge rece, dînsul răspunse:

— Primejdios, maĭ ales pentru d-tră.

Necunoscutul clătină din cap:

— Nu.

— Și pentru ce?..

— Pentru că avem la noĭ treĭ pumnale, care ne vor asigura de tăcerea d-tale.

— Dar mie mi-ĭ de-ajuns să scot un singur strigăt, pentru ca să fițĭ arestațĭ toțĭ treĭ...

— E adevĕrat răspunse necunoscutul, cu cea maĭ mare liniște.

Max îl privi mirat.

— Așa dar și d-tră suntețĭ de aceiașĭ părere?

— Fără îndoială.

— Atuncĭ trebue să vĕ fi făcut și d-tră un raționament foarte simplu.. Mă avețĭ în mâna d-tră, fie. Putețĭ să mĕ ucidețĭ... Dar și eŭ vĕ am în mână.. Prin urmare afacerea este cât se poate de rea; compromitețĭ treĭ capete, pentru a abate unul singur...

Misteriosul personagiŭ răspunse cu oare-care dulceață.

— Numaĭ pentru atâta, nu putem sta la îndoială.. Trebue să știĭ și d-ta, că în fața unor anumite lucrurĭ, viața a treĭ persoane nu înseamnă nimica.

— Ah! da, răspunse cu vioiciune romancierul, e vorba despre emanciparea Asieĭ...

Cele treĭ măștĭ galbene schimbară o privire expresivă, și acela care părea să fie șeful lor, reluă:

— Ah!.. ah!.. așa dar, d-ta știĭ și lucrul acesta?

— Fără îndoială.

«M'am aruncat în aventura aceasta pe urma cetireĭ unuĭ articol dintr'un ziar vechiŭ... Sunt cam curios din firea mea; am văzut îndată aicĭ firele unuĭ roman senzațional... In ziua când m'ațĭ legat în vila Loursinade, mi-ațĭ dat convingerea că ducesa de la Roche Sonnaille nu este nicĭ de cum nebună.

— Da?

— Și modul în care ațĭ încercat d-tră să mĕ distruge, mi-a întărit și maĭ mult credința.

— Și acum, d-ta trebue să fiĭ foarte intrigat?..

— Cât se poate de intrigat... Gândiți-vă... E vorba despre un roman, care va avea un succes răsunător; profesiunea mea...

— Știm...

— Ah!.. ațĭ bine voit să luațĭ informațiĭ asupra umileĭ mele persoane?..

— E în tot-d'a-una bine să aĭ informațiĭ despre un nume pe care îl stimezĭ.

Max se înclină.

Ceĭ treĭ necunoscuțĭ se înclinară la rîndul lor, și șeful continuă:

— Fără îndoială, tot în vederea romanuluĭ d tale, te-aĭ dus și la casa de sănătate a doctoruluĭ Elleviousse?..

— Fără îndoială... Dar, o întrebare: d. Felix m'a recunoscut?

Urmă un moment de tăcere. Se părea că măștile galbene stăteaŭ la îndoială înainte de a răspunde; în sfârșit, plenipotentul acelor treĭ, vorbi:

— Nu... aĭ reușit să ne inducĭ în eroare... D. Felix n'a bănuit adevărul de cât atuncĭ când i-a vĕzut pe tovarășiĭ d tale intorcându-se singurĭ la Marsilia.

— D. Felix e un om deductiv.

— Se poate... Timpul îndelungat pe care țĭ l'aĭ petrecut vizitând casa de sănătate, mânia pe care o manifesta Landré împotriva d-tale, ne-a făcut să-țĭ dăm de urmă.

— Vĕ felicit domniĭ meĭ...

Dar oratorul cu masca galbenă, răspunse plin de dulceață:

Să nu ne facem prea multe complimente. In chestiunĭ de acestea, fără nicĭ o îndoială, d-ta eștĭ maĭ abil de cât noĭ.

— E un efect al literatureĭ.

— La vila Loursinade țĭ-am urmărit toate mișcările; am fost transportațĭ de admirare când te-am vĕzut dând de urma telefonuluĭ fără sîrmă.

Tînărul romancier incepu a rîde:

— Mi ațĭ și dovedit admirarea aceasta, ușurîndu-mĭ coborîrea de pe acoperiș.

— Am fost foarte întristațĭ, domnule Max.

— Și eŭ vĕ rămân recunoscător pentru această întristare.

— Pentru a nu'țĭ ascunde nimica, trebue să'țĭ spunem că am regretat aproape îndată această mișcare violentă.

«Dar, să rezumăm situația... Dacă ne va fi cu putință să ne înțelegem cu d-ta nu-țĭ vom fi dușmanĭ; în cazul contrar, veĭ fi într'un pericol foarte mare...

Trecutul îțĭ dovedește că nu stăm la îndoială, când e vorba de lucrurĭ serioase...

— In adevăr.

— Nu vreaŭ să te amenințĭ; din potrivă să vorbim prietenește.

Necunoscutul făcu un semn.

Tovarășiĭ săĭ transportară treĭ scaune lângă pat. Bizariĭ vizitatorĭ luară loc, și șeful lor reluă:

— Vila Loursinade țĭ a destăinuit

multe lucrurĭ... Ce-aĭ maĭ aflat noŭ din casa d-luluĭ Elleviousse?

— Tot atât cât a aflat şi inspectorul Landré.

— Oh! murmură Felix, Landré este un dobitoc.

— D-ta, care aĭ servit sub ordinele luĭ, trebue să-l cunoştĭ bine.

— E un dobitoc, repetă şeful; cu d-ta însă, domnule, lucrurile se schimbă.

— Vă mulţumesc foarte mult pentru judecata aceasta măgulitoare.

Şeful măştilor avu un gest de nerăbdare.

— Să încetăm cu politeţele. D-ta aĭ rămas în casa de sănătate a doctoruluĭ Elleviousse, nu pentru a o vizita, cum îţĭ exprimaseşĭ dorinţa, ci pentru a face o anchetă personală.

— Se poate, răspunse romancierul.

— Noĭ suntem sigurĭ că d-ta aĭ descoperit acolo unele lucrurĭ nouĭ, căcĭ alt-fel n'aĭ fi avut motive să-ţĭ prelungeştĭ aşa de mult vizita.

Max răspunse cu ironie:

— Aşa dar, d-voastră m'aţĭ «cronometrat?»

— Felix şĭ-a readus trăsura la Marsilia, apoĭ s'a îndreptat din noŭ spre stabilimentul d-luluĭ Elleviousse.

— Inţeleg.

— Tocmaĭ atuncĭ eşiaĭ şi d-ta.

— Da?

— A putut să vorbească cu supraveghetoarea care te călăuzise.

Tânărul simţi că sângele îĭ năvăleşte spre inimă. Dacă d-na Baroy s'ar fi lăsat să fie intimidată?

Max făcu o sforţare violentă şi reuşi să-şĭ stăpânească emoţia.

Necunoscutul continuă:

— Din nenorocire femeia aceea n'a observat nimica. Ea n'a putut de cât să ne povestească vizita d-tale prin sălĭ, prin pavilioane. A recunoscut că pronunţaseşĭ de maĭ multe orĭ numele celor două fugare, dar fără nicĭ o insistenţă specială.

Max respiră.

Supraveghetoarea îşĭ jucase bine rolul.

Cu oare-care ironie, dînsul întrebă:

— Şi concluzia pe care o trageţĭ dvs?

— E că, d-taĭ ştiĭ în ce direcţie aŭ plecat cele două fugare.

— Vă înşelaţĭ, domniĭ meĭ.

— Nicĭ de cum.

— Nu?

— Nu te grăbi să negĭ, domnule romancier. Situaţia noastră respectivă s'a modificat foarte mult.

— Da?

— Bine voeşte a mă asculta cu atenţie şi poate că gândurile şi hotărîrile d-tale se vor schimba de asemenea.

«Vezĭ bine, că joc cu cărţile pe masă. Erĭ eram adversarĭ; curiositatea d-tale putea să ne căşuneze vre-o neplăcere. Noĭ înşi-ne plănuisem evadarea celor două prizoniere.

— D-voastră aţĭ plănuit o asemenea evadare! exclamă romancierul, uimit de această declaraţie neaşteptată.

— Da.

— Pentru ce?

— E secretul nostru.

— Da... da... Drapelul albastru despre care a vorbit ducesa.

— Spuneam, decĭ, că curiozitatea dumitale putea să ne căşuneze vre-o supărare. Acum însă, când cele două doamne aŭ evadat fără ştirea şi fără învoirea noastră..

— Acum?..

— Acum curiozitatea d-tale ar putea să ne fie de oare care folos şi nouă.

Max avu o tresărire uşoară; ghicea acum scopul aceleĭ vizite nocturne. Măştile galbene voiaŭ să capete lămurirĭ de la dânsul; voiaŭ să prindă cel puţin un indiciŭ care să-ĭ pue pe urma celor două nenorocite, abia scăpate din mâinele lor.

Ah, dar mizerabiliĭ aceia eraŭ nebunĭ! Puteaŭ oare dânşiĭ să creadă cel puţin că el, un om cinstit, un om galant, ar fi putut să se facă complicele lor, să lucreze împotriva unor biete femeĭ lipsite de orĭ-ce apărare?..

Cu toate acestea romancierul ştiu să se stăpânească şi cu un aer plin de naivitate, răspunse:

— Aicĭ, domnul meŭ, nu vĕ maĭ înţeleg.

— De aceea mĕ voiŭ explica îndată.

— Vĕ ascult.

Iată.. Modul inteligent în care aĭ operat d-ta la vila Loursinade, ne-a făcut să căpătăm cea maĭ deplină încredere în facultăţile d-tale inductive şi deductive.

Max se înclină în tăcere.

— Noĭ suntem convinşĭ că în urma lungeĭ vizite pe care aĭ făcut-o în casa de sănătate a doctoruluĭ Ellevionise, aĭ descoperit urma celor două fugare saŭ cel puţin modul în care ele aŭ evadat...

— Vă repet încă odată, d lor, că vĕ înşelaţĭ.

— Nu e nevoe să maĭ tăgădueştĭ; suntem sigurĭ. Satisfacţia care era răspândită pe figura luĭ Cezar Loudrun în momentul reîntoarcereĭ sale, ne spunea clar că dânsul reuşise.

Max înălţă din umerĭ şi răspunse cu indiferenţă.

— Credeţĭ cum poftiţĭ, domniĭ meĭ.

— Eŭ sunt convins, urmă necunoscutul, că dacă d-ta ţi-aĭ continua cercetările maĭ înainte, ar trebui numaĭ de cât să ajungĭ la un rezultat pozitiv.

— Mi se pare că aveţĭ nişte părerĭ prea frumoase despre mine..

— Şi de ce n'aĭ face o încercare?.... Nimenĭ nu ţi se maĭ poate împotrivi acum; din potrivă, tovarăşiĭ d-tale de ierĭ ar fi gata chiar să te ajute.

— Duşmaniĭ d-tale de erĭ, continuă necunoscutul după o clipă de îndoială, ar fi gata chiar să-ţĭ acorde o subvenţie regească.

Un fulger trecu prin privirea tînăruluĭ, un fulger care se stinse aproape îndată.

Bandiţiĭ aceia eraŭ în adevăr din cale afară îndrăzneţĭ... Se încumetaŭ să-ĭ propue luĭ asemenea lucrurĭ! El, Max Soleil, să devie ogarul, agentul unor bandiţĭ de rând!.. Oh, asta era prea mult!..

— Eĭ bine!.. ce ne răspunzĭ?.. întrebă necunoscutul.

— Vă răspund că eŭ sunt scriitor, romancier şi nicĭ de cum poliţist...

— N'aĭ întreprins d-ta însuţĭ o anchetă; domnule romancier?

— Fără îndoială.

— Ce te poate împiedeca acuma de a'ţĭ continua această anchetă?

— Nişte ideĭ, care d-tră vi se vor părea poate, cam vechĭ, cam demodate..

— Să vedem...

— Iată-le... Mă sileam pînăa cuma să pătrund misterul, numaĭ pentru scopul de a trăi prin mine însumĭ, de a putea scrie în urmă un roman de senzaţie, un roman adevĕrat. Imĭ făceam meseria în conştiinţă. Acuma însă, n'ar maĭ fi de loc acelaş lucru; căcĭ acuma aşĭ lucra ca agent al altora, aş lucra ca complice al unor oamenĭ, care... a unor oamenĭ care lucrează aşa fel, în cât mie nu-mĭ vine de loc la socoteală să fiŭ tovarăşul saŭ agentul lor.

— Aşa dar, nu primeştĭ?

In accentul cu care masca galbenă pronunţase aceste cuvinte, era o vibraţie vădită de mânie.

Drept orĭ-ce răspuns, Max întinse braţul spre butonul sonieriĭ electrice.

— Ştiŭ că veţĭ scoate acum pumnalele, zise el; dar la cel maĭ mic gest pe care-l veţĭ face, voĭ apăsa butonul şi veţĭ fi perduţĭ...

Dar Max nu-şĭ sfârşi vorba. Cele treĭ măştĭ galbene ridicaseră mâinele în sus, ca la o comandă.

— Vezĭ bine ca n'avem nicĭ o armă la noĭ, explică necunoscutul.

— Cu atât maĭ bine pentru mine.

— Nu maĭ avem nicĭ un interes acuma să te ucidem, căcĭ serviciul pe care ţi-l cerem, ni-l veĭ face şi fără de voia d-tale.

Parizianul începu a rîde.

— Drace!.. dar ştiĭ că aveţĭ haz d-tră!..

— Suntem cât se poate de logicĭ, domnule romancier. Când am venit aci, maĭ stăteam încă la îndoială; dar acuma suntem cât se poate de sigurĭ. D-ta veĭ căuta să daĭ de urma celor două fugare.

— Nicĭ o dată... Din momentul în care am vĕzut că d-tră mĕ urmăreaţĭ, am renunţat la ideia romanuluĭ meŭ...

— Se poate să fi renunţat la roman după cum spuĭ; dar cred că nicĭ o dată nu veĭ lupta contra interesuluĭ viŭ pe care ţi l'aŭ deşteptat cele două fugare.. Nicĭ d-ta nicĭ d-ra Violeta Fowler...

Numele frumoaseĭ englezoice, pronunţat de către sinistrul vizitator, îl făcu pe Max Soleil să se înfioare.

(Va urma)

Către cititorĭ

Anunţăm pe cititoriĭ noştri că vom publica bucuros orĭ-ce articole interesante privitoare la călĕtoriĭ saŭ vînătorĭ, în ţară saŭ strĕinătate, ce ne vor fi trimise.

Articolele, scrise pe o singură parte a hârtieĭ, în scrisorĭ francate, vor fi adresate redacţiuneĭ «Ziaruluĭ Călĕtoriilor», str. Brezoianu 11, Bucureştĭ.

Anul IX. — No. 510. 10 Banĭ în toată ţara Miercurĭ 14 Februarie, 1907

ZIARUL CĂLĂTORIILOR

SI AL INTÂMPLARILOR DE PE MARE SI USCAT

COSTUL ABONAMENTULUI
Leĭ 5. — pe an în toată ţara
« 2.60 « 1/2 « « «

Redacţia şi Administraţia :
No. 11, Strada Brezoianu, No. 11.

ZIARUL CĂLĚTORIILOR
apare o dată pe săptĕmână
— MARTEA —

Trupa furioasă asediă copacul. — (Vezĭ pag. 1656).

VÂNĂTOAREA DE PECARIS

Eram în Mexic. Printre străinĭ, te împrieteneştĭ repede cu cel d'întâiŭ compatriot pe care-l întâlneştĭ.

Am avut norocul să daŭ peste căpitanul unuĭ vas care avea nevoe de reparaţiĭ; căpitanul era un tânăr din Bordeaux, foarte simpatic şi foarte cum se cade.

Intr'o zi, am proectat o vînătoare de pecaris.

Am plecat împreună cu câţĭ-va indigenĭ care eraŭ în serviciul meŭ.

Căpitanul n'avea la dânsul de cât puşca; eŭ însă am luat şi carabina mea cu gloanţe explozibile, pentru orĭ-ce împrejurare.

Intâlnirăm in cale tot felul de animale şi de păsărĭ; din când în când, ne arăta chiar câte un crocodil, saŭ câte o trupă de şacalĭ.

Amicul meŭ, care nu era tocmaĭ expert în ale vînătoriĭ, se arăta foarte încântat de această priveliște.

La picioarele uneĭ coline, am zărit o pădurice de stufişurĭ; într'acolo ne-am îndreptat.

Apropiindu-ne maĭ mult, am zărit câţĭ-va vulturĭ, care se roteaŭ pe de-asupra în cercurĭ largĭ; era probabil pe acolo cadavrul unuĭ animal.

Nu mă înşelasem; un *pecaris*, de talie mijlocie, zăcea în mijlocul erburilor. (Sunt nişte animale foarte asemănătoare cu mistreţiĭ, însă de o ferocitate mult maĭ mare).

M'am aplecat pentru a privi maĭ bine colţiĭ animaluluĭ mort, pe când 'mĭ spuneam, că, fără îndoială, o trupă de pecarişĭ trebuia să fie prin apropiere.

Momentul acesta de neatenţie trebuia să ne coste scump.

Tovarăşul meŭ, care după cum am spus, nu era tocmaĭ priceput în ale vînătoreĭ, trase un foc de puşcă asupra uneĭ trupe de animale pe care o zărise la o oare-care distanţă.

Peste o clipă nişte mormăiturĭ teribile ajungeaŭ pînă la urechile noastre.

Căzusem în mijlocul uneĭ haite de pecaris; animalele acestea, carĭ întâlnite solitare nu sunt tocmaĭ primejdioase, devin cu totul temerare îndată ce sunt într'o trupă maĭ numeroasă, maĭ cu seamă când vre-unul din aĭ lor este atacat.

Watlinga, unul dintre indigeniĭ carĭ mĕ întovărăşeaŭ, îmĭ strigă:

— Vino după mine, stăpâne.

Şi îl văzuiŭ îndreptându-se spre un banan enorm, care era la o distanţă numaĭ de câţĭ-va paşĭ.

I-am înţeles îndată gândul şi am strigat la rîndul meŭ căpitanuluĭ:

— Urmează-mĕ saŭ eştĭ pierdut.

Trupa de pecaris venea în spre noĭ într'o goană nebună.

Abia avurăm timpul să ne urcăm în copac, şi aceasta numaĭ cu ajutorul indigenuluĭ; cu toată graba noastră, căpitanul era aproape-aproape să cadă victimă.

Dar în stârşit, ne vedeam salvaţĭ; bananul în care ne urcaserăm era unul din arboriĭ aceia giganţĭ şi secularĭ carĭ fac fala vegetaţieĭ equatoriale; n'aveam prin urmare nicĭ o grije.

După primele momente de groază, am început a urmări mişcările fiarelor.

Se zbăteaŭ cu turbare, lovind cu colţiĭ trunchiul arboreluĭ; dar după un sfert de oră, văzând că toate sforţările le eraŭ zadarnice, se aşezară liniştiţĭ în iarba înaltă, rămânând în aşteptare.

Eraŭ, fără exagerare, vre-o cincĭ saŭ şease sute.

Un adevărat asediul începuse; fiarele aşteptaŭ ca foamea saŭ somnul să ne arunce în ghiarele lor.

Cât timp avea să dureze asediul acesta? Fără îndoială, multă vreme, dacă nu ne-ar fi venit şi de astă-dată în ajutor ingeniozitatea luĭ Waltinga.

Dînsul ne-a învăţat să dăm foc câm pieĭ, care era uscată într'o parte şi mlăştinoasă în cea-l'altă parte. Pecaris-iĭ se tem foarte mult de foc. M'am urcat în vârful bananuluĭ şi am putut vedea că spusele indigenuluĭ eraŭ adevărate.

Ca să nu ne asfixiem, ne-am urcat în ramura cea maĭ de sus şi Waltinga a aprins o bucată de lână şi a aruncat-o în mijlocul erburilor înalte şi uscate.

Iarba s'a aprins ce iasca, în timp ce bananul era apărat de solul umed din jurul sĕŭ.

De odată văzurăm întreaga bandă a fiarelor ridicându-se în picioare, ca la o comandă, şi pornind într'o goană nebună.

In tinctul o servi de minune, căcĭ toată banda se îndreptă în spre mlaştină, unde era salvarea; dacă s'ar fi îndreptat de-a lungul erburilor uscate, ar fi fost pierdută fără întârziere, pentru că focul ar fi înconjurat-o din toate părţile.

Numaĭ în modul acesta am putut scăpa de banda furioasă a pecaris-ilor; ne-am întors în spre casă, dar amicul meŭ, căpitanul, va maĭ ţine minte multă vreme încă această zguduitoare aventură.

I. Balf.

IN TARA SOARELUI

Pe vremea aceasta de iarnă grea, când cerul este acoperit mereŭ de norĭ plumburiĭ, când vântul suflă cu atâta furie și zăpada scârţâe strident sub picioare, e par'că o consolare să citeştĭ rîndurile de la vale ale mareluĭ scriitor francez, Guy de Maupassant, artistul mereŭ înamorat de lucrurĭ nouĭ şi pitoreştĭ.

... In toate serile pe la orele patru, ne întâlneam într'un cort noŭ; acum la picioarele uneĭ coline, acum în mijlocul uneĭ câmpiĭ fără de sfârşit.

Dar cum vestea sosireĭ noastre se răspândise în trib, se zăreaŭ din toate părţile, în depărtare, pe coline ca şi în câmpiĭ, micĭ puncte albe carĭ se apropiaŭ. Eraŭ arabiĭ carĭ veneaŭ să se întâlnească cu ofiţerul şi să-ĭ adreseze reclamaţiile lor.

Aproape toţĭ sunt călărĭ; numaĭ câţĭ-va vin pe jos. Majoritatea cailor sunt micĭ, aşa de micĭ, în cât picioarele călăreţilor atârnă de ambele părţĭ pînă aproape de pământ.

Indată ce se coboară de pe caĭ, se apropie de cort şi rămân nemişcaţĭ, cu braţele încrucişate pe piept, cu ochiĭ ficşĭ, aşteptând.

In sfârşit, caidul le face un semn şi ceĭ carĭ aŭ se plânge de ceva, se prezintă.

Orĭ-ce ofiţer în inspecţie judecă şi dă dreptatea într'un chip suveran.

Oameniĭ aceştia vin cu nişte reclamaţiĭ de necrezut, căcĭ nicĭ un popor din lume nu este aşa de gâlcevitor şi de răzbunător ca poporul arab. Să se încerce cine-va a afla adevărul din gura lor, să voiască a da o sentinţă dreaptă, este un lucru pe care l'ar încerca şi l'ar voi în zadar. Fie-care aduce un număr fantastic de martorĭ falşĭ, carĭ jură pe cenuşa părinţilor lor şi afirmă cu jurământ minciunile cele maĭ sfruntate.

Insearază; se serveşte cina. O linişte adâncă se lasă asupra pământuluĭ calcinat. Câiniĭ de prin duane încep a urla în depărtare şi şacaliĭ le rĕspund în ecoŭ.

Noaptea în deşert

Ne întindem pe covoare sub cerul plin de stele, nişte stele carĭ par umede, atât de mare le este claritatea şi strălucirea. Convorbirile încep lungĭ, nesfârşit de lungĭ.

Toate amintirile revin, dulcĭ, lămurite şi uşoare de spus; aşa sunt nopţile acelea umede, calde şi pline de stele.

De jur-împrejurul colibeĭ ofiţeruluĭ, arabiĭ staŭ întinşĭ la pământ; maĭ încolo caiĭ, în linie, staŭ în picioare, având fie-care lângă sine câte un paznic.

Caiĭ aceştia n'aŭ voe să se culce;

eĭ sunt siliţĭ să rămâe mereŭ în picioare. Montura unuĭ şef arab nu trebue să atingă pămăntul, şi de aceea îndată ce vre-unul dintre caĭ încearcă să se culce, un om se repede şi 'l sileşte să rămâe tot în picioare.

Dar noaptea înaintează. Ne întindem pe covoarele moĭ şi adormim; dar din când în când ne deşteptăm tresărind şi vedem pretutindenĭ împrejurul nostru nişte umbre albe, lungĭ ca nişte cadavre în linţoliurĭ. Sunt arabiĭ adormiţĭ.

Intr'o zi, după un drum de zece ore prin mijlocul unuĭ praf arzător, ajunsesem lângă un fel de mlaştină murdară, a căreia apă, cu toate acestea, ni se păru aleasă. Aşezarăm acolo cortul. Pe când mă pregăteam să mă întind pe covor pentru a mă odihni, ofiţerul se apropie de mine şi arătându-mĭ în spre sud extremitatea orizontuluĭ, îmĭ zise:

— Nu vezĭ nimic într'acolo?

Am privit cu atenţie şi am răspuns:

— Ba da, văd un mic nor cenuşiŭ.

Locotenentul surîse.

— Eĭ bine, şezĭ jos şi ţineţĭ mereŭ privirea îndreptată asupra acestuĭ nor.

— De ce?.. întrebaiŭ eŭ surprins.

— Dacă nu mă înşel, e un uragan de nisip care ne soseşte.

Eraŭ orele patru şi termometrul se menţinea mereŭ la 48 de grade chiar sub cort. Aerul părea că doarme sub razele înflăcărate ale soareluĭ. In afară de plescăitul fălcilor cailor carĭ mâncaŭ orz şi de şoaptele arabilor, carĭ la o distanţă de câţĭ-va paşĭ preparaŭ cina, nu se auzea nicĭ un zgomot, nicĭ o suflare.

Şi cu toate acestea s'ar fi zis că în jurul nostru e o altă căldură în afară de aceea a soareluĭ, maĭ concentrată, maĭ sufocantă, ca aceea pe care o simţĭ când eştĭ în vecinătatea unuĭ incendiŭ mare.

Nu eraŭ suflările acelea arzătoare, repezĭ şi repetate, nu eraŭ dezmierdările acelea de foc carĭ anunţă şi precedează orĭ-ce «siroco»; era o încălzire, o înfierbântare misterioasă a tuturor atomilor, a tot ce există.

Un uragan de nisip

Priveam norul care se apropia şi devenea din ce în ce maĭ mare. După câte vedeam eŭ era un nor ca toţĭ noriĭ; nu mi se părea că prezintă ceva particular. Aceiaşĭ mobilitate aceiaşĭ schimbare de coloare, aceiaşĭ desfăşurare repede.

In sfârşit norul păru că se opreşte şi planează în spre sud. Baza sa era de un negru opac; partea de sus părea transparentă.

O mare mişcare îndărătul nostru mă făcu să întorc capul. Arabiĭ ne închisese cortul şi îngrămădeaŭ în jurul luĭ pietre grele. Cu toţiĭ alergaŭ, strigaŭ, se mişcaŭ cu nişte mutre speriate, cum vezĭ în orĭ-ce campament în ajunul unuĭ atac.

Mi se păru de odată că se făcuse noapte; am ridicat ochiĭ în spre soare. Era acoperit peste tot de un văl galben şi părea a nu maĭ fi de cât o pată galbenă şi rotundă, care dispărea cu repeziciune.

Atuncĭ am contemplat un spectacol surprinzător. In spre sud, tot orizontul dispăruse; o masă nebuloasă, care se urca pînă la zenith, venea în spre noĭ, nimicind obiectele, micşorând în fie-care clipă marginile vederiĭ, înecând totul.

Din instinc, m'am dat îndărăt în spre cort. Era şi timpul. Uraganul, ca un zid galben, nemăsurat de mare, ne atingea. Şi zidul acesta galben sosea cu repeziciunea unuĭ tren fulger; de odată ne învălui într'un vârtej furios de nisip şi de vânt, într'o furtună de pământ, pe care nu-l puteaĭ pipăi nicĭ prinde, un pămênt arzător, orbitor şi sufocant.

Cortul nostru, menţinut în loc de nişte pietre grele, fu clătinat ca o pânză uşoară, dar rezistă. Un cort maĭ mic de alăturĭ tremură câte-va momente ca un val, ca o cădere de apă, apoĭ, într'un vârtej maĭ puternic, fu ridicat de la pământ şi într'o singură clipă dispăru în noaptea nisipuluĭ mişcător care ne înconjura.

Prin întunecimea aceea de nisip nu maĭ vedeaĭ nimic, nicĭ pînă la o distanţă de zece paşĭ. Respiraĭ nisip, beaĭ nisip, mâncaĭ nisip. Ochiĭ, părul gura, mâinele, botinele, buzunarele, totul era plin de nisip.

Şi aşa fu toată noaptea. O sete arzătoare ne tortura. Dar apa, laptele, cafeaua, totul era plin de nisip, care ne scârţâia între dinţĭ.

Un miel fript părea presărat peste tot cu piper; pezmeţiĭ păreaŭ uzĭ şi muiaţĭ în făină; făina de grâŭ, care ne servea pentru facerea pâineĭ, fusese transformată într'un fel de piatră mărunt măcinată.

Un scorpion gigant veni să ne viziteze. Animalele acestea eşeaŭ în tot-d'a-una din găurile lor pe ast-fel de vreme. Câiniĭ din duarul vecin nu maĭ urlară în seara aceea.

Apoĭ a doua zi, dimineaţa, totul se sfârşise; marele tiran al Africeĭ, soarele, răsări nepăsător, superb, pe un orizont clar.

Plecarăm în ziua aceea maĭ târziŭ, pentru că inundaţia de nisip ne turburase somnul.

Trupa noastră era numeroasă în dimineaţa aceea. Afară de caid şi de fiul sĕŭ, maĭ eram întovărăşiţĭ de douĭ cavalerĭ indigenĭ, precum şi de un bătrân care mi se părea foarte curios. Era şi acesta un fost caid al tribuluĭ, detronat nu ştiŭ din ce pricină.

Omul acesta trebuia să ne servească de călăuză a doua zi; drumul pe care aveam să-l urmăm era puţin frecuentat chiar de către arabĭ.

Ne aflam la intrarea unuĭ defileŭ; o culme se înălţa în faţa noastră. Acolo am fost lovit de cea maĭ violentă surpriză pe care mi-o păstra călătoria aceia.

Un lac de sare

O câmpie vastă se întindea în faţa noastră, apoĭ un lac, un lac imens, strălucitor, orbitor, un lac al căruia sfârşit se confunda cu orizontul în spre stânga şi a căreia extremitate din dreapta venea aproape drept în faţa mea.

Un lac în ţinutul acela, în mijlocul Sahareĭ? Un lac despre care nimenĭ nu-mĭ vorbise, pe care nu-l indica nicĭ un călător? Vedeam bine oare?

M'am întors în spre locotenent.

— Ce este lacul acesta?.. îl întrebaiŭ eu.

Ofiţerul începu să ridă şi-mĭ rĕspunse:

— Nu e apă, ci sare. E adevĕrat că iluzia este atât de perfectă, în cât toată lumea s'ar înşela. Această Lebkra, care este numită pe aicĭ «Zarez», are o lungime de vre-o şease-zecĭ de kilometri şi o lărgime de patru-zecĭ.

Priveam cu o uimire neţărmurită imensa întindere de sare, care licărea sub bătaia razelor fierbinţĭ ale soareluĭ. Toată acea suprafaţă plană şi cristalizată părea o oglindă nesfârşită sau o placă de oţel; şi ochiĭ, orbiţĭ, nu puteaŭ suporta strălucirea aceluĭ lac bizar, cu toate că era încă la o foarte mare distanţă de noĭ.

Ne apropiam de un port fortificat părăsit, numit «Portul Fântîneĭ» (Bordyel-Hamman). Acolo trebuia să poposim, etapa aceea fiind, prin excepţie, foarte scurtă.

Cum umblasem foarte puţin în ziua aceea, mi-am petrecut o parte a nopţiĭ scriind. Pe la orele un-spre-zece am întins un covor înaintea uşeĭ şi m'am culcat sub cerul liber. In cort era foarte cald.

Luna plină îmbrăca spaţiul în nişte raze carĭ mi se păreau foarte curioase. Munţiĭ îngălbeniţĭ de bătaia neîntreruptă a unor raze fierbinţĭ, nisipul galben, orizontul galben; toate păreau şi maĭ galbene încă dezmierdate de razele galbene ale astruluĭ nopţeĭ.

Maĭ încolo, în faţa mea, «Zarezul», vastul lac de sare cristalizată, părea incandescent. S'ar fi zis că o fosforescenţă fantastică se ridica de pe întinderea lucie şi plutea d'asupra, o brumă luminoasă de feerie, ceva aşa de supra-natural, aşa de dulce, aşa

de captivant, in cât o oră întreagă am rămas privind înaintea mea, neputându-mă hotărî să închid ochiĭ.

Şi pretutindenĭ împrejurul meu, strălucind şi ele sub dezmierdarea razelor blânde ale luneĭ, burnuzurile arabilor adormiţĭ păreaŭ nişte enorme bucăţĭ de zăpadă căzute, semănate acolo.

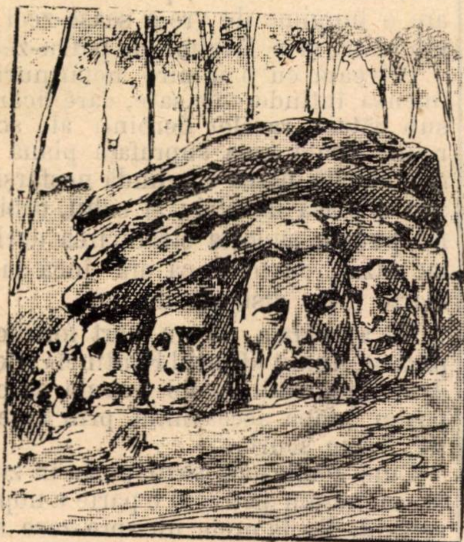
B.

STÂNCELE FANTOME

Secoliĭ aŭ trecut de-a rîndul, dar omenirea a păstrat mereŭ numele greculuĭ Phidias; puţinĭ sunt însă aceia dintre noĭ care cunosc numele sculptoruluĭ ceh Lowy, care a populat cu creaţiunile sale pădurea de la Libechow, în Bohemia.

Naclav Lövy s'a născut acum un secol într'un sat din Bohemia. Contele Veith, un conte străin, care poseda în împrejurimĭ castelul Libechow, l'a întrebuinţat maĭ întâĭ în bucătăria sa, ca mănuitor.

Dar acest ajutor de bucătar avea sufletul de artist, şi nobilul castelan rămase uimit când văzu untul la masa sa, servit sub cele maĭ variate forme; leĭ, tigri, şi alte animale minunate.

Douĭ giganţĭ de piatră păzesc intrarea.

Operile acestea eraŭ une orĭ atât de perfecte în cât, nobilul nu se maĭ îndoi de loc de talentul tînăruluĭ Lowy, şi ca generos amic al artelor, îl trimese să studieze în atelierul unuĭ sculptor din Praga.

Maĭ târziŭ, fostul marunton deveni elevul celebruluĭ Schwanthaler din Munich, şi pe la mijlocul veaculuĭ al XIX, era el însuşĭ, unul dintre ceĭ maĭ marĭ sculptorĭ aĭ timpuluĭ sĕŭ.

Şi cu toate acestea Loidy, nu s'a bucurat nicĭ o dată de reputaţia pe care o merită, la noĭ, este cu totul necunoscut, şi chiar în Franţa, puţinĭ ştiŭ despre dînsul.

O călĕtorie neaşteptată

In timpul unei călĕtoriĭ în Saxa, am auzit pentru întâia oară pronunţându-se numele de Libechow asociat cu acela al luĭ Waclov Löwy.

— Acela care n'a vĕzut pietrele din pădurea Libechow, n'a vĕzut nimica, îmĭ spunea înt'o zi, la hanul «Kaiser Friedrich» din Schwartzemberg, un german de la sud, care judecând după slăbiciunea feţeĭ sale şi după ochelariĭ pe care-ĭ purta, trebuia să fie un mare savant.

— Da!.. exclamaĭ eŭ, mirat oare cum; pietrele de acolo să fie oare maĭ curioase, de cât cum sunt—de exemplu— «menhiriĭ» şi «dolmeniĭ» din Franţa armidică?

Şi vorbind ast-fel, simţiam oare-cum mândria că puteam cita nişte minunĭ ale ţăreĭ mele.

— Oh!.. îmĭ răspunse germanul surîzând, nu e de loc acelaş lucru. Pietrele din pădurea Libechow saŭ maĭ bine zis, sculpturile care transformă pietrele acestea în nişte monştri şi giganţĭ, nu datează de loc din epoca druidică. Dar dacă veĭ îndrăzni vre-o dată să te aventurezĭ în mijlocul lor, te veĭ crede transportat subit în plin veac de mijloc, în epoca vrăjitorilor şi a cavalerilor.

— Dacă voĭ îndrăzni vre-o dată!... Savantul german îşĭ închipuia oare că priveliştea câtor-va fiinţe fantastice scoase din piatră de geniul creator al sculptoruluĭ Lowy, mă va intimida aşa de mult?

Cunoşteam în parte povestea miculuĭ marnuton de la Libechow. O vizită în pădure, nu putea de cât să mă intereseze.

Şi apoĭ, aveam să mĕ folosesc de această escursie în Bohemia, pentru a studia la faţa loculuĭ faimoasa campanie prusiană din 1866. Sadowa, care a vĕzut născându se steaua Hohenzollernilor nu era departe de ţinta călătorieĭ mele.

Trec peste amănuntele acesteĭ călătoriĭ, într'o ţară accidentată de cele maĭ variate pitorescurĭ. Ajuns la Libechow, mi-a fost uşor să găsesc o călăuză, care conducându-mĕ spre pădurile vecine, transformate în muzee de artă de către Lovy, mi-a dat în acelaş timp multe amănunte necesare asupra vieţiĭ mareluĭ artist.

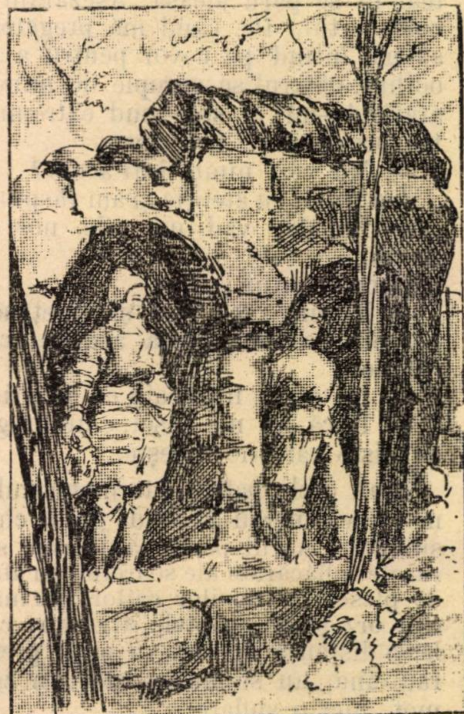
Pădurea Libechow, stânca Şerpilor

De jur împrejurul Libechow-uluĭ se întind pădurĭ triste de brazĭ, în care, poenile şi luminişurile sunt foarte rare. Stîncile de gresie însă, sunt foarte dese; stîncĭ sfărmăcioase, uşoare de lucrat.

Se înţelege lesne, că această uşurinţă de lucru a pietreĭ şi sălbatica poesie a regiuneĭ l'aŭ îndemnat pe Lowy să dea drum liber acolo, fantesieĭ şi imaginaţieĭ sale puternice.

Ne-am oprit maĭ întâĭ în faţa uneĭ stâncĭ înalte de vre-o doŭ-zecĭ de picioare, scobită peste tot şi transformată în capelă. O vegetaţie tufoasă, spinĭ şi florĭ sălbatice, o înconjuraŭ cu un covor verde. Păreţiĭ acesteĭ capele eraŭ plinĭ de inscripţiĭ şi de hieroglife, lăsate de către nişte turiştĭ pretenţioşĭ saŭ inconştienţĭ, care nu se sfiesc să profaneze operile de artă, nu numaĭ prin pădurĭ — cum era cazul acolo — dar chiar şi prin muzee.

Continuândune drumul, am zărit maĭ

Se pare că pietrele vor să vorbească.

încolo o stîncă de o formă cu totul bizară. Părea un crap enorm, ridicânduse încetişor deasupra uneĭ grămezĭ de nisip.

— E stînca şerpeluĭ, îmĭ zise călăuza.

In adevĕr, la baza stânceĭ, gravat în relief, se gesfăşura un şerpe gigantic, operă a luĭ Lowy.

— Artistul n'avea de cât opt-sprezece anĭ, îmĭ spune tovarăşul meŭ, când a început să sculpteze pietrele din pădurea Libechow. Cea maĭ mare parte dintre stîncele care eraŭ în jurul castelului conteluĭ Weith, aŭ fost transformate în opere de artă.

Prieteniĭ sculptoruluĭ aŭ luat hotărîrea de a înconjura cu câte un grilaj operile sale cele maĭ de seamă; gusturile vandalice ale unor trecătorĭ, sunt foarte dezvoltate, şi după cum am spus, piatra de pe acolo se sfarmă cu multă înlesnire.

Capetele de giganţĭ

Partea cea maĭ curioasă a pădurii est-